

SAMEN VOOR EEN POSITIEF MECHELEN

Bestuursakkoord voor Mechelen

Samen voor een positief Mechelen

De weg die wij, Mechelaars, de afgelopen 15 jaar hebben afgelegd is indrukwekkend. Van probleemstad werden we een voorbeeld voor velen en dat tot in het buitenland. Maar een stad is nooit af.

Ook de komende jaren willen wij Mechelen verenigen, de krachten bundelen. Niet met minder, maar met nog meer ambitie: een stad die voorop loopt, maar altijd omkijkt of iedereen mee is. In dit bestuursakkoord maken we die ambitie concreet met maar liefst 545 actiepunten voor onze stad.

Dit project wil de hoop en de ambitie van onze stad belichamen. We zijn ambitieus, we leggen de lat zeer hoog, maar willen niemand achterlaten. Voor ons telt elke Mechelaar. Onze ambitie is het beste uit Mechelen samenbrengen. Dit project is een uitgestoken hand, het begin van een nieuw hoofdstuk voor onze stad en voor ons allemaal. Want Mechelen maken, dat kunnen we niet alleen.

In goede doen

Economisch is Mechelen een van meest dynamische steden. Steeds meer topbedrijven vestigen zich bij ons. Na Gent groeide de arbeidsmarkt hier het meest. Dit resulteert in meer welvaart en stijgende inkomens. Tegelijk gaan we inzake armoede tegen de stroom in. Ook onze stad telt nog te veel mensen in bestaansonzekerheid. Maar waar in alle andere steden de kinderarmoede massief toenam, bleef ze in onze stad stabiel.

Onze stedelijke infrastructuur werd op een nooit geziene schaal vernieuwd. De openbare ruimte is veiliger, groener en netter dan voordien. Het centrum is autoluw, wat de levenskwaliteit en de aantrekkelijkheid van onze stad ten goede is gekomen. Het winkelcentrum houdt beter stand dan in andere steden. We slagen erin veel starters aan te trekken, veel authenticiteit en ambachtelijke kwaliteit.

Het culturele aanbod van onze stad is veelzijdiger dan elders. Tal van artistieke huizen brengen een groeiend en gevarieerd aanbod aan producties en voorstellingen. In zomer- en wintertijd kent onze stad een veelheid aan activiteiten die toelaten zowat elke dag op stap te zijn en te genieten van al wat Mechelen te bieden heeft.

De grootste doorbraak bevindt zich op het vlak van samenleven. In een tijd van polarisatie is Mechelen steeds meer een baken van hoop. Hier leven meer dan 130 nationaliteiten. Meer dan de helft van de kinderen die hier geboren worden hebben een migratieachtergrond. Samen hebben we de afgelopen jaren een model ontwikkeld dat diversiteit tot een succes maakt. We zetten consequent in op inclusief burgerschap, het doorbreken van segregatie, het ontwikkelen van gelijke kansen, het strijden tegen discriminatie en het versterken van sociale mobiliteit. Deze typische Mechelse aanpak inspireert.

Werk van vele Mechelaars

De stadsmonitor van de Vlaamse overheid bevestigt deze spectaculaire ommekeer. Waar we in 2002 nog de stad waren met het minste vertrouwen in de overheid, is er vandaag nergens zoveel vertrouwen als in Mechelen. Ook het vertrouwen in mensen met een andere culturele achtergrond nam spectaculair toe (van de laatste naar de derde plaats). Hetzelfde geldt voor onder meer de fierheid, het veiligheidsgevoel, de waardering van informatie en inspraak. Het is de belangrijkste stadsvernieuwing: die in de hoofden en harten van de Mechelaars.

Deze ommekeer is het werk van vele mensen en organisaties. Zo'n omwenteling is alleen maar mogelijk dankzij de inzet van brede lagen van de stadsbevolking. Het zijn de vele, vaak onbekende Mechelaars die eerder dan te klagen bijdragen aan een betere stad. Met woord en daad. In hun buurt, hun vereniging, hun omgeving. Op de werkvloer en in hun vrije tijd. Deze knappe prestaties zijn dus niet het werk van één man of één partij. Het was maar mogelijk door de samenwerking van vele mensen en ook van verschillende politieke partijen. Maar op het stadhuis was de stadslidst VLD-Groen-M+ de politieke motor van het Mechelse succes.

De komende jaren wil onze stadslidst VLD-Groen-M+ de rol van katalysator blijven opnemen. Onze atypische samenwerking laat toe buiten de klassieke politieke lijnen te kleuren, afstand te nemen van verouderde politieke breuklijnen, nieuwe ideeën sneller te omarmen, echte oplossingen te zoeken voor maatschappelijke uitdagingen.

Samenwerken

Bij de gemeenteraadsverkiezingen gaven de Mechelaars onze stadslidst VLD-Groen-M+ een indrukwekkend mandaat. Met 25 op 43 verkozenen kregen we de opdracht om Mechelen verder te besturen. We zijn ons sterk bewust van de grote verantwoordelijkheid. Want ook al gaat het goed met Mechelen, er ligt nog heel veel werk op de plank.

We gaan dit doen met een open geest en met uitgestoken handen naar alle stadsgenoten. Wij willen een stadsbestuur zijn voor alle Mechelaars, ook zij die niet voor ons kozen. In de gemeenteraad en daarbuiten gaan we op zoek naar een constructieve relatie met de andere politieke partijen. Een partij die de absolute meerderheid heeft, moet meer nog dan anderen luisteren naar de stem van de minderheid en zich niet opsluiten in het eigen grote gelijk.

Deze aanpak is een werk van elke dag. We zullen daarbij ongetwijfeld ook fouten maken, maar de ambitie om samen te werken is oprecht groot. Het sluit immers aan bij de basis van onze eigen samenwerking. Die steunt op de overtuiging dat wanneer Mechelen zich verenigt, de krachten bundelt, haar beste ideeën realiseert, we sterker en beter zijn.

Het beste van Mechelen

Onze stadslidst VLD-Groen-M+ trok naar de verkiezingen met een uitgebreid en sterk onderbouwd verkiezingsprogramma. Het telde niet minder dan 463 voorstellen. Dit programma was het resultaat van een intens en interactief proces. Meer dan 500 Manemakers hebben actief meegewerkt. Heel wat Mechelaars werden thuis bezocht en namen deel aan het Groot Mechels Referendum. Ook de memoranda van middenveldorganisaties, actiegroepen en geëngageerde Mechelaars werden ook verwerkt.

In andere steden moeten verschillende partijen samenzitten om tot een bestuursakkoord te komen. We zijn de enige stad die door één lidst zal worden bestuurd. Het is logisch en correct dat ons verkiezingsprogramma de basis vormt voor het stadsbeleid van de komende zes jaar. Toch is dit bestuursakkoord niet gewoon een kopie van het stadslidstprogramma.

Wie de ambitie heeft Mechelen te verenigen, moet verder kijken dan het eigen project. Daarom hebben we de verkiezingsprogramma's van de andere partijen aandachtig gelezen. Want evident hebben ook zij goede en originele ideeën. Een reeks voorstellen uit ons programma waren ook te lezen in andere verkiezingsprogramma's. Het gaat immers over dezelfde stad en een aantal uitdagingen en oplossingen worden evident gedeeld over de partijgrenzen heen. Daarnaast hebben we meer dan vijftig voorstellen opgenomen in ons bestuursakkoord die expliciet uit de verkiezingsprogramma's van CD&V, s.pa en N-VA komen. Het gaat stuk voor stuk over sterke voorstellen die onze stad beter kunnen maken.

Tevens hebben we heel aandachtig het memorandum van de stadsadministratie doorgenomen. Ook hieruit werden tal van punten opgenomen in het bestuursakkoord. Het werk van de medewerkers van de stad Mechelen is immers van grote kwaliteit. Hun focus is vaak complementair aan die van politieke partijen.

In het bestuursakkoord vermelden we telkens uitdrukkelijk vanwaar de aanvullende punten komen. Deze methode is wellicht een primeur. Het is de concrete uiting van onze ambitie om het beste in onze stad te verzamelen, het beste uit Mechelen. Deze aanpak maakt dat het bestuursakkoord het beste wat onze stad te bieden heeft, samenbrengt.

Huiswerk voor 2019: 3 toekomstprojecten

Dit bestuursakkoord geeft een ambitieus antwoord op tal van maatschappelijke uitdagingen. We willen immers op tal van domeinen voorop lopen. Zoals we in het verleden wegbereiders waren inzake het veiligheidsbeleid, de aanpak van het openbaar domein, de vergroening van onze stad en het samenlevingsbeleid, willen we nu nieuwe doorbraken realiseren.

Het zijn drie uitdagingen, waarrond we de komende maanden intensief zullen werken. We zullen in het najaar van 2019 drie belangrijke toekomstprojecten, waarmee we wegbereiders willen zijn op het vlak van mobiliteit, armoedebestrijding en ondernemen, voorstellen.

Samen met het meerjarig investeringsprogramma zullen ze de basis vormen van de meerjarenbegroting die eind 2019 moet worden voorgesteld. Dat is decretaal zo bepaald. Dit laat toe aan nieuwe besturen om hun beleid uit te werken. Wij leggen in de voorbereidingen de focus op deze drie toekomstprojecten.

In de meerjarenbegroting zal het stadsbestuur ook de stapsgewijze afbouw van de openbare schuld concreet maken. In deze begroting zullen evident ook de andere prioriteiten, zoals veiligheid, klimaatneutraal Mechelen en het vergroenen van de stad met een tweede parkenplan en een nationaal natuurpark, terugkomen.

Toekomstproject 1: Beter bewegen in Mechelen

Inzake mobiliteit wil Mechelen baanbrekende stappen zetten. Dat is nodig. Ons wegennet is overbelast, de filevorming neemt toe, mensen vragen terecht meer gezonde lucht, fietsers willen zich veilig en comfortabel verplaatsen, de bereikbaarheid voor senioren en mensen met een beperking moet worden gegarandeerd, het autoluwe centrum moet worden uitgebreid en in tal van woonbuurten is er parkeerdruk die moeten worden verlicht. Onze ambitie is duidelijk: we willen de fietsstad van Vlaanderen worden.

Het nieuwe stadsbestuur wil tegen het najaar van 2019 met een samenhangend, becijferd en uitgewerkt mobiliteitsplan komen. Dit plan zal ook een timing bevatten. In de komende maanden zullen we hierover intensief overleg plegen met stadsgenoten en organisaties en hen betrekken bij het zoeken naar de beste oplossingen.

Toekomstproject 2: Betere kansen in Mechelen

Mechelen is een welvarende stad, maar ook bij ons vallen er nog altijd mensen uit de boot. De afgelopen jaren hebben we een indrukwekkend parcours afgelegd inzake armoedebestrijding. Terwijl sinds 2000 in andere steden het aantal kinderen dat geboren werd in kansarme gezinnen verdubbelde en meer, bleven de cijfers alleen in Mechelen stabiel.

Onze ambitie voor de komende jaren reikt verder. We willen tegen 2024 de kinderarmoede in Mechelen halveren. Tegen het najaar van 2019 komen we met een concrete methodologie en actieplan met ook nieuw beleid. Bij het opstellen gaan we aan de slag met de expertise binnen en buiten onze stad. We maken van de jaarlijkse internationale dag voor de uitroeiing van armoede (17 oktober) een vast moment om deze beleidsdoelstelling te evalueren en bij te sturen, indien nodig.

Toekomstproject 3: Beter ondernemen in Mechelen

De volgende jaren willen we onze stad verder uitbouwen tot een wegbereider voor ondernemen. We willen tegen 2024 een van de top drie steden van Vlaanderen zijn met de meeste starters, de grootste daling van het aantal werklozen en het meeste aantal nieuwe arbeidsplaatsen. Ons winkelcentrum moet het meest performante antwoord geven op de veranderde economische omgeving met onder meer e-commerce en de vraag van de consument naar authenticiteit en beleving.

De arbeidsmarkt moet meer dan vandaag een hefboom zijn voor kansen, emancipatie en integratie, die mensen uit achteruitstelling, isolement en armoede haalt. Tegen oktober 2019 zullen we hier tezamen met alle economische actoren een krachtig en innoverend project uitwerken dat van Mechelen de ondernemersstad van Vlaanderen maakt.

Werk begint meteen

Ondertussen zitten we natuurlijk niet stil. Vanaf begin januari gaan we aan het werk. Want om dit ambitieus bestuursakkoord uit te voeren hebben we elke week van de komende bestuursperiode nodig. Zelfs op het vlak van mobiliteit, armoedebestrijding en ondernemen gaan we de komende maanden zeker al een aantal voorafnames doen. Want wie stilstaat, gaat achteruit.

Inhoud

9 A. Mechelen is onze thuis

- 9 A.1. Betaalbaar wonen
- 13 A.2. Ruimtelijke ordening
- 14 A.3. Stadsvernieuwing
- 16 A.4. Monumenten
- 16 A.5. Vergroenen

21 B. Mechelen beweegt

- 21 B.1. Voetgangers
- 22 B.2. Fietsen
- 25 B.3. Openbaar en collectief vervoer
- 26 B.4. Auto

30 C. Mechelen is veilig

36 D. Mechelen onderneemt

- 36 D.1. Starten en ondernemen
- 38 D.2. Winkel- en horecastad

43 E. Mechelen maakt gelukkig

- 43 E.1. Sport
- 45 E.2. Cultuur en toerisme
- 50 E.3. Evenementen

53 F. Mechelen is een kansenfabriek

- 53 F.1. Onderwijs
- 58 F.3. Sociaal beleid
- 61 F.4. Mensen met een beperking

64 G. Mechelen verbindt

- 65 G.1. Sociale cohesie
- 66 G.2. Superdiversiteit
- 70 G.3. Kinderen en jongeren
- 72 G.4. Senioren
- 73 G.5. Singles

76 H. Mechelen beslist samen

80 I. Mechelen kijkt verder

- 80 I.1. Duurzaamheid en klimaat
- 82 I.2. Financiën
- 85 I.3. Mondiaal beleid
- 85 I.4. Dierenwelzijn
- 86 I.5. Slimme stad

A. Mechelen is onze thuis

A. Mechelen is onze thuis

Mechelen is een stad op mensenmaat. Dat willen we zo houden. Daarom moeten we zorgen voor betaalbare en kwaliteitsvolle woningen voor iedereen. Onze stad groeit en dat vraagt een beleid dat waakt over de open ruimte. Onze buurten moeten groener worden, zodat mensen meer adem- en speelruimte krijgen en we bijdragen aan de strijd tegen de klimaatverandering.

Samenlevingsvormen worden steeds meer divers en een goed woonbeleid speelt daar actief op in, zodat iedereen een woning op de maat van zijn gezin kan vinden. Een slim beleid draagt zorg voor kwetsbare stadsgenoten, maar verwelkomt tegelijk middengroepen en tweeverdieners.

Elke Mechelaar heeft recht op een aangepaste woning van goede kwaliteit, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid. We zorgen voor een gevarieerd aanbod waarbij we zowel mensen met een bescheiden inkomen als middengroepen, singles en gezinnen, jongeren en senioren een volwaardige thuis bieden in Mechelen.

A.1. Betaalbaar wonen

1. Mechelen is de kern van een grotere stadsregio, waar samenwerking meer dan ooit aan de orde is. We werken actief samen met de omliggende gemeenten op vlak van ruimtelijke ordening en woonbeleid. We onderzoeken de haalbaarheid en de mogelijke efficiëntiewinsten van een fusie van verschillende sociale huisvestingsmaatschappijen.
2. We streven naar tien procent sociale huurwoningen in Mechelen. Deze sociale mix willen we nastreven in alle wijken van de stad.
3. Om deze doelstelling te realiseren zorgt het sociaal verhuurkantoor (SVK) met een ambitieus beleid tegen 2025 voor 400 extra sociale huurwoningen.
4. We starten een SVK+ voor het middensegment van de woningmarkt. We bieden zo ook verhuurders uit dat segment de garantie op verzekerde huurinkomsten. Ook kandidaat-huurders met een bescheiden inkomen die niet onder de voorwaarden van sociale huur vallen krijgen zo een duwtje in de rug. We verbreden zo de aanpak, de professionalisering en de naamsbekendheid van het Sociaal Verhuurkantoor. [Op basis van sp.a en CD&V]
5. De sociale huisvestingsmaatschappij Woonpunt Mechelen zet de volgende bestuursperiode de vernieuwing van haar woonarsenaal resoluut verder. Zo wordt de renovatie van de Gandhiwijk en de groene heraanleg van de openbare ruimte volledig gerealiseerd. Daarnaast start de huisvestingmaatschappij met een tweede renovatiegolf, waarbij ze 619 woningen grondig zal vernieuwen en duurzaam maken voor in totaal 96 miljoen euro aan investeringen.
6. Tegelijk realiseert ze in deze periode samen met de andere huisvestingsmaatschappijen 200 bijkomende sociale huurwoningen via kleinschalige projecten, bij voorkeur in wijken met weinig sociale woningen of in buurten waar nood is aan opwaardering en renovatie.

7. Binnen de werking van Woonpunt willen we waar het kan meer sociale mix en meer mobiliteit realiseren. Voor mensen die al langer in een sociale woning verblijven, bekijken we samen met hen of de opstap naar een reguliere huur- of koopwoning niet kan gemaakt worden. Door in de buurten met sociale huurwoningen ook bescheiden woningen te voorzien versterken we de sociale mix en de sociale cohesie.
8. We bundelen alle informatie omtrent wonen en zorgen dat alle Mechelaars met vragen rond wonen, huren, verhuren,... terecht kunnen bij het Woonloket. Het Woonloket begeleidt, ondersteunt en adviseert alle Mechelaars, eigenaar, koper, huurder verhuurder, etc. met woonvragen. [Op basis van sp.a]
9. Voor kandidaat-huurders komt er een centraal inschrijvingsregister voor de verschillende sociale huisvestingsmaatschappijen die in Mechelen actief zijn. Ook de actualisatie van de aanvraag bij één huisvestingmaatschappij moet in de toekomst automatisch gelden voor alle maatschappijen.
10. De Mechelse sociale huisvestingmaatschappijen realiseren de volgende bestuursperiode ook 150 "bescheiden woningen". Zo versterken we het huuraanbod voor mensen die nu net teveel verdienen voor een sociale woning, maar te weinig voor de reguliere huurmarkt. We realiseren die op de eerste plaats in en nabij de bestaande sociale woonwijken. Zo versterken we daar de sociale mix en het maatschappelijke weefsel in die buurten.
11. De volgende bestuursperiode realiseren we ook minstens 100 koopwoningen of bouwkavels op ons grondgebied.
12. We zetten een vernieuwende samenwerking op tussen het Sociaal Huis en het Sociaal Verhuurkantoor (SVK). Senioren met een eigendom die verhuizen naar een woonzorgcentrum en wensen te verhuren kunnen dat eenvoudig via het SVK. De verhuurder heeft zo meer zekerheid en ondersteuning en de inkomsten kunnen meteen helpen bij het betalen van het woonzorgcentrum.
13. We bekijken hoe het Sociaal Verhuurkantoor (SVK) een actieve rol kan opnemen inzake renovatie. Gerenoveerde wooneenheden kunnen dan door het SVK verhuurd worden. Voor panden in de schoot van het SVK kan ook een klusjeswerking worden opgezet, al dan niet in samenwerking met Woonpunt.
14. Mechelen onderzoekt de meerwaarde van een huurwaarborgfonds. Bij dreigende uithuiszetting wegens huurachterstal kan Woonpunt hiervan gebruik maken. Gelijktijdig zal het Sociaal Huis een begeleiding opstarten. Op die manier voorkomen we dat mensen uit hun huis worden gezet wanneer ze door onverwachte omstandigheden (bijvoorbeeld jobverlies) de huur niet kunnen betalen. Deze waarborg zal voor drie tot zes maanden gelden. Er worden daarbij wel bijkomende voorwaarden opgelegd. Zo moeten verhuurders een pand in degelijke staat en aan een marktconforme prijs verhuren. Bijkomende kosten zoals voor een plaatsbeschrijving moeten tot een minimum worden beperkt. Huurders moeten wel bereid zijn in een pand te wonen dat op hun gezinssituatie en behoefte is afgestemd. Ze moeten tevens bereid zijn hun schuld nadien in schijven af te lossen en mee willen werken aan budgetbegeleiding. Er wordt ook gewerkt met huisbezoeken, zodat we zeker zijn dat het pand correct bewoond wordt.
15. De afgelopen jaren werd noodopvang tijdens de koudste wintermaanden versterkt. Vanaf de winter van 2017-18 is er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen het CAW

en het Sociaal Huis wat betreft acute thuislozenopvang, waar men maximaal 1 maand verblijft. Er is een totale capaciteit van 40 plaatsen. Jaarlijks wordt de nood aan opvang geëvalueerd en indien nodig aangepast.

16. Voor de aller kwetsbaarste Mechelaars werken we een nieuwe aanpak uit inzake opvang. We erkennen de onzichtbaren en voorzien voor hen een lokaal opvangnet binnen de wettelijke mogelijkheden. Een welzijnsactor wordt aangezocht om hen op te vangen. Een versterkt lokaal vluchtelingenonthaal zorgt voor menswaardige opvang en kan een hefboom zijn op vlak van vrijwillige terugkeer. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
17. Bij grotere private woonprojecten streven we naar een gemengd aanbod van grote en kleine koopwoningen, zodat zowel middengroepen als mensen met een bescheiden inkomen er terecht kunnen.
18. Ook de volgende jaren moet Mechelen voldoende arbeidsactieve gezinnen, middengroepen en tweeverdieners blijven aantrekken. Ze versterken immers de sociale en financiële draagkracht van de stad, zorgen voor een goede sociale mix, zijn vaak een meerwaarde voor het maatschappelijke weefsel en maken onder meer via hun belastingsbijdragen een sterker sociaal beleid mogelijk.
19. We breiden het succesvolle project "Pleinmakers" uit naar Otterbeek en Gandhi. Met "Pleinmakers" verhuizen sociaaleconomisch sterkere profielen voor enkele jaren naar de grote sociale woonwijken om deze van binnenuit te versterken en mee te werken aan de sociale cohesie.
20. De leefbaarheid van sociale woonwijken garanderen hangt onvermijdelijk samen met het respect voor de leefregels en het respect voor de rechten en verantwoordelijkheden van zowel de huisvestingsmaatschappij als de huurders. We zullen kordaat optreden tegen misbruiken en verwaarlozing, omdat andere huurders hiervan het eerste slachtoffer zijn.
21. De verscheidenheid aan samenlevingsvormen neemt toe en daarmee ook de nood aan een meer gedifferentieerd woonaanbod. Binnen de bouwdienst richten we een cel op met onder meer externe experts rond nieuwe woonvormen. Ze werken een beleidskader uit dat cohousing en friendswonen stimuleert en faciliteert, evenals voor intergenerationeel wonen, kangoeroewoningen en huizen voor nieuw samengestelde gezinnen.
22. Er komt in samenwerking met het Sociaal Huis een specifiek woonplan op maat van senioren. Uitgangspunt daarbij is de ambitie om mensen zo lang mogelijk zelfstandig en in de vertrouwde omgeving te laten wonen. Dat kan door intensief beroep te doen op domotica, structurele aanpassingen aan een woning te faciliteren. Wanneer de gezinswoning te groot wordt voor een alleenstaande senior, moet opdelen van die woning (desnoods tijdelijk) gemakkelijker worden, zodat een deel van de woning kan worden bewoond, eventueel met een combinatie van huur en zorg hulp. De stad zorgt samen met de private sector en het middenveld voor een voldoende aanbod assistentiewoningen.
23. We maken modulair wonen en bouwen mogelijk, zodat mensen afhankelijk van de gezinssituatie kunnen bijkopen of inperken.
24. We onderzoeken de oprichting van een wooncoöperatie die het mogelijk maakt als burger te investeren maar ook te kunnen veranderen aan de hand van de woonbehoeften.

25. Mechelen zit in de lift als studentenstad. Met het kwaliteitslabel 'TopKot' waken we erover dat studentenkoten in orde zijn met de woonkwaliteit en de brandveiligheid. We kiezen voor kleinschalige studentenhuysvesting verspreid over de binnenstad en in de omgeving van de hogeschool.
26. De aanpak van (langdurige) leegstand en van verkrotting blijft een prioriteit. We kiezen resoluut voor maximale boetes en leegstandbelastingen. Waar mogelijk en nodig gaan we over tot onteigening. Bij panden die verkrotten passen we het sociaal beheersrecht toe door ze voor negen jaar in stadsbeheer te nemen, waarbij we ze eerst renoveren en dan verhuren via het sociaal verhuurkantoor.
27. We pakken domiciliefraude consequent aan, via een intensieve samenwerking tussen alle stadsdiensten en de politie. Wie over een eigendom beschikt in binnen- en buitenland komt niet in aanmerking voor een sociale huurwoning.
28. In Mechelen is er geen plaats voor huisjesmelkerij. We treden hiertegen kordaat op, in nauwe samenwerking tussen bouwdienst en openbaar ministerie. Bestaande, onvergunde opdelingen pakken we via politionele interventies en hersteltrajecten verder aan.
29. Bij onbewoonbaarverklaringen legt de wet het lokale bestuur een inspanningsverbintenis op om de bewoners te herhuisvesten. In Mechelen garanderen we slachtoffers van huisjesmelkers een resultaatsverbintenis bij onbewoonbaarverklaringen op kosten van eigenaars.
30. Private investeerders worden verplicht om nieuwe woonprojecten zo energiezuinig mogelijk te realiseren.
31. In 2015 werd de bouwcode voor het eerst sinds de jaren dertig van vorige eeuw grondig vernieuwd. De woonbehoeften, het bovenlokale wetgevende kader en de inzichten op het vlak van mobiliteit en duurzaamheid veranderen permanent zodat een evaluatie en update zeker zinvol is. In samenspraak met de GECORO en de kwaliteitskamer evalueren we onze bouwcode en passen die aan met het oog op onze aangescherpte ambities inzake betaalbaarheid en duurzaamheid.
32. De BREEAM-ambitie voor de ontwikkeling van de Raghenosite blijft bestaan, wat betekent dat het nieuwe stadsdeel zal uitblinken inzake duurzame ontwikkeling. Ook bij andere grote stadsprojecten streven we ambitieuze duurzame ontwikkelingen na op vlak van onder meer ruimte, mobiliteit en energie .
33. We zorgen voor een ondersteuningskader om benoveren (isoleren en ventileren) op de huurmarkt te stimuleren.
34. We realiseren het juridisch kader om ook een duurzame renovatiegolf bij bestaande appartementen te kunnen opstarten.
35. De dienstverlening door de bouwdienst wordt optimaal gemaakt. Kandidaat-kopers worden er geholpen met woonadvies op maat. Alle informatie wordt gebundeld en er wordt professioneel renovatieadvies verstrekt.
36. Professionele private investeerders blijven belangrijke bondgenoten in het realiseren van stadsvernieuwingsprojecten en in het aanbieden van voldoende kwalitatief woonaanbod. Hetzelfde geldt voor gezinnen die een huis willen bouwen of renoveren. We zorgen voor

een aantrekkelijk investeringsklimaat in Mechelen, onder meer met een klantvriendelijke bouwdienst die oplossingsgericht meedenkt en ruimte laat voor nieuwe inzichten. We doen dat met een kwaliteitskamer - die in dialoog de randvoorwaarden van projecten bekijkt, de belangen van een goede ruimtelijke ordening bewaakt en de kwaliteit van private projecten optilt - en met een gestructureerd en transparant overleg tussen administratie, beleid en investeerder. We hebben oog voor de economische dimensie van wooninvesteringen, zonder eengoederuimtelijke ordening los te laten. We staan open voor nieuwe, gedurfde architectuur.

A.2. Ruimtelijke ordening

37. Met de groei van de stad neemt de druk op de ruimte toe. Een zuinig en meervoudig ruimtegebruik moet centraal staan bij de verdere ontwikkeling van Mechelen. Het huidige stedelijke structuurplan is 18 jaar oud en opgemaakt in een tijd dat de bevolkingsprognoses uitgingen van een quasi demografische stabilisering in Vlaanderen en Mechelen. Ondertussen weten we beter. Er kwamen sinds de opmaak van het structuurplan maar liefst 11.000 inwoners bij en Vlaanderen verwacht dat daar tegen 2035 nog eens zoveel gaan bijkomen. Daarom moet Mechelen zijn ruimtelijk structuurplan herzien en een strategische visie ontwikkelen tot 2040. Het moet een dynamisch werkdocument worden dat tot stand komt door middel van een stadsbreed debat. Dit participatieve proces laten we ondersteunen door onze stadsadministratie en externe deskundigen met dus ook maximale betrokkenheid van de burgers. Dit Strategisch Ruimtelijk Beleidsplan moet een breed gedragen antwoord bieden op de ruimtelijke positie en ambities van Mechelen in Vlaanderen, op hoe we een kwalitatieve groei kunnen realiseren met maximaal behoud van de bestaande open ruimte en hoe we een duurzame ontwikkeling van Mechelen kunnen realiseren.
38. We stellen een hoogbouw- en verdichtingsbeleidsnota op, die aangeeft waar, hoe en onder welke voorwaarden we kwalitatief kunnen verdichten.
39. Een belangrijk deel van de bevolkingsgroei vangen we op door bestaande verwaarloosde en leegstaande sites en plekken te herwaarderen. De bestaande plannen voor het Keerdok en Comet worden uitgevoerd. Ook de site Carrefour-Noord en de Arsenaalwijk worden geherwaardeerd tot duurzame en levendige stadsdelen voor wonen en werken, met veel groen en prioriteit voor fietsers en voetgangers.
40. De komende bestuursperiode is er bijzondere aandacht voor de 20e eeuwse woonwijken rond de stad. De herwaardering van het openbaar domein, die op tal van plaatsen reeds op gang is gekomen, wordt doorgezet. We werken daarbij met wijkontwikkelingsplannen, die we samen met de buurtbewoners en externe deskundigen opstellen. Dit proces van cocreatie garandeert draagvlak. Deze wijkontwikkelingsplannen maken een duurzame ontwikkeling van wijken mogelijk. Ze voorkomen dat verdichten tot verstikking leiden, maken buurten kwalitatief sterker en beter ontsloten voor zachte verkeersvormen, wijzen aan hoe verder kan worden vergroend en hoe de publieke ruimte kan worden versterkt.
41. In de 20e eeuwse woongordel hebben we bijzondere aandacht voor het versterken van de blauw-groene linten doorheen de wijken, inzonderheid rond de Dijle, de Zenne, de Vrouwvliet, het kanaal en de Barebeek. Ze zorgen voor een ecologische verbinding tussen de buurten en de groene rand rond Mechelen. Ze maken deel uit van het te ontwikkelen nationaal natuurpark Mechelen (zie verder).

42. We ontwikkelen een actief beleid rond het Tijdelijk Anders Bestemmen, waarbij de rol van de stad ligt bij het faciliteren. Per jaar worden zo minstens 3 plekken in de stad (inclusief locaties in de dorpen) tijdelijk geactiveerd. Bij een tijdelijke andere bestemming maken we meteen ook gebruik van de bedrijvigheid om participatief te werken rond de toekomstige invulling. [Op basis van memorandum stadsadministratie]

A.3. Stadsvernieuwing

43. Stadsvernieuwing begint op het niveau van de straat van elke Mechelaar. De investeringen voor nette straten, snelle herstellingen, degelijke fiets- en voetpaden, reinigen van kolken blijven prioritair. We publiceren driemaandelijks de voortgang van de meldingen en hoe ze werden opgevolgd. Iedereen die een melding doet, krijgt bij herstelling een foto toegezonden van voor en na de melding. Meldingen van kleine mankementen moeten binnen de drie werkdagen worden hersteld.
44. Ontmoeting is cruciaal bij onze ruimtelijke inrichting. Bij stadsvernieuwingenprojecten voorzien we consequent een ontmoetingsplek met zitbanken en/of picknicktafels. Mechelaars kunnen zelf suggesties doen voor plekken voor nieuwe banken en tafels.
45. Vernieuwingen in het openbaar domein, zoals de vele spelprikkels of de lichtjes bij het Dijlepad, vragen ook om opvolging. Dat doen we voortaan door dergelijke nieuwe installaties meteen op te nemen in een globaal onderhoudsplan. [Op basis van CD&V]
46. Mechelen wil een stad zijn waar jonge gezinnen zich thuis kunnen voelen. In alle stadsvernieuwings- en grotere woonprojecten is er bijzondere aandacht voor een gezins- en kindvriendelijke omgeving. Dit is immers ook voordelig voor alle andere inwoners, inzonderheid onze senioren. We leggen veel nadruk op grotere en veilige buitenruimte, groen en speelruimte, autoluwe omgevingen met waar mogelijk wagens van de openbare ruimte en op veilige fietspaden.
47. De afgelopen bestuursperiode kreeg de wijk Nekkerspoel bijzonder aandacht. Tal van plannen werden reeds gerealiseerd, zoals het park Kalverenstraat en Caputsteen, het speelbos aan Papenhof, de nieuwe woonwijk, de nieuwe jeugdlokalen, de uitbreiding van de school aan de Grote Nieuwendijk, het verkeerscirculatieplan, de vernieuwing van delen van de Grote Nieuwedijk- en de Nekkerspoelstraat. Deze investeringen zetten we resoluut verder, onder meer met investeringen in de straten, het nieuwbouwproject aan de Oude-Sint-Gommarusstraat, renovatieprojecten van Woonpunt, extra nieuwe parken en speelmogelijkheden, kwaliteitsvolle woonprojecten aan de Senamsite en de oude Fordgarage en het verder weren van doorgaand verkeer in de woonstraten.
48. Het Ontvoeringsplein wordt een ontmoetingsplein. De entree van de wijk Nekkerspoel aan twee kanten van de spoorwegbundel wordt een van de belangrijkste stadsvernieuwingsprojecten van de volgende bestuursperiode, met het doortrekken van de fiest-o-strade, de uitbreiding van de het Ontvoeringsplein tot over de Dijle, zodat er een groot nieuw stedelijk plein ontstaat dat een echte zachte verbinding maakt met binnenstad, een fiets- en voetgangersbrug over de Dijle aan het begin van de Lakenmakersstraat, de creatie van een stationsplein tussen uitgang station en Novatoren. We opteren voor een nieuwe gemengde invulling van wonen en werken in de Novatoren met een publieke functie op het gelijkvloers. We denken daarbij aan een nieuw diensten- en ontmoetingscentrum voor de bewoners van Nekkerspoel.

49. Er komt bijzondere aandacht voor de kwaliteit van onze invalsstraten, in de eerste plaats de Leuvensesteenweg en Nekkerspoelstraat en eerste deel Lierse-, Antwerpse-, Tervuurse-, Hombeekse- en Battelsesteenweg. Voor elk van deze straten maken we een specifiek plan van aanpak, dat zowel de kwaliteit van de woningen als die van de openbare ruimte versterkt.
50. Voor Walem, Muizen, Hombeek, Leest, Heffen en Battel creëren we samen met de bewoners dorpstoekomstplannen. In deze plannen - die samen met bewoners, administratie, stadsbestuur en met behulp van externe deskundigen tot stand komen - leggen we de gewenste toekomstige ruimtelijke ontwikkeling tot 2040 vast en ontwikkelen we een strategie op maat. Zo willen we het specifieke karakter van deze dorpen bewaren, het maatschappelijke weefsel versterken en de leefbaarheid bevorderen. Deze dorpstoekomstplannen worden de leidraad voor het investeringsbeleid.
51. De vernieuwing van de binnenstad wordt resoluut verder gezet. Naast het vernieuwen van straten en pleinen leggen we de Melaan tussen Zakstraat en Muntstraat volledig open met bijhorend wandelpad. Ook in de Van Hoeystraat wordt de vliet opengelegd. Deze en andere vlieten worden vergroend naar het model van de vliet op de Botermarkt.
52. In overleg met de Vlaamse overheid volgt na de heraanleg van de Speecqvest nu de Schuttersvest, Van Benedenlaan, Koningin Astridlaan en Zandpoortvest. We kiezen voor een vergelijkbare kwaliteitsvolle aanleg met veel groen en ruimte voor fietsers en voetgangers. Tegelijk waken we erover dat er voldoende parkeermogelijkheden blijven. Aan de Zandpoortvest streven we naar een studentvriendelijke en autoluwe omgeving. Dat wordt mogelijk omdat het doorgaande verkeer via de nieuwe tangent achter de spoorwegbundel kan rijden.
53. We bekijken of we de boorden van de Binnendijle ter hoogte van 't Veer niet kunnen verlagen. We laten daar in de zomer dan zwemmen toe onder bewaking van redders.
54. We bouwen ter hoogte van 't Plein een brugje over de Binnendijle. Aan de overkant kopen we een of twee panden op, maken er tot drie verdiepingen hoog open en publieke zonneterassen. Tegelijk realiseren we zo een korte doorsteek tussen Bruul en Onze-Lieve-Vrouwestraat.
55. De site van de huidige bibliotheek wordt ontwikkeld, met een doorsteekje dat aansluit op het toekomstige nieuwe plein in het binnengebied van het Hof van Cortenbach. Ook het gebied tussen de Onze-Lieve-Vrouwestraat en de Dijle wordt ontwikkeld met kleine wandelstraatjes. Zo ontstaat er een nieuwe aantrekkelijke en doorwaadbare site in het hart de stad.
56. De site Centerparking tussen Bruul en IJzerenleen wordt een belangrijk strategisch stadsvernieuwingsproject. Er is hier ruimte voor een multifunctionele invulling. We denken daarbij aan winkels, wonen, hotelaccommodatie, een centrale kinderopvang of indoorspeelruimte, het Huis van de Fiets (zie verder), een artistiek-ambachtelijke incubatorplek in de sfeer van Artenova of een urban farm op de bovenste verdieping.
57. De winkelstraatjes tussen Bruul en IJzerenleen krijgen een nieuwe impuls, waarbij we zoeken naar enerzijds gedeeltelijke schaalvergroting, pop-upplekken, wooninvulling en meer doorwaadbaarheid.
58. We hebben nog verschillende waardevolle historische panden die vandaag onderbenut

zijn of een bestemming met weinig ontsluiting voor een breder publiek. We denken daarbij bijvoorbeeld aan het oude stadhuis waar nu de Post gevestigd is, aan de Brusselpoort of aan het klooster dat Indaver huisvest. We zoeken voor zulke gebouwen naar potentieel betere invullingen.

59. De historische hangars van de centrale werkplaats worden een creatieve hub met meetingplaces, congresfaciliteiten en de combinatie van werk- en uitgaansplek.
60. Bij de beoordeling en het begeleiden van (middel)grote stadsvernieuwingsprojecten en private ontwikkelingsprojecten krijgt de kwaliteitskamer een belangrijke rol. Binnen de kwaliteitskamer wordt een expert duurzaamheid opgenomen.

A.4. Monumenten

61. Mechelen is een historische stad. We dragen zorg voor onze monumenten en ons historisch erfgoed. De beste garantie voor het voortbestaan van monumenten en geïnventariseerde panden is hen een nieuwe bestemming te geven. We kijken hiervoor in de eerste plaats naar relevante samenwerking met de privésector. Als dat niet mogelijk blijkt, neemt de stad haar verantwoordelijkheid.
62. Een aantal dossiers wachten op een premie van de Vlaamse overheid: binnenrestauratie Coloma, buitenrestauratie Leest, restauratie klooster Dalscholieren, vernieuwen dak kerk Muizen, orgel Katelijnekerk, meubilair Hanswijkkerk, schilderijen Sint-Pieter. Zodra de subsidies van Vlaanderen zijn toegekend, voeren we deze werken uit.
63. We kiezen ervoor om de monumenten en geïnventariseerde panden maximaal te beschermen, zonder nieuwe hedendaagse invullingen in de weg te staan.
64. In 2020 vieren we 500 jaar Sint-Romboutstoren. [Op basis van CD&V]
65. Omdat de grote restauratiedossiers grotendeels afgerond zijn, zetten we de komende jaren meer in op preventief onderhoud van monumenten. Zo spelen we in op het Vlaams beleid dat goede huisvaders beloont met verhoogde premies.
66. We blijven sterk inzetten op publiekswerking en ontsluiten de uitgebreide kennis van de dienst monumentenzorg, ook naar het grote publiek toe.
67. In overleg met de kerkelijke autoriteiten versterken we de aantrekkingskracht van de kathedraal met expositieruimtes in de nissen.
68. We ontwikkelen een visie op het uitzonderlijke Mechelse orgelpatrimonium in samenwerking met culturele sector en het conservatorium: "Orgels aan de Dijle".

A.5. Vergroenen

69. We zetten het vergroenen van de openbare ruimte verder. We denken daarbij aan het actief promoten op straatniveau van tegeltuinen en plantvakken. Buurtbewoners kunnen aangeven waar ze verticale tuinen of kleine groenperkjes willen. We organiseren peter- en meterschappen voor kleine volkstuintjes met bloemen en/of groenten en fruit in de openbare ruimte.

70. Met een actieplan voor grote bomen plant Mechelen jaarlijks 300 grote bomen aan.
71. We ontwikkelen een methodologie waardoor buurtbewoners zelf kunnen aangeven waar in hun omgeving op de openbare ruimte extra bomen kunnen bijkomen.
72. We verscherpen onze ambities en planten voor elke boom die moet verdwijnen geen twee maar drie bomen in de plaats.
73. We ondersteunen en belonen burgers die hun voortuinen maximaal vergroenen.
74. We voorzien ook ruimte voor stedelijke vierkante-meter-tuinen per wijk. [Op basis van CD&V]
75. We gaan actief op zoek naar nieuwe instrumenten en bijkomende ruimte om de compensatie van groen op eigen grondgebied te laten plaatsvinden en/of daarbij de Mechelaars ook te betrekken.
76. Als tweederde van de bewoners akkoord gaan en de mobiliteitsrandvoorwaarden het toelaten, kan een straat radicaal vergroenen, met minimale verharding, bijvoorbeeld in de vorm van een karrenspoor. Het (extra) onderhoud wordt in een straatcontract in belangrijke mate toevertrouwd aan de straatbewoners zelf.
77. Een van de absolute prioriteiten is het uitrollen van een tweede groot parkenplan. De afgelopen jaren hebben we grote delen van het eerste parkenplan uitgevoerd. Er kwamen maar liefst negen parken bij: Pennepoel, Caputsteen, Donkerlei, Rik Wouters, Sinte Mette, Oh, Hoveniers, Oude Antwerpsebaan en Kalverenstraat. Daarnaast is men het Tinelpark en het Kardinaalspark aan het aanleggen. Deze parken kwamen vaak in buurten met weinig groen en open ruimte en in plaats van bouwprojecten die daar gepland of mogelijk waren. De volgende jaren willen nog eens maar liefst 16 nieuwe of uitbreidingen van bestaande parken. We creëren ze op de allereerste plaats in dichtbevolkte stadswijken. Deze parken en stadstuinen zijn groene longen in onze stad, ze bieden ontspannings- en speelruimte, dragen bij in de strijd tegen de klimaatopwarming en zuiveren onze lucht.
  - Brandweerpark (tussen Dageraadstraat en Battelsesteenweg), wijk Battel
  - Cometpark (tussen Vaart en Koningin Astridlaan), wijk Centrum
  - Park Ouden Dok (achter zwembad tussen Dijle en Afleidingsdijle), wijk Centrum
  - Berthouderspark (Berthoudersplein), wijk Centrum
  - Begijnhofpark (voor en achter Centjesmuur), wijk Centrum
  - Colomapark (waar nu de Colomastraat is), wijk Tervuursesteenweg
  - Leliepark (waar nu zwembad Leliestraat staat), wijk Tervuursesteenweg
  - Lakenmakerspark (site Crabeels), wijk Nekkerspoel
  - Verbeemenpark (Oude Sint-Gommarusstraat), wijk Nekkerspoel
  - Nekkerspoelpark (tussen Nekkerspoel-, Kalveren- en Paardenkerkhofstraat), wijk Nekkerpoel
  - Vrouwvlietpark (tussen Vrouwvliet, Grote en Kleine Nieuwedijkstraat), wijk Nekkerspoel
  - Carrefourpark (bij ontwikkeling site Carrefour Noord), wijk Noord

- Pennepoelpark verdubbelen (bij vernieuwing Neerheide), wijk Noord
  - Park Zemstbaan (tussen Zemstbaan en Brusselsesteenweg), wijk Zuid
  - Park Vandewalle (tussen Brusselsestwg, Dijkstraat en St-Jan Berchmansstraat), wijk Zuid
  - Park Brusselsesteenweg (Brusselsestwg van Passade tot brug Postzegellaan), wijk Zuid
  - Dorpshuistuin (plein achter dorpshuis Muizen), dorp Muizen
- 78.** We verbinden het netwerk van parken en stadstuinen met veilige, vergroende corridors die waar mogelijk opgeladen worden met spelprikkels. Op die manier creëren we een groen weefsel doorheen de stad. We voorzien wandel- en joggingroutes doorheen deze parken en zorgen voor specifieke wegwijzers in het straatbeeld. Meer dan voorheen leggen we de nadruk op onverharde open ruimtes met grote bomen en schaduwplekken. Alle parken krijgen herkenbare en uniforme toegangspoorten.
- 79.** In de parken kiezen we maximaal voor ecologische waardevolle beplantingen, waarbij we de natuur zoveel mogelijk ruimte geven. We vergroenen de bestaande parken waar het kan en kiezen in de nieuwe parken zoveel mogelijk voor robuust en duurzaam groen.
- 80.** We betrekken maximaal de buurt bij de invulling en het beleven van het park door middel van een buurt-mede-eigenaarschap. We denken daarbij aan volkstuintjes, fruitbomen en plukbloemenweides. In kader van het tweede parkenplan hebben we ook aandacht voor de vergroening van schoolomgevingen en speelplaatsen.
- 81.** We stimuleren tuindelen en eigenaarschap bij openbaar groen en de Mechelse natuur. Mogelijkheden zijn heel divers: het gebruiken van een tuin in ruil voor onderhoud, het openbreken van meerdere private tuinen, het realiseren van deeltuinen in nieuwe parken, collectieve inzaai- en plantmomenten, ...
- 82.** We onderzoeken de mogelijkheid om kleinere parken in de zomerdagen langer open te houden met een sleutelsysteem voor buurtbewoners. We bekijken ook manieren om parken die belangrijke fietsverbindingen zijn ook 's avonds open te stellen.
- 83.** Als bijzonder project vergroenen we intensief het Groot Begijnhof, waarbij we de auto's maximaal weren, met buurtparking aan de Centjesmuur. We planten bomen aan, zorgen voor grote plant- en bloemenvakken, rustbanken en waar mogelijk verticale tuinen. Op die manier wordt het Begijnhof opnieuw een oase van rust in de oude binnenstad.
- 84.** We laten braakliggende grond niet langer ongebruikt liggen. Met de eigenaar maken we een overeenkomst voor een tijdelijke ingebruikname van het terrein. In ruil betaalt de eigenaar geen of minder leegstandstaks, geheel in lijn met het MEST-initiatief voor leegstaande panden. In overleg met de buurt vullen we het braakliggend stuk grond in: stadstuinieren, een speeltuin, petanquebanen, ...
- 85.** We zetten in op het vergroenen van onze industrieterreinen.
- 86.** We bewaren maximaal de groene ruimte. We snijden geen nieuwe woonuitbreidingszones meer aan.
- 87.** De site Stuivenberg wordt niet ontwikkeld en blijft open ruimte. Er wordt een groot nieuw stadsbos van minimum vijftig hectaren, dubbel zoveel als in het verleden voorzien

was.

88. We vrijwaren het bos op Kauwendaal, dat verder ontwikkeld wordt tot stadsbos.
89. Op de site Spreeuwenhoek-Venne worden de nieuwe plannen zo opgemaakt dat meer open ruimte behouden blijft. Het Bos van Loos wordt maximaal gevrijwaard en zo mogelijk zelfs uitgebreid. Dit engagement willen we verder concretiseren in samenspraak met de bewonersbegeleidingsgroep zodat het uiteindelijke plan voldoende draagvlak heeft.
90. Aan de Technopolissite, waar het nieuwe zwembad Mechelen-Zuid en het waterpretpark komt, wordt minstens 80 procent van de groene buffer bewaard. Het meest waardevolle bosdeel blijft integraal bestaan. Het groen dat verdwijnt wordt dubbel gecompenseerd in de omgeving.
91. We zetten samen met de verschillende stakeholders de krijtlijnen uit voor een nationaal park regio Mechelen. Dat park, ecologisch verbonden en gelegen rond Mechelen met de Benedendijlevallei, het Mechels broek, de Barebeekvallei, Mispeldonk, Den Battelaer, de Oude Dijlearm, de Vrouwvliet en Zennevallei en Robbroek, groeit uit tot een unieke groene long in het hart van Vlaanderen van meer dan 1000 hectaren natuur, aaneengesloten natuur, waar iedereen welkom is voor recreatie. Dit nationaal park moet onze grote troef zijn om de klimaatdoelstellingen te halen en is onmisbaar voor waterbuffering, afkoeling bij hitte, bescherming bij overstroming, ...

B. Mechelen beweegt

B. Mechelen beweegt

Ons wegennet slibt dicht. Ook in onze stad neemt de filegevoeligheid toe. Het enige structurele antwoord bestaat erin dat mensen minder de wagen gebruiken en overstappen op andere vervoersmodi. Met groei van de bevolking moet de overheid de context creëren waardoor mensen kunnen en willen kiezen voor de fiets. De fiets, zeker nu met de e-bike, is immers vaak een haalbaar en volwaardig alternatief voor de auto.

Bovendien blijkt de negatieve impact van de auto op de volksgezondheid groter dan tot nu toe werd aangenomen: zowel daar de uitlaatgassen, het lawaai en de stress in de publieke ruimte. De fiets daarentegen zorgt net voor een betere gezondheid: hij is stil, veel minder gevaarlijk voor andere weggebruikers en laat u lichamelijk bewegen.

Tenslotte legt veel autoverkeer en bijhorende parkeerplaatsen een grote druk op de leefkwaliteit van straten en buurten. De publieke buitenruimte wordt bijna volledig ingenomen door auto's, waardoor spelende kinderen, spontane ontmoetingen op straat, ruimte voor wat groen, degelijke fietspaden, de maatschappelijke cohesie onder druk komt te staan. Een fietser daarentegen neemt tien keer minder plaats in dan een autogebruiker.

Uiteraard is het niet de bedoeling de wagen en het openbaar vervoer uit Mechelen te bannen. Onze stad moet ook met de auto bereikbaar blijven. Want nogal wat mensen zijn er om verschillende redenen op bepaalde momenten afhankelijk van.

B.1. Voetgangers

92. Bij de stedelijke uitvoeringsdiensten wordt een cel opgericht die exclusief werkt aan de kwaliteit van de voetpaden. Ze zorgen ervoor dat kinderwagens en rolstoelen gemakkelijk en zonder hindernissen kunnen gebruik maken van de voetpaden; dat verkeerspalen en andere voorwerpen in de openbare ruimte op de juiste plek staan; dat de minimale breedte van de voetpaden wordt gerespecteerd; dat er gemakkelijke en veilige oversteekplaatsen zijn met afgeschuinde boorden en dat de bewandelbaarheid van de voetpaden aan de kwaliteitsnormen inzake vlakheid voldoen. Jaarlijks worden zo minstens 30 straten onder handen genomen, op de eerste plaats daar waar er veel senioren wonen.
93. Tevens kijkt deze cel toe dat nutsmaatschappijen en private aannemers opengebroken voetpaden in perfecte staat herstellen.
94. We koesteren buurtwegen en trage wegen. We bewaren zoveel als mogelijk de wegen uit de atlas van de buurtwegen en een aantal feitelijke wegen. We brengen naamborden aan, maken een mooie leesbare kaart voor wandelaars en staan in voor een degelijk onderhoud en het openhouden ervan. Dat kan eventueel mits een kleine vrijwilligersvergoeding samen met partners zoals werkgroep Buurtwegen Hombeek en mogelijke peters en meters. Het werk dat gestart is in Hombeek, wordt de komende jaren ook over de andere dorpen uitgerold.
95. Tijdens openbare werken eisen we extra aandacht voor de veiligheid en toegankelijkheid van voetgangers en fietsers. We realiseren binnen grote werken eerst de fiets- en

voetpaden. Met een charter voor "aangename aannemers" maken we bestaande goede praktijken tot de norm.

B.2. Fietsen

We willen van Mechelen dé fietsstad maken van Vlaanderen. We zagen de afgelopen een enorme toename van het fietsgebruik in onze stad, terwijl we samen met Gent de enige stad zijn waar het aantal auto's daalde, zij het bij ons heel erg bescheiden.

Mechelaars gebruiken om verschillende redenen de fiets: om naar school te gaan, om zich te ontspannen of om te sporten, voor het woon-werkverkeer, om boodschappen te doen of als onderdeel van economische logistieke keten. Al deze fietsers hebben niet noodzakelijk behoefte aan dezelfde soort fietsverbindingen en -infrastructuur. Wel hebben alle fietsers nood aan veilige, voldoende ruime en kwalitatief geschikte fietspaden en weginfrastructuur.

96. Bij de (her)aanleg van wegen vertrekken we vanuit de logica van de fietser en voetganger. Ook bij de ruimtelijke inpassing van nieuwe infrastructuur vertrekken we van de bereikbaarheid door de fiets en het openbaar vervoer.
97. Voor de aanleg van wegen stelt de stad Mechelen draaiboeken en modelmatrices op voor het wegontwerp, dit in overleg met onder meer de Fietsersbond. Deze draaiboeken worden altijd gebruikt bij ontwerpen en aanbestedingen.
98. Nieuwe fietspaden worden in fietsvriendelijke materialen aangelegd: gezaagde en gecementeerde kasseien in de binnenstad, asfalt elders.
99. Bij wegenwerken wordt de verkeerssignalisatie op de eerste plaats bekeken vanuit het perspectief van de trage weggebruikers.
100. Wegmarkeringen worden eenvoudiger en meer leesbaar voor fietsers en andere voertuigen.
101. We onderwerpen al onze wegen systematisch aan een dubbele kinderfietsstoets. Daarbij kijken we of een kind van 7 en van 11 jaar de aanleg begrijpt en de oversteekplaatsen of potentiële conflictplaatsen met ander verkeer risicoloos kan overwinnen. Op de eerste plaats passen we die toets toe bij alle wegen van en naar de scholen en vrije tijdslocaties. Deze straten worden het eerst aangepast.
102. Veilige schoolomgevingen zijn een prioriteit. We meten hoe kinderen zich verplaatsen naar school. Naast de schoolstraten vermijden we leveringen van vrachtwagens in de binnenstad op het moment dat leerlingen naar school fietsen. We organiseren kiss & rides op de ring voor scholieren en zorgen voor waar het kan voor begeleiding door gemeenschapswachten of geëngageerde vrijwilligers.
103. We passen de bouwverordening aan die oplegt dat de leefruimte altijd langs de straatkant moet komen. Wanneer men van de kamer aan de straatzijde een fietsopbergruimte maakt, wordt dit toegestaan.
104. De komende jaren krijgen de aanleg en het verbeteren van fietspaden prioriteit bij de investeringen in de publieke ruimte. Naast het tweede groot parkenplan komt er een eerste integraal fietspadenplan. Hiermee rollen we een kwaliteitsvol fietsnetwerk uit, dat

nieuwe, veilige en kwaliteitsvolle verbindingssassen in onze stad realiseert. Vanuit elke dorp en wijk maken we één as van waaruit je een protected bike lane hebt. Vanuit elk dorp zorgen we voor 2 tot 3 fietsassen naar het centrum en de stations: één autovrije of autoluwe (voor kinderen), één snelle en veilig (voor woon-werk) en één recreatieve verbinding (ontspanning). Er komen overal in de stad specifieke wegwijzers voor fietsers:

- Op de Vesten realiseren we een grote fietsring rond de stad, in dezelfde kwalitatieve materiaal als de fietspaden op de Speecqvest.
- De Lierse- en Antwerpsesteenweg krijgen een breed en afgescheiden fietspad, met veilige oversteekplaatsen.
- Er komt een autoluwe fietsas van Sabbestraat tot de Walemstraat, over de Schijfstraat, het Oud-Oefenplein het Tivolipark, naast het ziekenhuis en onder de R6. Hier splitst deze richting industrieterrein Mechelen Noord (via Schaliënhoeveweg) of richting Walem (Rozendaalweg).
- De Vrouwvliet wordt verder ontwikkeld tot een tweede noordelijke fietsring. Zo wordt fietspad langs de Vrouwvliet doorgetrokken tot in het industrieterrein Mechelen-Noord.
- Er komt een autoluwe fietsas van Tivoli tot Vrijbroekpark, via Oud-Oefenplein, Nete- en Rupelstraat, Kantvelde, een fietsoversteekplaats aan de N16 ter hoogte van de lus, Kantvelde, de nieuwe fietsbrug over de Afleidingsdijle aan den Ouden Dok en de Keerdok, Polderstraat, Koolstraat, de nieuwe fietsbrug aan Comet en de Vrijgeweidestraat.
- De Leuvensesteenweg krijgt nieuwe en geasfalteerde fietspaden van Muizen tot aan de nieuwe fietspuzzel.
- De Muizenvaart wordt de fiets-o-strade vanuit Leuven, met een fietsbrug die de wijk Coloma met Spreeuwenhoek verbindt.
- De fietso-strade van Antwerpen wordt via een kwalitatief en volledig afgezonderd fietspad verbonden met de nieuwe fiets-o-strade naar Brussel. Dit nieuwe traject maakt rechtstreekse en veilige aansluitingen met de Nekker en zo naar Bonheiden, de Dijle, de wijk Arsenaal, het Centraal Station, Coloma en de site Technopolis. We ijveren bij de provincie om fietsbruggen te bouwen over de Kleine Nieuwendijk en de Caputsteenstraat.
- De Sint-Lambertuslaan wordt een fietsstraat en Hanswijk De Bercht krijgt veiliger fietspaden. Ook de Rijmenamseweg wordt voorzien van een kwalitatief en afgescheiden fietspad.
- Het begin van de Tervuursesteenweg wordt een fietsstraat.
- Er komt een veilige en rechtstreekse fietsverbinding van de Vismarkt naar het Vrijbroekpark door een veilige oversteek aan de Astridlaan en een fietsbrug aan de site Comet.
- De Hombeeksesteenweg krijgt zeker vanaf de Eggestraat een afgescheiden fietspad langs beide kanten. Het eerste deel van de Hombeeksesteenweg wordt fietsstraat.
- De Adegemstraat krijgt in navolging van onder meer de Hoogstraat en de Stassartstraat

een afgescheiden fietspad stadinwaarts.

- Tussen en in de dorpen creëren we eveneens veilige fietsroutes. Zo moet de Molenstraat, Hombekerkouter, Kouter en Zemstseweg betere fietspaden krijgen.

- 105.** We organiseren samen met de ouderraden velo-pooling voor alle kinderen uit een wijk. We organiseren gezamenlijk naar schoolfietsen voor alle kinderen uit een bepaalde wijk waarbij ouders elk om beurt als begeleider op treden.[Op basis van sp.a]
- 106.** Mechelen was de eerste stad die in 1995 een zone 30 installeerde in heel het stadscentrum. Onze stad zal ook als eerste heel de binnenstad tot fietsstraat promoveren. Daarmee heeft Mechelen in één klap 182 fietsstraten: 180 intra- en (nu al) 2 extra muros. Waar nodig en nuttig kunnen er daar nog bijkomen.
- 107.** In straten waar 50 km/u of sneller mag gereden worden zijn de fietspaden volledig gescheiden van de wagens, ook als dit ten koste gaat van parkeerplaatsen. Waar dit niet mogelijk is, gaat het snelheidsregime omlaag naar 30 km/u.
- 108.** We zetten in op ruime, kwaliteitsvolle en veilige fietsstalplaatsen voor alle types van fietsen. In deze bestuursperiode plaatsten we 1200 fietsenstallingen en fietsbeugels. Aan het station werd de capaciteit verhoogd van 1000 naar 3000 fietsenstallingen. Tegen 2024 willen we 5000 extra fietsstalplaatsen realiseren:
- We maken gemiddeld elke dag een nieuwe fietsstalplaats bij in de publieke ruimte.
  - We verhogen de capaciteit aan het station tot 5000 plaatsen.
  - Er komen meer afsluitbare buurtfietsenstallingen. Mogelijke locaties zijn (buurt) parkings, parken en pleintjes.
  - Mechelen faciliteert de omvorming van autogarages tot goed beveiligde fietsengarages en stimuleert het gezamenlijke gebruik door fietsende burens.
  - De stad faciliteert de omvorming van een voortuin of oprit tot kleine buurtfietsenstalling. Hierbij is het plaatsen van voor iedereen toegankelijke fietsbeugels gratis. Als men een afsluitbaar fietshokje wil plaatsen waar tenminste drie gezinnen gebruik van maken, investeert de stad mee.
- 109.** In de binnenstad komt er op een centrale plek het Huis van de Fiets, bijvoorbeeld in de Centerparking. Hier kan men een fiets veilig achterlaten, laten herstellen en info krijgen over alles wat fietsen aanbelangt. Er zijn lockers voor fietshelmen en andere fietstoebehoren. Er zijn nette en comfortabele douches, een uitleenpunt voor buggies, enzovoort.
- 110.** Op onze website en in ons stadsmagazine wordt intensief info gegeven over het fietsbeleid. We voeren ook een promotiecampagne met specifieke merchandising die Mechelen aan fietsen linkt.
- 111.** Er komt een beloningssysteem waarbij jongeren telkens als ze naar school fietsen een maantje kunnen verdienen. Met deze "Maantjes" kunnen ze ontspanningstickets aankopen, bijvoorbeeld een filmticket, een toegangsticket voor een sportief of cultureel event. We kunnen op termijn dit systeem uitbreiden voor verplaatsingen in de vrije tijd.
- 112.** Fietskoeriers en -distributie worden centrale onderdelen van logistieke stedelijke beleid.

113. Mechelen bouwt in samenwerking met de sector bestaande fietsdeelsystemen verder uit en breiden het aantal beschikbare deelfietsen jaarlijks uit.
114. Mechelen werkt samen met marktpartijen een systeem uit van (elektrische) deelbakfietsen en deelvrachtfietsen, die men kan gebruiken aan een supermarkt en terugbrengen naar de dichtstbijzijnde supermarkt.
115. De stad organiseert samenaankoop van elektrische fietsen en bakfietsen. Per tien fietsen van een bepaald type wordt er één aan of via kansarmoedeorganisaties ter beschikking gesteld. Hiermee zetten we een eigen (sociaal) deelsysteem op.
116. Fietsers mogen altijd rechtsaf bij rood door middel van een eigen verkeerslicht of verkeersbord. We onderzoeken ook de mogelijkheid van een groene wave voor fietsers in het verkeer, evenals het vierkant groen waarbij fietsers en voetgangers in alle richtingen mogen oversteken.
117. We breiden de slimme verlichting die vandaag aan de Vrouwvliet bestaat uit naar andere donkere fietsroutes, bijvoorbeeld aan de Stuivenbergvaart.
118. Organisatoren van grote evenementen moeten bewaakte fietsenstallingen voorzien.

B.3. Openbaar en collectief vervoer

119. In 2019 wordt samen met De Lijn, de Vlaamse overheid en de andere gemeenten van de vervoersregio een ambitieus busnetwerk uitgewerkt. Dit busnetwerk moet de mobiliteit van alle Mechelaars verzekeren, door onder meer frequente verbindingen tussen stadswijken en centrum en naar de ziekenhuizen (Imelda en Sint-Maarten), recreatiepolen (Nekker, Planckendael en Technopolis), Dossin en de stedelijke begraafplaats. Ook het aanbod in de dorpen is uiteraard belangrijk. Bij de opmaak van dit busnetwerk worden belangengroepen van reizigers, de GECORO, de werkgroep "Mechelen Mobiel" en de stedelijke verkeerscommissie actief en tijdig betrokken.
120. Het nieuwe busvervoersplan werkt ook met een smart systeem, dat vandaag reeds in onder meer Nederland bestaat. Mensen kunnen aan slimme haltes een bus oproepen. Die bus wordt via een computergestuurd systeem volgens de kortste route gestuurd naar die haltes waar mensen staan. De wachttijd kan zo worden beperkt en men kan meer opstapplaatsen integreren in het netwerk.
121. De bussen van de Lijn worden zo snel mogelijk vervangen door duurzame (elektrisch of op aardgas) en meer stadsvriendelijke exemplaren. Dit gebeurt in eerste instantie voor de pendelbussen die in de binnenstad rijden.
122. De bushokjes worden digitaal, waardoor mensen weten wanneer de volgende bus komt. Aan hoofdhalttes komen ook fietsenstallingen en deelfietsen. Op die manier wordt het combineren van alternatieve modi gestimuleerd.
123. Er wordt werk gemaakt van een vlottere doorstroming van het busvervoer. We denken daarbij onder meer aan afzonderlijke busbanen waar mogelijk, voorrangregelingen en manipuleerbare verkeerslichten.
124. Het systeem van taxicheques voor senioren wordt behouden en zo mogelijk uitgebreid.

Ook mensen met een beperking blijven hiervan genieten.

125. Er wordt onderzocht hoe de Mindermobielenentrale en de Dienst Aangepast Vervoer tot op het niveau van de stadsregio kan worden uitgebouwd.
126. We onderzoeken de ontwikkeling van een systeem van "friendsrijden", waarbij mensen tegen een bescheiden vergoeding, op basis van de bestaande wettelijke vergoedingssystemen, korte en dus voor taxibedrijven onrendabele verplaatsingen doen met stadsgenoten.
127. We dringen bij de NMBS aan om het station Muizen op te nemen in de tariefzone Mechelen.
128. We ijveren bij de NMBS voor de verbetering van het regionale treinaanbod:
  - 30'-frequentie Mechelen - Willebroek - Puurs - Sint-Niklaas
  - Betere betrouwbaarheid en halfuurfrequentie tijdens ochtendspits met Brussels Airport
  - Weekendbediening (Brussel) - Mechelen - Kempen
  - Betere weekendaanbod Mechelen - Dendermonde - Gent
  - Herinvoering snelle IC Mechelen - Leuven via Haacht

B.4. Auto

129. De Mechelse buurten moeten bereikbaar blijven met de wagen. Nogal wat mensen zijn er voor hun mobiliteitsneden afhankelijk van. Om dit te verzoenen met de terechte vraag naar autoluwe woonomgevingen, ruimte voor de trage weggebruikers en gezonde lucht werken we een structurele aanpak per wijk uit. We doen dit met participatie van de bewoners uit die betrokken buurten.
130. We breiden het systeem van trajectcontrole verder uit, zowel voor de controle op snelheid als voor het weren van vrachtwagens of ongewenst verkeer uit straten en buurten.
131. We bouwen nieuwe buurtparkings in wijken met een grote parkeerdruk. Jaarlijks komen er twee buurtparkings bij. Waar mogelijk, zinvol en financieel haalbaar maken we gebruik van nieuwe technieken van gestapeld parkeren. We denken onder meer aan:
  - een extra verdieping op de parking aan Nekkerspoel-Station.
  - de site van het project site Verbeemen
  - het binnengebied tussen de Kleine en Grote Nieuwedijk en Vrouwvliet
  - het binnengebied tussen Nijverheidsstraat en Paardenkerkhofstraat
  - de wijk rond Generaal De Ceuninckstraat
  - Walem dorp
  - de site van de brandweerkazerne
  - de hoek van de Polderstraat en de Zeypestraat

- de buurt van Rembert Dodoensstraat
  - Het binnengebied aan de Brusselsesteenweg, overkant Victor Vandewalleschool
  - Arsenaalwijk (hoek Leuvensesteenweg - Hanswijkdries)
  - in het eerste deel van de wijk Tervuursesteenweg
  - in de wijk Sint-Albertus
- 132.** We maken werk van meer gedeeld gebruik van bestaande parkings, die we openstellen voor buurtbewoners op momenten dat ze niet of weinig gebruikt worden. We denken daarbij aan parkeerplaatsen van supermarkten en bedrijven.
- 133.** We bouwen een extra parkeerlaag op de parking Zandpoortvest, specifiek voor buurtbewoners ter compensatie van plaatsen die zullen verdwijnen uit de publieke ruimte in de binnenstad.
- 134.** In nogal wat gezinnen neemt door het gewijzigde mobiliteitsgedrag het wagengebruik af. Ook het verdunnen van gezinnen maakt dat het aantal auto's per wooneenheid daalt. Omdat we de evolutie naar minder autogebruik ondersteunen, worden de parkeernormen bij nieuwbouw en renovatie verlaagd. Op die manier wordt bovendien de kostprijs van bouwen en verbouwen goedkoper. We waken er wel over dat de private parkeerbehoeften niet zomaar op de openbare ruimte worden afgewenteld.
- 135.** Op zoveel mogelijk plaatsen in de buurt van scholen creëren we schoolstraten.
- 136.** Samen met de Vlaamse overheid onderzoeken we de haalbaarheid van een grote carpool- en vrachtwagenparking in de buurt van de oprit Mechelen-Noord.
- 137.** De toekomstige parking op de Eandissite wordt een mobiliteitsoverstappunt met ook busverbindingen en deelfietsen.
- 138.** We onderzoeken of we aan de Uilmolenweg eveneens een randparking met overstapmogelijkheden kunnen realiseren en dit zonder open ruimte op te geven.
- 139.** De gratis shopping shuttle wordt uitgebreid naar woensdag en vrijdagmiddag. Ook fiets- en watertaxi's krijgen een plek in de (binnen)stedelijke mobiliteit.
- 140.** Mechelen wil voorloper zijn met de introductie van de zelfrijdende auto. We ambiëren dat tegen het einde van volgende bestuursperiode zelfrijdende elektrische taxi's op een traject vanaf de Nekkerparking en Nekkerpoel Station over het stadscentrum naar het Centraal Station loopt en 7 dagen op 7, 24 uur op 24 uur. Zij maken op dat moment de shopping shuttle evident overbodig.
- 141.** Mechelen wil op korte termijn de stad zijn waar mensen het meest deelwagens gebruiken, zodat ze minder behoefte hebben aan een eigen auto of eigen tweede auto. We introduceren een heel hecht netwerk van minstens 250 extra elektrische deelauto's. Door het systeem van vraaggestuurde deelwagens om te bouwen naar een aanbodgedreven systeem geven we het gebruik van deze deelwagens een enorme boost. In de dichtbevolkte wijken van de stad moeten alle Mechelaars op maximaal 150 meter van hun huis toegang moeten hebben tot zo een deelwagen. Ze zullen allen in een herkenbare Mechelse wijze worden aangekleed. Hun parkeerplaatsen zullen tevens heel zichtbaar zijn. Mensen die een of meer van hun wagen(s) inruilen, krijgen voor minstens 1 jaar een gratis abonnement

op deze deelwagens.

142. We breiden het autoluwe karakter van Mechelen verder uit. Zo krijgen IJzerenleen en de Onze-Lieve-Vrouwestraat eenzelfde autoluwe karakter als de Bruul, met het verschil dat er wel openbaar vervoer blijft rijden. De as Merodestraat-Veemarkt-Keizerstraat wordt éénrichtingverkeer. Ook in de wijken rond het stadscentrum wordt in samenspraak met de bewoners gekozen voor meer autoluwe oplossingen, zodat ook daar woon- en leefkwaliteit kan verhoogd worden.
143. De toegang tot de parking Grote Markt wordt verplaatst naar de Wollemarkt, voor de toren. Daar komt de plek om een parkeerkaartje te verkrijgen. Op die manier vermijden we onnodige file en autoverkeer in de buurt van de autovrije Grote Markt.
144. We hebben nood aan meer proactief en sturend parkeerbeleid en daarom maken we werk van een grondige update. Binnen die hervorming maken we plaats voor shop 'n stay plaatsen aan de rand van de binnenstad. Het is een systeem waarbij de reeds betaalde parkeertijd wordt verlengd bij een aankoop bij de Mechelse handelaars en horeca.
145. De luchtkwaliteit in onze regio moet verbeteren. Naast de keuze voor een uitbreiding van de autoluwe binnenstad en leefbare woonwijken voeren we een luchtkwaliteitszone in. Op basis van het voorbereidend onderzoek van de voorbije jaren realiseren we in samenspraak met de andere Vlaamse steden een luchtkwaliteitszone. Het gebied moet in overleg met Willebroek een aaneensluitend geheel vormen, zodat het leesbaar en eenvoudig te controleren is. We voeren een nulmeting voor de luchtkwaliteit door en monitoren na invoering de vooruitgang. We voeren de luchtkwaliteitszone in met vooraf gelijkgestemde voorwaarden (gelijkaardig aan Gent en Antwerpen) met duidelijk en uniforme regels over de stadsgrenzen heen en met een duidelijke timing.
146. Meten is weten, ook inzake luchtkwaliteit. We gaan werken met vaste meetpunten. In dichtbevolkte woonwijken installeren we luchtmeetpunten zodat we de luchtkwaliteit in onze wijken permanent kunnen monitoren en waar nodig maatregelen nemen.
147. Sensoren op de dienstfietsen van de stad, politie en het fietsdeelsysteem zorgen ook voor metingen. We betrekken burgers bij deze metingen en rapporteren tweemaaljaarlijks de resultaten.

C. Mechelen is veilig

C. Mechelen is veilig.

Zorgen voor de veiligheid van haar burgers is de eerste taak van de overheid. Veiligheid is immers een mensenrecht. Criminaliteit tast onze vrijheid aan, onze persoonlijke integriteit. De eerste slachtoffers van overlast en criminaliteit zijn vaak de meest kwetsbare mensen in onze samenleving. Onveiligheid tast bovendien het vertrouwen aan in de overheid en de medemens en doet mensen terugplooiën op zichzelf. Op die manier wordt een gemeenschap ontwricht.

De afgelopen jaren is de criminaliteit in onze stad sterk gedaald. Vandaag leven we inzake onveiligheid en criminaliteit in een andere stad dan pakweg twintig jaar geleden. Dat kon maar door grote investeringen in politie en preventie, van extra mensen op het terrein, betere uitrusting en het verstandig gebruik van nieuwe technieken zoals camera's.

We hebben de straffeloosheid teruggedrongen met nieuwe projecten zoals NERO, waar ouders mee ingeschakeld worden in het hersteltraject van jongeren. We zijn de enige stad die mee geïnvesteerd heeft in een besloten instelling aan de Jubellaan, waar jongeren terug op het rechte pad worden gebracht. Maar tegelijk investeren we sterk in het preventiebeleid, met straathoek-, buurtopbouw- en jeugdwerk. We mobiliseren meer dan elders de samenleving zelf om Mechelen veilig te houden.

Maar het werk is niet af. Er gebeuren nog altijd inbraken, fietsdiefstallen en af en toe overvallen. Er zijn nog buurten waar er niet genoeg respect is voor elkaar, straten waar mensen slachtoffer zijn van hardnekkige overlast. Er is de drugsproblematiek met al zijn vertakkingen. En in het verkeer zijn er nog altijd mensen die niet beseffen welk gevaar ze zijn voor anderen. Elk slachtoffer van een misdrijf en elk verkeersslachtoffer is er één teveel.

Daarom blijft veiligheid een absolute prioriteit. We moeten onze inspanningen verder zetten, zowel preventief als repressief. We moeten burgers sensibiliseren en mobiliseren om een cultuur van wederzijds respect te versterken. We moeten open staan voor nieuwe instrumenten om Mechelen ook inzake veiligheid tot een echte 'Stad van Rechtvaardigheid' te maken.

- 148.** Mechelen werkt met een integraal veiligheidsbeleid, waar preventiediensten en politie nauw samenwerken met elkaar om de veiligheid van de burgers te garanderen. Deze integrale aanpak strekt zich uit tot een gecoördineerde samenwerking met reguliere stadsdiensten (bouwdienst, sociale dienst, jeugddienst) en andere overheidsdiensten (RVA, fiscus,...) om efficiënt en geschakeld te kunnen optreden tegen bepaalde vormen van overlast en criminaliteit.
- 149.** Een sterke vertrouwensband tussen politie en burgers is essentieel voor de leefbaarheid van een stad en voor de effectiviteit van een veiligheidsbeleid. We ontwikkelen betere rapporteringstools, waarbij politie en preventie hun werk toelichten en hun resultaten bekend maken.
- 150.** We versterken via opleidingen en dilemmatrainingen de klantvriendelijkheid van onze diensten. We voeren een sterk integriteit- en diversiteitsbeleid.
- 151.** De relatie tussen politie en burgers moet stoelen op wederzijds respect. Er wordt kordaat

opgetreden tegen elke vorm van (verbale) agressie ten aanzien van agenten.

152. We hechten groot belang aan de integriteit van onze politiemensen en het respect voor de rechtsstaat. We voeren een zerotolerance beleid ten aanzien van machtsmisbruik en onwettig gedrag door politiemensen. De vele uitstekende politiemensen zijn daar immers zelf het eerste slachtoffer van.
153. De politie moet een spiegel zijn van de samenleving, zowel naar gender, leeftijd als naar afkomst. Vandaag is dat vanuit etnisch-cultureel oogpunt, te weinig het geval. Ook in Mechelen is daar nog heel wat werk aan de winkel. Samen met de federale overheid onderzoeken we hoe we de komende jaren meer lokaal kunnen rekruteren, zodat we in het korps meer mensen met sterke banden met onze stad en ook meer etnisch-culturele diversiteit. Bij aanwervingen blijft de individuele kwaliteit van de kandidaat het uitgangspunt.
154. We brengen de preventiedienst fysiek samen met de politie in de Merodestraat. Op die manier kan er nog intensiever worden samengewerkt en is een efficiënte taakverdeling mogelijk.
155. De vorige bestuursperiode werd de politie van Mechelen en Willebroek succesvol geïntegreerd in één politiezone MEWI (Mechelen-Willebroek). Dit leverde tal van efficiëntiewinsten op. Door de opschaling werd meer specialiseren mogelijk. Nu de rechtbank en het Openbaar Ministerie niet langer op arrondissementeel maar op provinciaal niveau georganiseerd worden is een verdere uitbreiding van de politiezone wenselijk. Alleen zo kunnen we een voldoende belangrijke partner zijn van de andere gerechtelijke spelers. Schaalvergroting staat een wijkgerichte nabijheidspolitie niet in de weg. Integendeel, door samenwerking en opschaling komt er net extra capaciteit vrij om dichtbij de burgers te functioneren.
156. De volgende jaren wordt het wijkgerichte karakter van het veiligheidsbeleid versterkt. We delen de stad in 5 zones in: Noord (Mechelen-Noord, Walem en Nekkerspoel), Zuid (Tervuursesteenweg, Zuid), West (Hombeek, Leest, Battel, Heffen, Walem) en Oost (Muizen, Arsenaal) en Centrum. Er komen op het niveau van deze stadsdelen gemengde teams van politie en preventiewerkers. Een team telt tussen de 10 à 20 mensen. Ze zijn verantwoordelijk voor de wijkgerichte politiezorg en het preventiewerk. Ze zijn meer te voet en met fiets aanwezig in de buurt. Ze worden systematisch bekend gemaakt in de wijk waarvoor ze verantwoordelijk zijn. Er is een vast spreekuur in elke wijk. Door in team te werken zijn ze niet alleen aanwezig tijdens de normale werkuren, maar ook in het weekend en 's avonds. In kwetsbare situaties komt de politieagent ook aan huis.
157. Binnen deze zones bepalen de burgers mee de prioriteiten van het veiligheidsbeleid. In het eerste trimester van 2020 en 2023 organiseren we grote participatiemomenten, waarbij inwoners mee kunnen beslissen over de inzet van de beleidsvrije capaciteit aan preventie- en politiemensen. Deze capaciteit kan dan gaan naar de fenomenen die zij extra belangrijk vinden.
158. Er komt een periodieke huis-aan-huispublicatie over het veiligheidswerk. Daarin worden de Mechelaars geïnformeerd over het beleid, krijgen ze preventietips, worden de wijkagenten en wijkpreventiewerkers voorgesteld en doen we verslag over de evolutie van de criminaliteits- en overlastfenomenen.

159. Het Mechelse veiligheidsbeleid heeft de afgelopen jaren sterk ingezet op nieuwe technologieën. Dat blijven we ook de komende jaren doen, steeds met het grootste respect voor de privacywetgeving. De komende jaren wordt het cameranetwerk waar nodig versterkt. Er wordt verder ingezet op technologiegestuurde politiezorg.
160. Het politiewerk wordt ook beter gefaciliteerd op het terrein, waarbij politiemensen uitgerust worden met tablets rechtstreeks verbinding maken met de politiedatabanken en waarmee op het terrein pv's en attesten kunnen worden opgemaakt met het oog op een zo klantgericht mogelijke werking.
161. We herwaarderen het communicatiesysteem tussen winkeliers en politie om de pakkans van winkeldieven te vergroten. [Op basis van N-VA]
162. De dienstverlening van politie en preventie wordt versterkt. Het onthaal wordt naar voorbeeld van de stadsadministratie gemoderniseerd, zodat mensen digitaal een afspraak kunnen boeken en wachttijden verminderen en gemonitord worden. We bouwen een digitaal loket uit, waardoor mensen van thuis uit via skypeverbinding met een politieambtenaar kunnen spreken. Zo kunnen ook klachten worden neergelegd, waarbij pv's online worden opgemaakt en doorgestuurd. Op die manier is de politie 24/24 en 7/7 bereikbaar zonder dat men zich voor alles naar het commissariaat moet begeven. Wanneer mensen meldingen doen of klachten indienen, worden ze automatisch en actief op de hoogte gehouden van wat de politie of preventie heeft ondernomen.
163. We promoten police-on-web omdat meldingen van overlast, klachten, criminaliteit of andere onregelmatigheden toegankelijker en digitaal moeten kunnen. [Op basis van N-VA]
164. De prioriteiten van het veiligheidsbeleid blijven de aanpak van geweldsdelicten, inbraken, diefstallen, drugcriminaliteit en intrafamiliaal geweld. Tegelijk gaat er bijzondere aandacht naar geweld tegen holebi's, seksuele intimidatie op straat en racismemisdrijven. Tegen al deze criminaliteitsvormen wordt kordaat opgetreden. Samen met het parket waken we erover dat er geen straffeloosheid ontstaat.
165. Verkeersveiligheidsbeleid is een andere prioriteit van het veiligheidsbeleid. We blijven intensief controleren op overdreven snelheid en alcohol- en drugsmisbruik. We breiden het aantal trajectcontroles verder uit. Door de pakkans verder op te drijven willen we ook het onverantwoord rijgedrag van de laatste 5 à 10% overtreders veranderen.
166. Mechelen wordt steeds meer een fietsstad en dat heeft consequenties voor iedereen. Zo vragen we van alle weggebruikers hoffelijkheid in het verkeer. We gaan strenger optreden tegen automobilisten die onreglementair parkeren op fietsstroken. Onverantwoord fietsgedrag waarbij men anderen en zichzelf in gevaar brengt zal ook worden gesanctioneerd.
167. Fietsdiefstallen dringen we terug door kwaliteitsvolle groepsparkings te promoten. Hier is de sociale controle groter en bovendien voorzien we mobiele camera's op deze parkings. [Op basis van N-VA]
168. Verkeersinbreuken in schoolstraten worden kordaat aangepakt. Het preventiebeleid van de politie in het begin van het schooljaar waarbij we in de onderwijsinstellingen en op de openbare weg de fietsen van jongeren controleren drijven we op.
169. We voeren een zero-tolerancebeleid tegen mensen die fout parkeren op plaatsen

voorbehouden aan mensen met een fysieke beperking.

170. Voor sluikestorters werken we waar het kan (ook) met werksancties. [Op basis van N-VA]
171. Slachtofferhulp wordt verder uitgebouwd. Politie en preventie werken een aanpak uit waardoor elk slachtoffer van een geweldsmisdrijf, inbraak, diefstal of hardnekkige overlast een hulpaanbod krijgt. We zorgen voor degelijke nazorg en hercontacteren slachtoffers na enkele weken met een hernieuwd hulpaanbod. We bouwen een netwerk voor slachtofferhulp uit en schakelen waar mogelijk ook gekwalificeerde vrijwilligers in.
172. Voldoende kennis van Eerste Hulp bij Ongevallen kan levens redden. We investeren dan ook in extra EHBO-cursussen door het aanbod vanuit de stad verder te promoten en een specifiek doelgroepenaanbod op maat uit te werken. [Op basis van sp.a]
173. De stad neemt een trekkersrol op zich voor het organiseren van groepsaankopen voor onder andere brandwerend materiaal, brandalarmen, antidiestlalarmen en AED's. [Op basis van N-VA]
174. Drugsmisbruik vraagt een geschakelde aanpak. Die aanpak begint met preventie en sensibilisering, waarbij men druggebruik ontraadt en waarschuwt voor de gevaren. In dat verband rollen we in de politiezone het MEGA-project uit, waarbij jongeren uit de derde graad lager onderwijs tien lessen krijgen over de gevaren van drugs en waarbij sommige lessen ook worden gegeven door politie in uniform. Mensen met een verslaving worden met een aanklampende aanpak begeleid naar medische hulp.
175. Drugscriminaliteit wordt niet getolereerd in onze stad. We investeren in een sterke recherche om bendes op te oprollen. Tegenover drugsbendes zetten we in coördinatie met andere overheidsdiensten (RVA, de lokale dienst economie, de stedelijke bouwdienst, economische inspectie, voedselveiligheid,...) resoluut gewapend bestuur in. Hiermee kunnen vzw's of cafés worden gesloten waar men drugs gebruikt of verhandelt. Ook handelszaken die met druggeld worden gefinancierd kunnen via een aanpak met gewapend bestuur worden gesloten.
176. We pakken kordaat die mensen aan die profiteren van de kwetsbare positie van anderen. We denken daarbij aan huisjesmelkers, mensenhandelaars, loverboys en pooiers, ... Bij deze aanpak betrekken we andere overheidsdiensten, waardoor we ook op het vlak van vergunningen, sluiting van instellingen, verbeurdverklaringen streng kunnen optreden.
177. Ook bij overlast werken we met een geschakelde aanpak. We proberen eerst via dialoog en, indien mogelijk, verzoening het conflict op te lossen. Daar ligt een rol voor de nieuwe zoneteams en de wijkagenten, de preventiedienst of de dienst burenbemiddeling. Indien dat niet lukt, kiezen we voor een integrale aanpak waarbij preventie, buurtopbouw, jeugdwerk en politie samen een strategie op maat uitwerken. In extreme gevallen, waarbij de overlastplegers hardleers zijn, gaan we over tot een tijdelijk nuloverlastregime. Tegelijk zoeken we met de buurt naar duurzame oplossingen. Dat kunnen vaak ook investeringen zijn in bijvoorbeeld een betere straatverlichting, het plaatsen van een politiecamera, maar ook het creëren van speel- en hangmogelijkheid, het aanpakken van intrafamiliale problematieken of het versterken van het buurtweefsel.
178. Als minderjarigen voor overlast of onveiligheid zorgen, brengen we de ouderlijke verantwoordelijkheid in beeld. We treden sanctionerend en herstelgericht op. We zoeken naar de efficiënte weg om jongeren terug op het rechte spoor te krijgen. We betrekken

ouders daar actief bij en ondersteunen hen waar nodig.

179. Spijbelen blijft een belangrijk en bijzonder aandachtspunt, omdat jongeren zo vaak voor overlast zorgen maar ook hun toekomst vergooien. We zetten onze integrale aanpak verder, waarbij scholen, politie, de zorgsector, ouders en de spijbelende jongeren betrokken zijn.
180. De typische Mechelse aanpak bestaat er ook in het actief betrekken van mensen bij de leefbaarheid van de buurt. Zo zetten we verder in op het grote broerproject, JOERI en het Nero-project. We faciliteren en ondersteunen nieuwe buurtinformatienetwerken (BIN).
181. We ontwikkelen een label voor clubs en verenigingen die actief meewerken aan het versterken van jongeren, het tegengaan van overlast en bijdragen aan een cultuur van wederzijds respect in onze stad. We hebben daarbij ook aandacht voor alcohol- en drugmisbruik bij jongeren.
182. We werken samen met de Vlaamse en federale overheid een reïntegratiebeleid uit voor gedetineerden die hun straf hebben uitgezeten. We begeleiden hen naar huisvesting en werk en ontwikkelen een insluitende aanpak die recidive tegengaat.
183. In de strijd tegen radicalisering en maatschappelijke vervreemding verfijnen we onze aanpak waar nodig. We ondersteunen projecten van effectieve counternarrative en versterken ons netwerk van partners.
184. We onderzoeken de mogelijkheid die de nieuwe wet op de private veiligheid biedt met betrekking tot samenwerking met de private beveiligingssector zodat de capaciteit van politie maximaal kan worden aangewend voor haar kerntaken.
185. De mogelijkheid om een beroep te doen op vrijwilligers en/of gepensioneerden om bij te dragen aan de werking van de preventie en/of politie en zo de betrokkenheid van onze inwoners bij het veiligheidsbeleid te versterken zal worden onderzocht.
186. De politie zal bijdragen tot het duurzaamheidsbeleid van de stad. Zo zal ze investeren in hybride en elektrische voertuigen en mee zorgen voor groene energie (via zonnepanelen).

D. Mechelen onderneemt

D. Mechelen onderneemt

Mechelen heeft zich de laatste jaren opgewerkt tot een ondernemersstad bij uitstek. Volgens de werkgeversorganisatie VOKA is er in Vlaanderen geen stad waar het beter is om te ondernemen dan in Mechelen. Ook Unizo heeft onze stad in de bloemen gezet met haar beleid naar zelfstandige ondernemers. De resultaten zijn zichtbaar. Mechelen telt steeds meer bedrijven en het aantal arbeidsplaatsen neemt jaarlijks toe.

De komende jaren moet Mechelen verder uitgroeien tot de referentiestad op vlak van ondernemerschap. Bedrijven en ondernemers zorgen immers voor welvaart en voor jobs. Met de belastingen die ze betalen kunnen we onze stad verder verfraaien en mensen die hulpbehoevend zijn of ondersteuning verdienen beter bijstaan.

Tussen 2012 en 2016 kwamen er in Mechelen netto 168 ondernemingen bij (van 2167 naar 2335). Geen enkele stad evenaarde onze groei van 7,7%. We moeten dit succesverhaal verder zetten. We willen investeren in een gunstig klimaat voor starters en spelen daarbij in op de diversiteit aan behoeften en noden.

D.1. Starten en ondernemen

- 187.** Mechelen moet goed bereikbaar blijven. De realisatie van het nieuwe spoorwegstation, het vernieuwde busstation en de bypass is daarbij cruciaal. Tevens wordt er in overleg met de Vlaamse overheid werk gemaakt van het verder realiseren van de zogenaamde grote ring rond Mechelen (superrotonde Technopolis, superknoop Mechelen-Noord, rechtstreekse ontsluiting industrieterrein Noord op E19). Op die manier ontlasten we ons lokale wegennet en de woonbuurten van de stad.
- 188.** We zorgen voor een goede ontsluiting met het openbaar vervoer van onze industrieterreinen. Voor Mechelen-Noord moet er op termijn een rechtstreekse op- en afrit komen op de E19. We staan garant voor een goed onderhoud van het groen, de wegen, voet- en fietspaden binnen deze bedrijfsterreinen.
- 189.** We werken samen met de Mechelse bedrijven aan duurzame vervoersplannen. Zo kunnen we Mechelen beter bereikbaar houden. We maken duurzame vervoersplannen voor industriezones Noord en Zuid.
- 190.** Grond om te ondernemen is schaars. Daarom werken we samen met werkgeversorganisaties en grondeigenaars aan het verdichten van onze industrieterreinen. Vandaag is het ruimtegebruik daar nog altijd te inefficiënt. Zo onderzoeken we samen met de bedrijven hoe we parkeren kunnen bundelen in parkeertorens. Tegelijk investeren we in het opwaarderen en vergroenen van de publieke ruimte om meer kwaliteit in de werkomgeving te creëren.
- 191.** We realiseren een veilige, kwaliteitsvolle en bewegwijzerde fietsverbindingen tussen het station en de industrieparken Mechelen-Noord en Mechelen-Zuid.
- 192.** Het BPA van het industriepark Mechelen-Noord wordt aangepast zodat hier hoger kan gebouwd worden, een bredere waaier aan economische activiteiten en nevenfuncties mogelijk wordt en rationeler met de beschikbare ruimte kan omgegaan worden.

- 193.** De Raghenowijk en de stationsbuurt (Consciencetraat) zijn de ideale locaties voor een verdere ontwikkeling van economische (kantoor)bedrijvigheid. Het is goed ontsloten door het openbaar vervoer en dichtbij de stad zodat de werknemers deel kunnen nemen aan het stedelijk leven. We willen uitdrukkelijk geen monofunctionele wijken. Want de toekomst bestaat uit een intensieve mix van functies: work, live, play is het motto van ons economisch ontwikkelingsplan. Wonen, werken, recreëren moeten elkaar ontmoeten voor en achter het centraal station.
- 194.** De stad werkt samen met de private sector aan de verdere uitbouw van faciliterende voorzieningen: extra hotelcapaciteit voor internationale werknemers en bezoekers, het verder uitbouwen van congresmogelijkheden in samenwerking met onder meer Meet-in-Mechelen, het aantrekken van kwaliteitsvolle en gevarieerde horecavoorzieningen. Dit kan zowel in de stationsomgeving als in het stadscentrum.
- 195.** Mechelen is economisch de stad van de toekomst. We hebben immers het hoogste percentage jobs in sectoren met economisch vernieuwingspotentieel van alle steden: 25,5% tegen 14,4% gemiddeld in de centrumsteden. Dat willen we verder versterken door clusters rond biotechnologie en crossmediale bedrijven uit te bouwen.
- 196.** Mechelen bouwt een coalitie van ondernemers, burgers en organisaties (OVAM, VOKA, Vlaanderen Circulair) die werken aan een circulaire economie. In de circulaire economie gaan we efficiënter om met grondstoffen, materialen, energie, water, ruimte en voedsel door kringlopen slim te sluiten. Natuurlijke hulpbronnen worden zo veel mogelijk hergebruikt. Onze stad telt vele experts en huisvest al heel wat creatieve ondernemingen die een sterk netwerk rond een circulaire strategie kunnen vormgeven.
- 197.** De volgende jaren staan in Mechelen grote bouw- en renovatiewerken op stapel en die kennen veel hoogwaardige reststromen. Men kan met deze materialen op een andere, meer duurzame manier omgaan en het zogenaamde afval als materiaal weer in de kringloop te brengen. Zo wordt een circulaire economie realiteit. Mechelen zal daarom partners zoeken en een locatie voor de uitbouw van een materialenbank, waar men materiaalstromen verzamelt, inventariseert en opslaat. Deze reststromen worden dan terug als grondstof gebruikt. Zo creëert een circulaire aanpak economische meerwaarde. Deze materialenbank is een stimulans voor nieuwe, creatieve bedrijfsactiviteiten en start-ups.
- 198.** Naast het meer klassieke ondernemershuis Oh! gaan we op zoek naar een opvolger voor de creatief-artistische broedplaats Artenova. Deze broedplaats migreert doorheen de stad, waar ze telkens opnieuw voor een aantal jaren een (leegstaand) pand in gebruik neemt.
- 199.** Binnen onze stad zijn heel wat leer-, proef- en testruimtes. We integreren ze op de site van Potterij TOT een binnenstedelijke hub die de brug slaat tussen onderwijs, ondernemerschap, circulariteit, creativiteit en innovatie. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 200.** Samen met de Hogeschool Thomas More onderzoeken we hoe we elders in de stad een incubator voor cross-mediale bedrijven kunnen realiseren. De historische hangars van de Centrale Werkplaatsen worden de levendige Mechelse variant van Tour and Taxis in Brussel of Strijp-S in Eindhoven.

201. Een lokaal economisch platform wordt de spil in het verbinden van starters met investeerders en locaties waar ze hun activiteit kunnen op starten. De bedrijvigheid ondersteunen we door evenementen en diverse festivals die een podium geven aan de starters en hun ontwikkelingen. Circulariteit en duurzaamheid krijgen bij dit alles extra aandacht.
202. We bekijken de aansluiting op het systeem "bizlocator" zodat potentiële ondernemers met één muisklik ook in Mechelen beschikbare kantoren, opslag- en productieruimte kunnen vinden. [Op basis van N-VA]
203. Op het Douaneplein bouwen we hangars van het transportbedrijf om tot creatieve werkplek voor jonge ondernemers. Dit transportbedrijf zit daar feitelijk zonevreed op de jongerensite van Mechelen. Zo wordt heel het Douaneplein dé plek van de jeugd waar work & play perfect samengaan.
204. Samen met de werkgeversorganisaties zorgen we voor een aanspreekpunt waar ondernemers in nood terecht kunnen voor informatie, advies en begeleiding.
205. We maken in overleg met Unizo een startersgids voor ondernemers met richtlijnen voor het starten van een eigen zaak (het vinden van de juiste locatie, de gemiddelde huurprijzen per locatie, het aanbod qua sociaal secretariaat en financiële instellingen, ...). We realiseren een tastbaar stappenplan om ondernemen in Mechelen uitnodigend te maken. We maken verschillende gidsen per sector (horeca, retail, ...).
206. We organiseren een lokale leeuwenkuil voor starters: een panel van vijf ondernemers om ideeën van potentiële starters uit te dagen.
207. Met een project "Peters voor Ondernemers" koppelen we starters aan een ervaren ondernemer, die hen de eerste twee jaar met raad en daad bijstaat.

D.2. Winkel- en horecastad

Een stad zonder een bloeiend handelscentrum is een dode stad. Door het veranderend koopgedrag, de concurrentie van kunstmatige shoppingcentra en de opkomst van e-commerce moeten alle steden knokken voor het instandhouden van hun winkelhart. Mechelen roeit ook hier positief tegen de stroom in.

Volgens de retailenquête 2018 van CBRE kende het Mechelse winkelcentrum de beste evolutie van alle steden, voor Leuven en Roeselare. Dit beleid moeten we verder versterken. We willen Mechelen verder uitbouwen tot dé winkelstad van de regio tussen Brussel en Antwerpen.

Beleven is daarbij het sleutelwoord: Mechelen als een uniek totaalconcept waar gezellig shoppen, cultuurbeleving, toerisme, evenementen en leuke terrasjes elkaar versterken.

208. Een bruisend winkelcentrum kan maar als het stadsbestuur intens samenwerkt met de handelaars. Zij hebben immers een pak ervaring en know-how. Vzw Mechelen Meemaken groeit uit tot vehikel waar de handelaars het toeristische-, communicatie- en evenementenbeleid van de stad mee vorm geven.
209. Shoppen in Mechelen is fun. Meer dan welke stad ook moet Mechelen een totaalbeleving zijn. Hiervoor zetten we de vele troeven in waar onze stad over beschikt. Elke zaterdag

moet een succesvolle verkoopdag worden en ook op woensdagnamiddag en vrijdag zorgen we voor meer leven in de brouwerij:

- We onderzoeken in overleg met de handelaars of we op vrijdag de winkels niet kunnen open houden tot 21 uur (waarbij de winkels die dag 's morgens later open gaan).
  - Weluisteren onze winkelstraten op met animatie en culturele evenementen: straattheater, live muziek in samenwerking met ons conservatorium en onze muziekmaatschappijen, openluchtexposities, optredens van de circusschool, voorleessessies, enzovoort.
  - Mechelen kinderstad is een sterke troef om van shoppen en familiegebeuren te maken (zoekwedstrijden, kinderanimatie, spelprykkels en een kinderopvang op zaterdag, ...).
  - We maken rechtstreekse linken met evenementen die elders in de stad doorgaan: zowel promotioneel als door het actief en origineel betrekken van de handelaars.
  - We creëren een cultuur van beleven. Elke dag zijn er workshops in winkels, wordt er stijladvies gegeven, enzovoort. In tijdelijke pop-up ateliers kunnen mensen lezingen of cursussen volgen die gelinkt zijn aan het winkelgebeuren of het totaalbeleven van Mechelen.
- 210.** We creëren een Mechels platform voor online aankopen in winkels. Tegelijk bouwen we het handenvrij shoppen en thuisleveren door fietskoeriers verder uit. Tijdens de feestdagen komt er een pop-upcenter waar men zijn boodschappen of bestellingen kan afhalen.
- 211.** In de wijken en dorpen moedigen we de private sector aan om multifunctionele knooppunten uit te bouwen. Ze kunnen dienst doen als afhaalpunten voor dagelijkse boodschappen van lokale producenten, ontmoetingsplaats en broedplaats voor startups en cultuur. Zo maken we de verbinding tussen de stadskern en de dorpen en wijken. Zo willen we de bedrijvigheid op wijk- en dorpsniveau stimuleren. Dit kan ondersteund worden door experimenten met een "lokale munt" voor de wijk.
- 212.** We maken een shoppersgids, ook voor zakenmensen en toeristen die in onze stad vertoeven.
- 213.** We maken van woensdag een marktdag in de dorpen met een wekelijkse markt van streek- en bioproducten en bijzondere animatie in kader van Mechelen kinderstad. We denken daarbij aan het dorpsplein van Heffen en Muizen.
- 214.** We zorgen voor een cultuur van samenwerking:
- Wanneer een zaak gesloten is wordt het terras ter beschikking gesteld van de aanpalende horecazaken.
  - Een Mechelenkaart geeft korting bij alle Mechelse handelszaken.
  - We promoten een mooie Mechelen-zak.
  - Een pool van handelaars promoot Mechelen winkelstad op beurzen.
- 215.** Onder meer met de Mechelen-zak verminderen we het verpakkingsafval bij onze handelaars. In het kader van de reductie van plastic stimuleren we supermarkten om een plastiekvrij gangpad te voorzien. Goede voorbeelden plaatsen we in de kijker.
- 216.** We dringen de leegstand verder terug. We volgen daarbij een tweesporenbeleid. De

stedelijke dienst economie gaat actief op zoek naar nieuwe investeerders en ondernemers die zich in het Mechelse winkelcentrum willen vestigen en dit door middel van ontmoetingsnamiddagen, geleide rondwandelingen maar ook door een actief contact met eigenaars, winkelketens en professionele spelers. Tegelijk versterken we de VZW Mest om tijdelijke leegstand in te vullen met pop-upwinkels. Zij zorgen voor permanente afwisseling in het aanbod, geven kansen om financieel haalbaar een nieuwe handelszaak op te starten en brengen vaak unieke en ambachtelijke concepten naar Mechelen.

- 217.** Om de laatste kankerplekken in de stad aan te pakken overwegen we de belasting op leegstand cumulatief per m² op te trekken. [Op basis van N-VA]
- 218.** Met een goede stadsontwikkeling kunnen we het bruisende handelscentrum versterken en meer bezoekers aantrekken.
- De toekomstige woonontwikkelingen situeren zich allemaal op wandel- of fietsafstand van het winkelcentrum. Dat moedigt mensen aan om in de stadskern hun boodschappen te doen.
  - De wijk rond de Consciencestraat wordt ontwikkeld als een gemengde buurt met wonen én werken. Wie overdag vlakbij het centrum werkt, zal er ook sneller eens rondwandelen, winkelen of van de horeca genieten.
  - We stimuleren wonen boven winkels met een korting op de onroerende voorheffing en een update van de bouwcode. Verhuren van zulke panden kan gebeuren via het SVK. Op die manier worden onze winkelstraten levendiger.
- 219.** We vernieuwen de Onze-Lieve-Vrouwestraat met gemakkelijk bewandelbare materialen in dezelfde stijl als de Bruul. Het krijgt, net als de IJzerenleen, hetzelfde autoluwe statuut als de Bruul.
- 220.** De IJzerenleen groeit verder uit tot een gemengde straat met kwaliteitsvolle winkels en aangename horeca. In het middenstuk komen over de hele lengte terrassen.
- 221.** Er komen buiten het handelscentrum geen nieuwe baanwinkels of shoppingscentra meer bij. We blijven ons verzetten tegen de komst van U-Place of een ander shoppingscentrum in het bedieningsgebied van Mechelen.
- 222.** Om de leesbaarheid van ons kernwinkelgebied te verhogen versterken we de hoekpunten en werken we met duidelijke aanloopassen en een uniform bewegwijzeringssysteem. [op basis van memorandum stadsadministratie]
- 223.** Het aantal horecazaken in Mechelen is sterk gestegen en het aanbod is steeds diverser aan het worden. Toch moeten we blijven inzetten op het stimuleren en promoten van nieuwe creatieve concepten zoals het experimenteren van mengvormen van starters, winkelen en horeca in samenwerking met Mest vzw.
- 224.** We willen de horecaondernemers ondersteunen door middel van een centraal reserveringsplatform waarop alle zaken zijn verbonden zodat alle bezoekers makkelijk een overzicht hebben van het totale aanbod.
- 225.** Ter verdieping van een initiatief als The Box zoeken we partners voor een nieuw project: de Kookplaat(s), een plek van culinaire ontdekking en samenwerking. Het wordt een plek waar (jonge) chefs kunnen samenwerken en waar ervaringen, infrastructuur, ingrediënten

en/of personeel kunnen worden gedeeld.

- 226. Net als Gent bekijken we actief de mogelijkheid van een stedelijke, complementaire munt ter versterking van de lokale, reële economie.
- 227. We schrijven horeca -en handelsconcessies uit voor ongebruikte prieeltjes, paviljoenen en pleintjes. Dit zal zorgen voor extra dynamiek en gezelligheid in de stad. [Op basis van N-VA]

D.3. Landbouw

- 228. De landbouwadvisraad blijft een belangrijke gesprekspartner voor de stad om beleidsmaatregelen met een impact op de landbouw af te toetsen.
- 229. De stad werkt constructief samen met de polderbesturen om tot een goed waterbeheer te komen. Het vrijmaken van waterlopen die onder het beheer van de stad vallen krijgt de nodige aandacht.
- 230. In navolging van de "Stad om te Zoenen" campagne komt er een grote actie om zwerfvuil op het platteland tegen te gaan: "Dorp om te Zoenen."
- 231. Bij het openstellen van trage wegen wordt steeds eerst een constructieve dialoog gevoerd met de landbouwers en de landbouwadvisraad.
- 232. De stad steunt actief initiatieven in de sector van de verbredende landbouw en biedt steun om het kwaliteitsmerk 'Mechels Natuurlijk' verder uit te bouwen. Supermarkten die dat wensen helpen we een lokaal compartiment 'Mechels natuurlijk' uit te bouwen waar telers, binnen de vestiging, een aanbod kunnen doen onder korte ketenvoorwaarden.
- 233. De stad ondersteunt initiatieven die de korte keten bevorderen en lokale producten rechtstreeks afzetten in onze stad. We organiseren ook markten met plaatselijk geteelde producten en bio-producten (zie eerder). We brengen telers, distributeurs en eters samen om samen te werken rond lokaal geproduceerd voedsel. Dit kan zelfs in coöperatief verband gebeuren. Het aanbestedingsbeleid van de stad zet onder meer bij feestelijkheden in op lokaal geteeld voedsel.
- 234. We maken, eventueel in combinatie met samentuinen, ruimte beschikbaar voor (bio) boeren. Er is via kostprijs en gebruikszekerheid van de landbouwgrond speciale aandacht voor (jonge) telers die lokaal willen telen en afzetten in de korte keten, bijvoorbeeld door een recht van opstal als bodemgebruik voor landbouw.
- 235. De stad zoekt mee naar oplossingen om kleine, duurzame (semi-) landbouwactiviteiten vooruit te helpen
- 236. We onderzoeken hoe we voedseloverschotten die niet meer verkocht mogen worden toch nog kunnen inzetten. Er wordt gewerkt met vrijwilligers en de opbrengst gaat naar een goed doel.

E. Mechelen maakt gelukkig

E. Mechelen maakt gelukkig.

Sport, cultuur en natuur zijn geen garanties voor geluk, maar het kan er wel toe bijdragen. Mechelen moet een stad zijn waar iedereen zich kan ontplooiën en ook tot rust kan komen. Een stadsbestuur moet hierop inzetten. Domeinen als sport, cultuur en evenementen zijn daarbij belangrijk.

Vrije tijd in Mechelen moet tegelijk toegankelijk en verdiepend zijn: toegankelijk door rechtvaardige en democratische prijszetting en aanbod en verdiepend door aandacht te hebben voor kwaliteit en talentontwikkeling.

Zowel op vlak van sport als cultuur zijn er de voorbije jaren zware infrastructurele inspanningen geleverd, de uitdaging voor de volgende beleidsperiode bestaat erin een goede exploitatie te garanderen door burgers en verenigingen te ondersteunen in hun gebruik van die infrastructuur.

E.1. Sport

- 237.** De voorbije jaren hebben we stevig ingezet op de uitbouw van de Mechelse sportinfrastructuur. Tijdens de komende bestuursperiode wordt de IHAM-infrastructuur vervangen door een nieuwe sporthal, die tevens dienst kan doen als basketbal-arena voor onze nieuwe eersteklasser.
- 238.** Ook voor de voetbalploegen van Walem, SK Heffen en SKR Leest realiseren we vernieuwde accommodaties.
- 239.** We gaan een dialoog aan met Willebroek en Vlaanderen hoe we in de site Hazewinkel win-win investeringen kunnen realiseren, die op de eerste plaats ten goede kunnen komen aan het nabijgelegen landelijke deel van onze stad (Heffen-Leest-Hombeek-Battel).
- 240.** Samen met Stichting Vlaamse Schoolsport ondersteunen we sporten in scholen aansluitend op de schooluren. We promoten ook MOEV, een actieve schoolcultuur. MOEV staat hierbij voor Motivatie, Ondersteuning, Expertise en Vernieuwing of Vitaliteit.
- 241.** We brengen verschillende sportzones in kaart vanuit een kadaster dat de spreiding van diverse sporten en kwaliteitsvolle sportvoorzieningen monitort en in verband brengt met de sportbehoeften.
- 242.** De sportzone aan de Uilmolenweg wordt een incubatiezone voor nieuwe sporten en de noodzakelijke jeugdterreinen voor onder meer voetbal. Op deze site wordt ook een Finse piste aangelegd. Een goede samenwerking met het provinciale Vrijbroekpark kan deze realisaties bespoedigen.
- 243.** Mechelen-Noord is een van de dichtstbevolkte stadsdelen. Daarom behouden we de sportsite op Racing Mechelen. We staan open voor elke constructieve oplossing op deze plek, eventueel met bundeling van andere sportactiviteiten. De club en de Vlaamse overheid zijn onze eerste partners bij mogelijke toekomstige ontwikkelingen en mogelijke versterkingen van Racing Mechelen.
- 244.** We ondersteunen en belonen samenwerking tussen sportclubs op het vlak van delen van

infrastructuur, sportieve know how en vorming van competitieploegen. Ook een 'train de trainer'-programma behoort tot deze ondersteuning.

245. Sportclubs ontvangen subsidie voor hun jeugdwerking op basis van een basissubsidie aangevuld met een werkingssubsidie. Deze laatste beloont professionele begeleiding van jonge sporters en opname van maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van kinderen en jongeren. We vragen daarbij ook aandacht voor het versterken van de diversiteit binnen de clubs.
246. We voorzien structurele budgetten en ondersteuning voor maatschappelijke initiatieven van sportclubs die het sociale weefsel van de stad en de attitudes van jongeren versterken.
247. De stad organiseert in samenwerking met de sportraad en de Mechelse sportclubs initiatiedagen. Zo maken we een sportprofiel op dat ouders en kinderen toelaat om het profiel te matchen met het bestaande sportaanbod.
248. Het aanbod van Talentencheques wordt geïntegreerd in de Uitpas, goed gemonitord en extra bekendgemaakt bij moeilijk bereikbare doelgroepen. Maatschappelijk kwetsbare gezinnen krijgen extra ondersteuning. Onze buurtsportwerking zal hierop actief inspelen.
249. We zetten extra middelen in voor G-sport en senioren sport in dorps- en wijkhuizen, scholen en de sporthallen. Het aanbod G-sport wordt in samenwerking met de Foundation Mechelen versterkt. We werken een aanbod 'sporten overdag' uit. Sportclubs die zich binnen hun werking ook richten tot personen met beperkingen en/of ouderen worden extra ondersteund.
250. Maatschappelijk kwetsbare jongeren worden gestimuleerd om aan te sluiten bij sportclubs. Mechelse Hattrick krijgt stedelijke ondersteuning om schoolsport en sociaal geïnspireerde projecten uit te bouwen zodat kwetsbare jongeren zich zowel lichamelijk als mentaal kunnen versterken.
251. We maken de bestaande sportinfrastructuur en recreatieve buitenplekken digitaal consulteerbaar.
252. We zetten in op basissporten. Elke Mechelaar moet kunnen zwemmen, lopen, fietsen en de stad zet daar ludieke acties voor op (fietsen naar de maan, de grote kanaalzwemactie, 24h loopaflossingswedstrijd, ...).
253. De zwemschool van AGB SAM versterkt haar aanbod kleuterzwemmen en watergewenning voor peuters. Voor Mechelaars op oudere leeftijd wordt binnen deze zwemschool ook een aanbod gecreëerd.
254. We ondersteunen plogging-initiatieven op logistiek vlak.
255. De samenwerking met de provincie Antwerpen moet beter. In het domein De Nekker moeten de sportinfrastructuur worden vernieuwd, op de eerste plaats de atletiekpiste. De provincie moet hiervoor de nodige investeringsbudgetten vrijmaken. Mechelen kan haar know-how aan de provincie ten dienste stellen om subsidiedossiers voor het Vlaams Infrastructuurfonds mee vorm te geven. Tevens streven we naar gelijke tarifiering voor de aanwezige provinciale sportinfrastructuur en deze van AGB SAM.
256. Ook het bedrijfsleven is gebaat met medewerkers die gezond zijn. Daarom wordt er samen met de stedelijke economische actoren een afterwork sportaanbod uitgewerkt.

257. Er komt een nieuw zwembad aan de Technopolissite. Dit zwembad zal fysiek gescheiden zijn van het commerciële Plopsaqua waterpark. Mensen zullen er in een neutrale, rustige omgeving kunnen zwemmen zonder Studio-100 omkadering. Er zal zelfs een afzonderlijke ingang worden voorzien voor het stedelijk zwembad. In het nieuwe zwembad Mechelen-Zuid is er bijzondere aandacht voor de clubs. Er komen voorzieningen voor wedstrijden waterpolo, inclusief tribunes voor toeschouwers en supporters. In het waterpretpark is er een tweede 25-meterbad voorzien, wat voor extra capaciteit zorgt. Door de samenwerking met een private partner sparen we de investeringskost van snel 15 miljoen euro uit. De jaarlijkse bijdrage die AGB SAM moet betalen voor de exploitatiekosten blijven van dezelfde orde als die we vandaag betalen voor het zwembad Geerdegemvaart. De prijzen voor de bezoekers blijven dezelfde als vandaag. Daar het huidige zwembad - dat dringend aan vervanging toe is - open blijft tot het nieuwe zwembad is gebouwd, zitten we geen twee jaar met een tekort aan zwemcapaciteit. Er komen veilige en comfortabele fietsroutes naar de site. We vragen een rationele inplanting en een duurzaam parkeerbeleid zodat minstens 80 procent van de groene buffer bewaard blijft (zie eerder).

E.2. Cultuur en toerisme

Mechelen blijft investeren in cultuur, zowel in infrastructuur als in verenigingen en mensen.

De voorbije bestuursperiode werd er sterk ingezet op nieuwe culturele infrastructuur. Zo is er het nieuwe museum Van Busleyden, dat enkele maanden geleden de deuren opende. Verschillende infrastructuurprojecten staan nog in de steigers. Deze worden tot een goed einde gebracht en in de loop van de eerste jaren van de nieuwe bestuursperiode in dienst genomen. We denken daarbij op de eerste plaats aan de Bibliotheek in het Predikherenklooster, het nieuwe toerismehuis in het Schepenhuis, de nieuwe bioscoop in de Oude Stadsfeestzaal en het erfgoeddepot Rato.

Na het realiseren van de hardware gaan de inspanningen van de volgende jaren vooral naar het ondersteunen en invullen van de software: de mensen, verenigingen, de productie en het culturele aanbod.

258. De provinciale middelen voor persoonsgebonden materies als cultuur verdwijnen en worden niet geheel overgedragen aan Vlaanderen. Daarbovenop verdwijnen de geormerkte Vlaamse subsidies voor het lokale cultuurbeleid en dat zorgt voor onrust bij bibliotheken en cultuurcentra. De middelen komen in de grote pot van het Gemeentefonds terecht. Lokale besturen die minder cultuurminnend zijn, zullen deze middelen alloceren aan andere beleidsdomeinen. In Mechelen zal dat niet gebeuren.

259. Toch is er ook de komende jaren nog nood aan specifieke culturele investeringen. Zo willen we de site van de Academie, Conservatorium en Cultuurcentrum Mechelen (CCM) uitbouwen tot het culturele hart van onze stad. Het verder uitbouwen, moderniseren en versterken ervan wordt de komende bestuursperiode de belangrijkste publieke investering in onze culturele infrastructuur:

- We breiden de capaciteit uit met een extra verdieping bovenop de Academie en het Conservatorium.

- In samenspraak met de belangrijkste stakeholders zoals het Filmhuis zorgen we voor een upgrade van het auditorium van het CCM. Met nieuwe zetels, toegangs- en nooddeuren realiseren we er een kwalitatieve projectiezaal voor films.
  - Er komt een rechtstreekse trap naar de tentoonstellingszalen die ook kan dienen als tribune voor voorstellingen op het cultuurplein.
  - We vergroenen de site vergroenen en maken een opening maken naar de tuin achter de Academie, een tuin die we mogelijk integreren in met het binnengebied van de CM en dienst doet als beeldentuin.
  - Het Koor van het CCM branden als urban locatie en/of als pop & rock locatie.
  - De huidige cafetaria wordt een vrijplaats voor Mechelse kunstenaars (kleinkunst, poëzie, beeldende kunst). De gang van het CCM krijgt een horeca-invulling.
  - Bovenop de gang van het CCM maken we een openluchtruimte voor recepties en kleinschalige muziekoptredens.
- 260.** We hertekenen de geografie van de culturele infrastructuur in de binnenstad, die vaak organisch is gegroeid. Een rationalisering en meer logische bundeling zorgt voor een grotere leesbaarheid, beter gebruik en kan ook nieuwe (interdisciplinaire) samenwerkingen stimuleren. We kijken bij het gebruik ook expliciet naar samenwerkingen en opportuniteiten in de samenleving:
- Predikheren is een ruimte voor Jazzzolder en een toonplek voor Mechelse kunstenaars, gekoppeld aan een MICE-site.
  - Van Heilige Geesthuis en –kapel maken we in samenwerking met geïnteresseerde spelers een exporuimte moderne en hedendaagse kunst, gekoppeld aan mogelijkheid tot MICE-activiteiten.
- 261.** Met een stadsschouwburg voor vierhonderd personen is onze huidige capaciteit te beperkt. Daarom realiseren we een podiumzaal voor 800 toeschouwers, in of dichtbij het stadscentrum. Mogelijke locaties zijn achter de Stadsschouwburg (zodat er één site ontstaat met twee zalen), aan het Kardinaal Mercierplein (na vertrek Hof van Egmont), in de nieuwe wijk achter het Centraal Station (goed ontsloten door alle vervoersmodi en een publiekstrekker die er voor leven zorgt) of op de site aan de N16 (evenementenwijk met ook cinema, Nekkerhal, ijspiste,...). We onderzoeken welke partners we kunnen betrekken bij het realiseren van dit project en laten ons bijstaan door professionele expertise uit het werkveld.
- 262.** In het toekomstige stadspark achter de Centjesmuur ontwikkelen we een Beeldentuin met werk van de Mechelse kunstenaar Jean-Paul Laenen. Ook beelden van andere Mechelse hedendaags kunstenaars, zoals Frans Masereel, krijgen hier een plek. We onderzoeken of we zijn atelier niet kunnen omvormen tot een artistieke werkplek die ter beschikking gesteld wordt aan (tijdelijk) residerende kunstenaar
- 263.** Het Mechelse cultuurbeleid moet stoelen op een participatieve aanpak. Cocreatie en bottom up werken leidt tot meer creativiteit, meer betrokkenheid en meer kwaliteit. Dit betekent concreet dat burgers mee de koers van het CCM bepalen. Wat we vandaag reeds op kleine schaal doen met Ansjovis, breiden we uit. Deze participatieve aanpak houdt ook

in dat stadsgenoten zelf tijdelijke tentoonstellingen moet kunnen cureren. We vertrouwen een deel van de programmatie van het CCM toe aan (tijdelijke) gastprogrammeurs met bijzondere competentie en ervaring in goed gekozen niches. Deze gastprogrammatie koppelen we aan een duidelijkere branding van de deellocaties (koor, kerk, auditorium,...).

- 264.** We willen meer mensen betrekken bij het culturele gebeuren in onze stad. Daarom gaan we uit onze fysieke en mentale cultuurtempels breken en meer outreachend werken.
- We zoeken groepen op die vandaag moeilijk hun weg vinden naar of minder vertrouwd zijn met het actuele culturaanbod. Ook hier kiezen we voor een participatieve aanpak, waarbij we ons aanbod verbreden naar specifieke doelgroepen en soms meer laagdrempelig of meer populair tewerk gaan.
  - Het aanbod van onze cultuurinstellingen en van onze opleidingen in academie en conservatorium moet verbreden tot een spiegel van de superdiversiteit in onze stad.
  - We gaan meer op verplaatsing met ons culturaanbod richting wijken en dorpen, maar ook naar andere ontmoetingsplaatsen zoals rust- en zorginstellingen, het ziekenhuis, jeugd- en sportinstellingen en bedrijven.
  - We slaan nieuwe bruggen, waarbij we onverwachte samenwerkingen proberen te realiseren met niet-culturele verenigingen.
- 265.** Mechelen kijkt ook verder dan de eigen stadsgrenzen en pleegt overleg met omliggende cultuurcentra. In navolging van onder meer de politie, de brandweer en het openbaar vervoersbeleid wil Mechelen evolueren naar een regionale cultuurbeleid. Daartoe organiseren we structureel overleg met de omliggende gemeenten om de culturele programmatie op elkaar af te stemmen en financiële en inhoudelijke synergieën te vinden. Op termijn kan dit uitmonden in een bovenlokale Mechelse cultuurzone.
- 266.** We zetten extra in op klantvriendelijkheid en publieke dienstverlening in het CCM, de bibliotheek en de erfgoedspelers en starten een vlot benaderbaar cultuurloket.
- 267.** Het Schepenhuis wordt een vrijetijdsportaal voor elke burger. Een kwalitatief onthaal geeft gericht advies, ontsluit de activiteiten (ticketing) en verwijst indien nodig door. Daarnaast ontwikkelen we een performant, duidelijk en betrouwbaar digitaal platform. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 268.** We organiseren een twejaarlijkse contactdag voor alle Mechelse culturele spelers waarbij de nadruk ligt op kennismaking en samenwerking.
- 269.** We spelen in op culturele initiatieven van verenigingen in dorpen en wijken. We vullen daarvoor een deel van het cultuurbudget lokaal en participatief in.
- 270.** We brengen cultuur naar het stadion met een jaarlijks concert op KV Mechelen en een twejaarlijkse tentoonstelling in de nieuwe polyvalente ruimte. We werken daarbij interessante combiformules uit en kiezen thema's die een verbinding maken tussen sport en cultuur.
- 271.** We maken van de start van de pendeldag een aangename ervaring. Het station krijgt een culturele makeover dankzij sfeervolle muziek en verlichting. We zetten een vrij te bespelen piano in het nieuwe stationsgebouw.
- 272.** De nieuwe bibliotheek, een van de meest democratische instellingen van onze stad, wordt

een vrijplaats voor debat over stedelijke en maatschappelijke ontwikkelingen:

- De nieuwe bibliotheek start in het station en in de wijken.
  - De nieuwe bibliotheek biedt ruimte voor studenten om te blokken tijdens de examenperiodes. We moedigen ook de scholen aan om lokalen ter beschikking te stellen aan blokkende studenten.
  - We breiden de internationale collectie uit in samenwerking met de verschillende Mechelse etnisch-culturele groepen.
  - Als buur van het Dossinmuseum heeft de nieuwe bibliotheek extra aandacht voor mensenrechten.
- 273.** Mechelse kunstenaars en artiesten krijgen meer toonmogelijkheden en speelkansen in hun stad. We realiseren een lokale kunstenaarsplatform voor organisatoren van buurtfeesten, stedelijke organisatoren en privé-organisaties om hun feesten een extra culturele dimensie te geven.
- 274.** We breiden de Mechelse Museumnacht (19 mei, Europese Nacht van de Musea) uit naar de Mechelse kunstgalerijen.
- 275.** We zetten extra in op initiatief en culturele vernieuwing door de impulssubsidies binnen de pot Culturele Projecten op te trekken en bepalen objectieve criteria voor het beoordelen van subsidie-aanvragen.
- 276.** Het Deeltijds Kunstonderwijs organiseert een opleiding "urban art", in overleg met de bestaande Mechelse "urban" scholen.
- 277.** We bekijken de mogelijkheid om elk jaar op de Dag van Europa (9 mei) een Beethovenconcert te organiseren op de Grote Markt met als afsluiter het verbindende Ode an die Freude.
- 278.** Op het vlak van klassieke muziek specialiseert Mechelen zich in kleinschalige kamerconcerten op historische en moderne toplocaties in de stad. Eén keer per jaar brengen we een aria uit een opera vanop het balkon van het stadhuis.
- 279.** Mechelen blijft zich positioneren als internationale hoofdstad van de beiaardcultuur. De beiaard van Onze-Lieve-Vrouw over de Dijle wordt gerestaureerd. Samen met onze stadsbeiaardier, de Beiaardschool en de vzw Toren en Beiaard houden we niet alleen de traditie van de beiaardkunst levendig door middel van concerten en beiaardbespelingen, maar experimenteren we met nieuwe vormentaal, populaire en hedendaagse muziek om een nieuw en jong publiek te bereiken. Zo wordt bij Maanrock altijd één duo geprogrammeerd met beiaard en een hoofdpodiumact. De mobiele beiaard in de Sinte-Mettetuin wordt actief ingezet bij het verbreden en vernieuwen van het beiaardpotentieel.
- 280.** In samenwerking met lokale betrokken spelers organiseert Mechelen een triënnale voor straattheater, die een staalkaart biedt van wat er leeft in Mechelen, Vlaanderen, België en Europa op het vlak van straattheater.
- 281.** Inzake kunsteducatie en sociaal-artistische kunst zetten we de stap van projectwerking naar beleid.
- 282.** In de Mechelse binnenstad vinden we op korte afstand van elkaar drie iconische plekken:

het paleis van de Grote Raad, symbool van de zoektocht naar rechtvaardigheid; het Hof van Busleyden, symbool van humanisme en kazerne Dossin, de gruwel van de barbarij en de totale afwezigheid van rechtvaardigheid en humanisme. Deze geschiedenis verplicht ons tot heldere keuzen. Daarom willen we Mechelen als «Stad van Rechtvaardigheid» ontwikkelen. Dit thema wordt een duidelijke beleidslijn in het stedelijk cultuurbeleid. Dat kan via tijdelijke tentoonstellingen, met studiedagen, historische stadswandelingen, publicaties en culturele evenementen.

283. We zetten de investeringen verder waarmee we talent opsporen en coachen en faciliteren de doorstroming naar het bovenlokale niveau. Mechelen Talentenfabriek en H30 groeien in een eengemaakte structuur uit tot de motor van culturele talentontwikkeling in Mechelen. Deze structuur speelt in op onder meer bovenlokale projectsubsidies vanuit Europa en vanuit het Bovenlokaal Cultuurdecreet.
284. Het culturele luik van de vzw MEST krijgt extra aandacht teneinde meer leegstaande winkelpanden ter beschikking te stellen van kunstenaars.
285. Voor Kunst in de Openbare Ruimte werken we samen met kunstbemiddelaars, die in opdracht van de stad op zoek gaan naar kunstwerken voor de openbare ruimte, dit met actieve betrokkenheid van de Mechelaars.
286. We faciliteren de kunstenorganisaties op het vlak van crowdfunding en tax shelter.
287. We zorgen voor een nieuwe dynamiek op het vlak van stadsgidsen en verbreden de werking. We recruteren actief jongere mensen die stadsgids willen worden. We maken het systeem om gidsen te boeken meer flexibel, zodat mensen geen twee weken op voorhand moeten boeken. Daarnaast coördineren we een aanbod waarin Mechelaars andere Mechelaars door hun wijk gidsen. We voorzien een aanbod van stadsklassen (stadssafari's), specifiek gericht op het kennismaken met de successen en de uitdagingen van de diversiteit in Mechelen.
288. De UIT-pas wordt een volwaardige vrijetijdspas die toelaat de effectieve participatie te monitoren en ermee te communiceren. Ook hier moeten we bekijken of we de Uit-pas gemeente-overschrijdend kunnen inzetten.
289. Er komt een Mechelse Kalender voor alle activiteiten in onze stad. Bij de virtuele versie moet je je met een eenvoudige klik op de eventaanduiding automatisch kunnen inschrijven.
290. We reiken jaarlijks een onderscheiding uit aan een ambassadeur/influencer die Mechelen op een positieve manier in de kijker zet (via blog, vlog, website...)
291. We steunen "De Grond der Dingen", het stadsproject van 't Arsenaal dat elke Mechelaar een vierkante meter schenkt. We willen samen met hen een aantal goede ideeën ondersteunen en verwezenlijken. [Op basis van N-VA]
292. Onze historische kunststad blijft verhalen putten uit de talrijke archeologische sites. We onderzoeken of we bovenlokale middelen kunnen aanboren om deze 'Archeospots' tastbaarder te maken voor buurtbewoners, toeristen en voorbijgangers. We betrekken hier de lokale gemeenschappen en erfgoed- of heemkundige organisaties bij. Met informatieborden, landschapsingrepen en digitale ontsluiting kunnen archeologische sites als Zennegat, Leliëndaal, Sint Lambertus, Nekkerspoel-Borch en Zemstseweg-

Bergenstraat het historisch bewustzijn van de buurtbewoners vergroten en een verrassend attractief effect krijgen.

E.3. Evenementen

293. De Zomer is van Mechelen en Mechelen Houdt Je Warm groeiden uit tot gevarieerde totaalprogramma's. De komende jaren zetten we dat verder, telkens ook met een jaarthema (een gebeurtenis, een artiest, een locatie, ...). In 2020 vierden we zo 500 jaar Sint-Romboutstoren.
294. We maken het feestenaanbod nog meer divers. Naast muziek brengen we ook straattheater, beeldende kunst en woord. De zomer en de winter kunnen zo belangrijke platformen worden voor de Mechelse kunstpartners.
295. Autoloze zondag groeit uit tot een groot ontmoetingsfeest, de afsluiter van De Zomer is van Mechelen. We breiden het autoloos gebied uit en zorgen voor allerlei activiteiten, waarbij de Mechelaars elkaar kunnen ontmoeten.
296. De stedelijke evenementenorganisatie moet naast organiseren vooral regisseren en versterken. Eigen producties van mmMechelen Feest tijdens de zomer en de winter worden steevast gecombineerd met initiatieven van Mechelse partners. Er is extra aandacht voor initiatieven in wijken en dorpen. De communicatiecampagne van De Zomer is van Mechelen breidt uit en neemt ook initiatieven op van organisatoren tijdens de maanden juni en september.
297. Maanrock staat er weer helemaal, Mechelser dan ooit. Die aanpak zetten we verder. We bouwen Maanrock verder uit als gratis meerdaags festival van en voor de Mechelaar, met veel aandacht voor theater, dans, culinaire ontdekkingen, straattheater en klassieke muziek. Met kleine initiatieven op straat- en buurniveau maken we het nog meer van Mechelen.
298. De aandacht voor jong talent (Maanrockrally, Jazzcontest, vrij podium, ...) blijft evenzeer een kerntaak van een stedelijke evenementenorganisatie.
299. Mechelen mag stevig feesten, maar we willen tegelijk de leefbaarheid van onze (binnen)stad actief bewaken. We beschouwen het huidige aantal grote evenementen in de openbare ruimte als een maximum, zeker wat betreft de binnenstad tijdens de zomermaanden. Met de hulp van het reeds ingevoerde jaarlijkse evenementenrapport bewaken we actief de leefbaarheid. We ontlasten het centrum met een betere spreiding en een beter aanbod in wijken en dorpen.
300. Het evenementenloket ondersteunt geëngageerde organisatoren en investeert in de leefbaarheid op en rond evenementen. In navolging van de aanpak op Transit M werken we een regeling uit voor security-ondersteuning bij niet-commerciële initiatieven in de openbare ruimte. Dit beperkt de impact van evenementen op de politiewerking.
301. We versterken verder de informatie over en rond evenementen (bewonersbrief, evenementenkalender, klachtenprocedure, ...) richting bewoners en handelaars. We volgen actief op of evenementen hun vergunningsvoorwaarden respecteren.
302. Zeker bij eigen evenementen staat duurzaamheid centraal, in het bijzonder bij een festival

als Ottertrotter. Het gebruik van herbruikbare bekert wordt snel verder uitgerold. We ondersteunen organisatoren actief bij het verduurzamen van evenementen. Zo stellen we herbruikbare bekert ter beschikking.

- 303.** Initiatieven zoals de Smaakmakers op Maanrock voor en met horeca-ondernemers uit Mechelen worden verder uitgebouwd. Bij eigen evenementen zoeken we actief de samenwerking op met de plaatselijke horeca. Horecazaken kunnen ook intekenen om via een beurtrol de catering op speciale gelegenheden mee te verzorgen. Wijkfeesten, festivals, ... worden zo nog meer door en voor Mechelaars.
- 304.** Tijdens de zomermaanden zetten we in samenwerking met de horeca bepaalde stadspelen ook eens in de kijker, waarbij van onderuit ook initiatieven kunnen worden opgezet (bijvoorbeeld de stationsbuurt of de Veemarkt).
- 305.** We verzamelen een pool van ervaren evenementenorganisatoren. Zij kunnen nieuwe initiatieven coachen om zo hun kennis door te geven ter versterking van initiatieven door het evenementenloket.
- 306.** Bij de organisatie van evenementen hebben we de komende jaren extra aandacht voor de toegankelijkheid voor personen met een beperking.
- 307.** We onderzoeken een extra evenementenplein om aan de vele aanvragen tegemoet te komen. Zo lang de grindparking regelmatig wordt gebruikt voor evenementen, waken we over het onderhoud en de veiligheid van deze site. [op basis van memorandum stadsadministratie]

F. Mechelen is een kansenfabriek

F. Mechelen is een kansenfabriek

F.1. Onderwijs

Onderwijs is de belangrijkste hefboom in de emancipatie en de integratie van maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. We merken echter dat te veel van deze jongeren uit de boot vallen. Een watervalstelsel, schoolmoeheid, ongekwalificeerde uitstroom zijn vaak de gevolgen. Dit beperkt hun kansen op de arbeidsmarkt en ook hun verdere perspectieven op maatschappelijke participatie.

De stad Mechelen is zelf geen inrichtende macht, maar via haar flankerend onderwijsbeleid en haar breder sociaal beleid kan ze toch heel wat betekenen voor kwetsbare groepen, onder meer in het ondersteunen van jongeren met zorgnoden, het zinvol invullen van vrije tijd, huiswerkbegeleiding, het versterken van de ouderbetrokkenheid, ...

- 308.** We zetten Mechelen expliciet in de markt als onderwijsstad. We gebruiken de communicatiekanalen van de stad om het onderwijsaanbod bekend te maken en om mensen door te verwijzen naar de verschillende scholen en onderwijsinstellingen.
- 309.** Het Onderwijs Overleg Mechelen (O.O.M.) is uitgegroeid tot sterk platform waar verschillende netten en de stad elkaar ontmoeten en samenwerken rond alle onderwijsmateries. Het O.O.M. moet ook de komende jaren deze taak ten volle op zich blijven nemen. CVO's die middelbaar onderwijs en/of opleidingen organiseren op dat niveau, worden best ook opgenomen als volwaardige gesprekspartner binnen het O.O.M.
- 310.** We evalueren vanuit het O.O.M. de zorgondersteuningsnetwerken voor de Mechelse scholen. Als stad nemen we de verantwoordelijkheid op ons om de zorgondersteuning over de verschillende netwerken heen zoveel mogelijk te stroomlijnen. [Op basis van sp.a]
- 311.** De samenwerking tussen O.O.M., VDAB en ondernemerswereld wordt versterkt om zo de kansen op werk van leerlingen en jongeren te versterken.
- 312.** De bevolking en vooral het aantal jonge kinderen in Mechelen groeit snel. De voorbije jaren werden veel lagere scholen uitgebreid of capaciteitsdossiers opgestart. De komende bestuursperiode verschuift de capaciteitsuitdaging naar het secundair onderwijs. De stad neemt hier volop haar regisseursrol op. Ze heeft bijzondere aandacht voor de B-stroom.
- 313.** Samen met de inrichtende machten onderzoekt ze hoe het bedrijfsleven de capaciteitsuitbreiding kan ondersteunen, vooral in richtingen waar jongeren een vak leren met veel toekomstkansen (knelpuntberoepen zoals bouw en hout, beenhouwerij...).
- 314.** Bij elke capaciteitsuitbreiding kijken we hoe we duurzaam meervoudig gebruik en het concept brede school kunnen faciliteren en realiseren. Door resoluut te kiezen voor het concept brede school worden in het bijzonder onze basisscholen echte buurthuizen en ontmoetingsplekken. Op die manier springen we efficiënt om met onze infrastructuur en ruimte.
- 315.** In het kader van de capaciteitsproblematiek in het secundair onderwijs onderzoeken we de bouw van een nieuwe, brede eerste gradsschool. Door de leerlingen van het

eerste (en het tweede) jaar secundair van verschillende scholen samen te brengen op een nieuwe site, creëren we ruimte in verschillende andere scholen. Bovendien kunnen we zo definitieve keuzes van richting (en school) wat uitstellen, wat goed is voor de onderwijskansen.

316. We ontwikkelen een digitaal inschrijvingsloket voor alle Mechelse scholen. We uniformiseren de inschrijvingsdatum en zorgen met een uitgebalanceerd systeem er voor dat de keuzevrijheid maximaal wordt gegarandeerd binnen een streven naar een gezonde sociale mix. [Op basis van sp.a]
317. We gaan een actieve dialoog aan met de twee onderwijsnetten over de manier waarop we gelijke kansen van iedereen in de scholen kunnen versterken, hoe we het welbevinden van kinderen en de betrokkenheid van ouders kunnen verhogen en hoe we de realiteit van onze diverse stad beter kunnen inbedden en als een realiteit kunnen omarmen in het onderwijs.
318. We ontwikkelen samen met het onderwijsveld een concept 'Mechelse School': scholen waar welbevinden, ouderbetrokkenheid en kwaliteit centraal staan en waar naast het ontwikkelen van schoolse vaardigheden ingezet wordt op burgerzin en samenleven in diversiteit.
319. Van oudercontacten maken we in overleg met de (basis)scholen een echte wijkactiviteit. Naast het cruciale contact tussen ouders en leerkrachten wordt er het aanbod gepresenteerd van organisaties en activiteiten in de buurt. Ouders en kinderen worden zo samen toegeleid naar dat aanbod. Voor de stad is het een kans om mensen te informeren over UIT-pas en Talententickets.
320. Stad, onderwijsveld en het bedrijfsleven slaan de handen in elkaar om jongeren warm te maken voor opleidingen in knelpuntberoepen. Dat kan met bezoeken, korte kijk- en doestages of een showcaseproject.
321. We blijven investeren in de werking van PrOS (Problemen op school), een samenwerkingsverband tussen de stad, de scholen en het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg De Pont. Zij bieden een vangnet en begeleiding voor jongeren met problemen of leerlingen bij wie het mis loopt op school omwille van hun attitude. Wij kijken of we de PrOS-werking (vandaag voor 10- tot 18-jarigen) niet moeten uitbreiden naar jongere leerlingen. We versterken de time-outprojecten. Samen met de welzijnssector onderzoeken we hoe we langere time-outprojecten kunnen mogelijk maken.
322. Bij scholen met een draagkrachtproblematiek is er nood aan extra ondersteuning door een of meerder onderwijsassistenten. We gaan het gesprek aan met de bevoegde Vlaamse instanties om hiervoor de nodige financiering te bekomen.
323. In het kader van het programma Positieve Identiteit en Maatschappijvorming (PIM) ondersteunt de stad actief scholen die signalen opvangen van maatschappelijke vervreemding.
324. Mechelen coördineert en ondersteunt projecten die taalachterstand bij kleuters, kinderen en jongeren tegengaan, alsook projecten die taalkennis en ouderbetrokkenheid van ouders versterken. In dit verband bouwen we het taalactieplan evenals het project 'School en ouders' verder uit.

- 325.** Mechelen bouwt een sterk buddyproject uit waarbij jongeren om de slaagkansen in het onderwijs en de doorstroming naar het hoger onderwijs te versterken. We richten ons daarbij op kwetsbare jongeren en op zogenaamde wegbereiders. Dat zijn jongeren die vaak als eerste in hun omgeving hoger onderwijs volgen en dus niet kunnen terugvallen op expertise bij familie of naaste vrienden. De buddy's zijn andere jongeren uit kwetsbare milieus of met een migratie-achtergrond die zelf hoger onderwijs volgen of een diploma hebben behaald, evenals vrijwilligers met een pedagogische achtergrond (bijvoorbeeld gepensioneerde leerkrachten). Deze buddy's zorgen voor motivatie, ondersteuning, raad en eventueel hulp bij de leerstof. Ze zijn mogelijk ook een brug naar de ouders en naar de onderwijsinstelling.
- 326.** Samen met het buddyproject bouwen we SOMS@2800 uit, wat staat voor Studenten en Ondernemers Samen. Mechelen wil geen talent verloren laten gaan en ondernemingen hebben arbeidskrachten nodig. Door vanaf de schoolbanken intensief samen te werken, raken jongeren vertrouwd met het bedrijfsleven, zien ze mogelijkheden en wordt hun motivatie om verder te werken versterkt. We brengen daarvoor succesvolle allochtone Mechelse ondernemers samen, die een engagement opnemen om studenten met een migratie-achtergrond te coachen.
- 327.** De stad ondersteunt projecten die competenties van leerkrachten versterken in hun omgang met de superdiversiteit, onder meer de gendertrajecten en trajecten rond omgaan met levensbeschouwelijke diversiteit.
- 328.** We vergroten de kennis rond armoededetectie bij leerkrachten en zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt. [Op basis van sp.a]
- 329.** We investeren in betere begeleiding van kwetsbare ouders en kinderen bij het maken van de schoolkeuze voor het secundaire onderwijs. Ze hebben nood aan meer toegankelijke en bredere informatie, liefst in kleinschalige settings.
- 330.** De opvoedingswinkel, het project gezinsbegeleiding Sociaal Huis Mechelen en de projecten rond schulden op school zetten we verder. Ze vormen een belangrijke ondersteuning voor zowel de scholen als de betrokken gezinnen.
- 331.** Wij blijven inzetten op projecten als het antipestprogramma KiVa. We zetten immers in op een warme gemeenschap en dat begint van jongs af aan. Pestgedrag hoort niet thuis in onze stad. [Op basis van N-VA]
- 332.** De nieuwe bibliotheek moet ruimte en logistieke ondersteuning voorzien voor stille studeerplekken voor jongeren in het secundair en hoger onderwijs. Tijdens examenperiodes worden de openingsuren verruimd. We gaan een intensieve samenwerking aan tussen scholen en de nieuwe bibliotheek, waarbij onder meer catalogi met elkaar worden gelinkt.
- 333.** In het kader van de cultuureducatie wordt er een specifiek aanbod uitgewerkt voor scholen, waarbij Dossin, Busleyden, het historische erfgoed, de toeristische dienst, het CCM en de erfgoedcel actief worden betrokken.
- 334.** Levenslang leren loont. Het zorgt voor meer kansen op de arbeidsmarkt en draagt bij tot de persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling. Daarom vinden we het vormings- en onderwijsaanbod van de Centra voor Volwassenenonderwijs in onze stad belangrijk. We geven extra aandacht en ondersteuning aan onderwijsinstellingen voor 18-plussers (TSM,

Crescendo, TKO,...) die middelbaar onderwijs voor volwassenen inrichten.

- 335.** Het Centrum voor Basiseducatie is een belangrijke onderwijspartner. Zij bieden een basisopleidingen aan maatschappelijk kwetsbare groepen. We blijven deze vormingsinstelling ondersteunen.
- 336.** Hogescholen en Centra voor Volwassenenonderwijs kunnen geen beroep doen op ondersteuning van Centra voor Leerlingenbegeleiding. Deze centra bieden psychosociale hulp en leerlingenbegeleiding aan. We voorzien een mogelijkheid om via de bestaande initiatieven (PrOS, CGGZ,...) een specifiek aanbod uit te bouwen voor jongvolwassen 18-plussers en dit in samenwerking met de onderwijsinstelling waar ze les volgen.
- 337.** In samenspraak met de onderwijspartners organiseert de stad Mechelen vormingen rond anderstaligheid en vluchtelingenproblematiek voor de scholen in Mechelen en de leerkrachtenopleiding van de Hogeschool Mechelen.

F.2. Werk

Eind augustus 2018 waren 8,5% of 3.438 Mechelaars werkloos. Het laagste cijfer in tien jaar. Twee jaar geleden – in augustus 2016 – ging het nog over 10,2 % of 3.959 stadsgenoten. Een hoopvolle evolutie, vooral als je ziet dat verschillende kwetsbare groepen het beter doen op de arbeidsmarkt: jongeren (van 902 in 2016 naar 692 nu, -23%), laaggeschoolden (van 1864 naar 1641 of -12%) en mensen met migratie-achtergrond (van 1873 naar 1623 of -13%).

Mechelen is vandaag een middenmotor onder de steden inzake werkloosheid. Onze ambitie moet zijn om bij de beste vier steden van Vlaanderen te behoren. Want meer mensen aan de slag is de beste manier om welvaart te creëren voor onze gezinnen, kansarmoede en bestaansonzekerheid terug te dringen, actief deel te nemen aan het maatschappelijke gebeuren, menselijke contacten op te bouwen en eigenwaarde te versterken.

Willen we meer mensen een job bezorgen, dan moeten we op de eerste plaats de mismatch op de arbeidsmarkt aanpakken. Eind april 2018 waren er in Mechelen 5.521 openstaande vacatures. Meer dan er werklozen zijn. Het betrof 1.851 interimjobs en 1.046 banen in het reguliere arbeidscircuit. Opvallend daarbij is dat van de 626 beschikbare banen die rechtstreeks bij de VDAB werden aangemeld er 174 ook voor laaggeschoolden beschikbaar zijn.

- 338.** We richten het Mechelse job-dating-buro op. Samen met het onderwijsveld, VDAB en VOKA werken we de mismatch op de arbeidsmarkt weg. We ontwikkelen een programma waarbij we mensen gericht opleiden en scholen richting beschikbare vacatures, met onder meer een intensief programma van on-the-job trainingen en regelmatige datingmomenten tussen werkzoekenden en bedrijven met vacatures. Tevens werkt het job-dating-buro een empowerment-programma uit dat de vaardigheden om van werkzoekenden versterkt indien daar nood aan is. Dat kan gaan van betere taalverwerving, attitude-trainingen, sollicitatie-vaardigheden, zelfvertrouwen, enzovoort. Deze aanpak moet zorgen voor ten minste duizend werklozen minder.
- 339.** Samen met VDAB en de werkgeversorganisaties maken we werk van meer stageplaatsen

in Mechelse bedrijven, als opstap naar werk. De stad Mechelen geeft daarbij het voorbeeld door ook in haar organisatie een voluntaristisch beleid naar stageplaatsen te ontwikkelen.

- 340.** Het proefproject van VDAB, stad Mechelen en Sociaal Huis waarbij we nieuwkomers taal, werk en sociale vaardigheden bijbrengen wordt als een deel van de reguliere werking verder gezet. Zo versterken we hun positie en bereiden we hen voor op de reguliere arbeidsmarkt.
- 341.** Vandaag zijn er in onze stad reeds 554 banen in de sociale economie. Per inwoner zijn we hier bij de koplopers onder de steden. Alleen Turnhout en Leuven doen het beter. De komende zes jaar willen we 250 nieuwe banen creëren in de sociale economie, zodat ook de meer kwetsbare stadsgenoten volop kans maken om arbeidsactief te zijn. We onderzoeken daarbij hoe sociale tewerkstelling een meerwaarde kan betekenen op het vlak van natuurbeheer en -onderhoud, en bij het invullen van zorgnoden en in het vinden van nieuwe mobiliteitsoplossingen.
- 342.** Mensen met een leefloon zullen maximaal toegeleid worden naar maatschappelijke participatie en de arbeidsmarkt.
- Het Sociaal Huis biedt persoonlijke trajectbeleiding op maat aan en volgt de afgesproken doelstellingen op de voet. Dat kan gaan om contacten met de VDAB, controles op sollicitaties, contacten met de VDAB, onderwijsinstellingen, taallessen Nederlands. Zo wordt leefloon een maximale opstap naar nieuwe kansen.
  - Armoede hangt samen met verlaagde eigenwaarde en verlies aan sociale netwerken. Daarom maakt het Sociaal Huis in de begeleiding van zijn cliënten gebruik van de database van het Mechelse verenigingsleven die gekoppeld is aan de vrijwilligersdatabase. We leiden cliënten van het Sociaal Huis toe naar het verenigingsleven. Het Sociaal Huis kan ook van mensen met een leefloon vragen om nuttig maatschappelijk werk te doen in het kader van hun empowermentbeleid, om arbeidsattitudes te versterken en kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Zo kunnen zij hun netwerk versterken, uit het isolement breken en in contact komen met mensen die hen jobs kunnen aanbieden.
  - In het kader van artikel 60 van de OCMW-wet heeft het Sociaal Huis de opdracht al het nodige te doen om een geschikte betrekking te vinden voor werkzoekende cliënten van het Sociaal Huis. In bepaalde gevallen kan de lokale overheid als werkgever optreden. We maken gebruik van voortrajecten voor personen die nog niet aan een reguliere job toe zijn en we voorzien nazorg bij de overgang naar de reguliere arbeidsmarkt. Activering moet niet alleen naar een betaalde baan leiden, maar kan ook in vrijwilligerswerk uitmonden of een betekenisvolle deelname aan de samenleving, zoals oppas voor kleinkinderen, mantelzorger, enzovoort.
  - Voor leerwerkwerknemers in artikel 60 gaan we vooral op zoek naar tewerkstelling op de arbeidsmarkt zelf en dan vooral bij Mechelse KMO's. KMO's die dat doen brengen we onder de aandacht. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
  - De kennis van het Nederlands blijft een belangrijke factor om echte kansen te maken op de arbeidsmarkt. We zetten hier verder op in en kijken met het Centrum voor

Basiseducatie of er hier nog bijzondere noden moeten worden ingevuld.

- 343.** In een tijdsgeest waarbij er op de Belgische en Mechelse arbeidsmarkt heel wat openstaande vacatures zijn zou het een gemiste kans om de competenties van de nieuwkomers die een nieuw leven willen opbouwen in hun thuisstad Mechelen niet in te zetten. Een zeer belangrijke uitdaging hierbij voor nieuwkomers is de gelijkschakeling van hun diploma's bekomen. De stad Mechelen zal hen over deze procedure informeren en waar mogelijk begeleiden.
- 344.** We zetten samen met stakeholders ook in op het organiseren van opleidingen om een Belgisch of internationaal rijbewijs te behalen. Dit kan voor heel wat nieuwkomers een opstap zijn naar het verkrijgen van werk.
- 345.** De stad Mechelen informeert en ondersteunt ook werkgevers die personen met een statuut van erkende (ook deze met een tijdelijk statuut) vluchtelingen willen aanwerven.

F.3. Sociaal beleid

In Mechelen telt elke mens. We zijn een welvarende stad met een gemiddeld inkomen dat hoger ligt dan dat van Vlaanderen. Maar in onze stad leven ook tal van mensen in armoede en bestaansonzekerheid, met hulp- en zorgnoden. Mechelen wil deze mensen niet aan hun lot overlaten. We willen hen de ondersteuning en zorg bieden die ze nodig hebben.

Ons beleid stoelt op empowerment en het bieden van nieuwe kansen. We berusten niet maar reiken net een springplank aan. Onze ambitie is mensen zo te begeleiden dat ze terug op eigen benen kunnen staan en een vrij en onafhankelijk leven kunnen leiden. Sommige mensen zullen echter steeds op ondersteuning kunnen rekenen. Ook die mensen worden ten volle ondersteund. In de zorg voor de kwetsbare burgers toont Mechelen zijn r human en rechtvaardig karakter.

Het beleid de voorbije jaren was vaak al toonaangevend en vernieuwend. Sociaal Huis heeft de voorbij bestuursperiode twee belangrijke prijzen ontvangen. De Koning Boudewijnstichting bekroonde ons GO-project. Binnen het Sociaal Huis werden maatschappelijk assistenten geselecteerd die ons GO-team gestalte geven. Het GO-team ondersteunt zeer intens en aanklappend kwetsbare gezinnen met kinderen die de voeling met de maatschappij kwijt waren.

Voor het project waar het jongvolwassenen, met een verleden in de bijzondere jeugdzorg, begeleidt en onderdak verleent, kreeg het Sociaal Huis de Federale Prijs Armoedebestrijding. Ons Sociaal Huis werkt hiervoor samen met vzw Emmaüs en vzw Cachet. Beide projecten zijn intussen ook voorgesteld bij meerdere binnenlandse organisaties en gemeenten en ook op congressen van de Europese Sociale Netwerken.

- 346.** Het Sociaal Huis en het KansArmoedeNetwerk (KAN) werken actief samen om het kansarmoedebeleid vorm te geven. Het bestuursakkoord is daarbij een belangrijke leidraad. Het Sociaal Huis voert dit beleid zelf uit of besteedt onderdelen van het beleid uit aan sociale organisaties en sluit daarvoor met hen convenanten af.
- 347.** De strijd tegen de kinderarmoede is onze absolute prioriteit. We versterken daarom het GO-team.

348. We implementeren de lessen uit het GO-team in de reguliere werking van het Sociaal Huis. Meer autonomie voor de teams maakt dat ze intensiever kunnen werken met de betrokken doelgroepen. Snelle beslissingen – zoals nu al gebeurt bij het GO-team – over eenmalige of tijdelijke financiële steun kunnen bepaalde situaties verhelpen en plaats zowel de begeleiders als de hulpvrager sterker voor hun verantwoordelijkheid. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
349. We realiseren een extra gebouw voor de opvang van jongvolwassenen in samenwerking met Emmaüs en Cachet.
350. We voeren een kinderarmoedetoets in. Deze toets komt tot stand in samenspraak met ervaringsdeskundigen, armoedeorganisaties en mensen in een kwetsbare positie.
351. Samen met de scholen werken we een aanbod van gezonde en betaalbare maaltijden op school uit. We willen geen lege brooddozen op de Mechelse scholen.
352. Schoolkosten beperken we in samenspraak met scholen en netten. We trachten de scholen te motiveren om te komen tot een maximumfactuur voor het secundair onderwijs. We beperken samen met hen de schoolkosten dankzij groepsaankopen, het delen van infrastructuur en materialen en het uitwisselen van goede praktijken tussen scholen.
353. In het Sociaal Huis vond een belangrijke reorganisatie plaats. Na een eerste gesprek waarin alle noden, rechten en plichten worden besproken wordt nu een vaste maatschappelijk assistent aangewezen. Mensen worden geïnformeerd over de tegemoetkomingen waar men recht op heeft. Ze worden samen met de betrokken diensten in orde gebracht. Deze werking verdiepen we. Ongeacht de evolutie en vorm van de hulpvraag blijven deze vaste maatschappelijke assistenten steeds het aanspreekpunt. Deze maatschappelijke assistenten kunnen meer mensen helpen en de hulpvragers moeten maar een persoon kennen.
354. Waar mogelijk voeren we automatische rechtentoekenning in. We vereenvoudigen waar het kan ook de complexe toekenningsystemen.
355. Naast automatische rechtentoekenning waar het kan werken we ook aan het laten opnemen van sociale rechten (vermijden van non-take up). Dat doen we nu al met het ID-team om mensen bij de juiste hulpverlening te krijgen. We breiden zulke initiatieven verder uit en bouwen de praktijk van huisbezoeken uit tot reguliere werking.
356. Toegankelijke geestelijke gezondheidszorg is cruciaal. We bekijken samen met het CGGZ hoe hun aanbod kan worden verruimd. Voor cliënten van het Sociaal Huis onderzoeken we een wendbare samenwerking met privé-psychologen, ook een mogelijke partner.
357. We kijken met welke incentives of tegemoetkomingen kwetsbare mensen of mensen met hulpvraag of zorgnood de sociale diensten van de stad gemakkelijker, sneller en met meer vertrouwen kunnen contacteren.
358. We zetten verder in op de verbindende professional. Deze persoon gaat gericht, actief en outreachend aan de slag. Zo willen we de onderlinge informele steun bij kwetsbare bewoners op lokaal vlak vergroten. Door middel van een 'verbindende professional' bereiken en betrekken we sociaal geïsoleerde personen. Dit is een proces van lange adem.

- 359.** We verruimen de doelgroep voor budgetbegeleiding zodat het een preventief middel wordt voor er sprake is van schulden. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 360.** We werken met een eenheid van schuld: de stad is maar één keer schuldeiser. Wanneer een schuld aan de stad Mechelen alsook de autonome gemeentebedrijven, zorgbedrijf, intercommunales... onbetaald blijft, moet hiervan melding gemaakt worden aan het lokale adviescomité. We breiden het takenpakket van het LAC uit naar alle schulden bij de lokale overheid, zodat samen met de betrokken bewoner op zoek kan worden gegaan naar oplossingen vooraleer er wordt ingevorderd. [Op basis van sp.a]
- 361.** Van cliënten van het Sociaal Huis wordt verwacht dat ze werkbereidheid aantonen. Een hulpgeld als incentive voor de aanschaf van een fiets is zeker mogelijk voor hen die per fiets effectief gaan solliciteren. We blijven mede daarom ook regelmatig fietslessen organiseren.
- 362.** Activeren van mensen met leefloon via ervaring als leerwerknemer is prioritair. Dit maakt mensen zelfredzaam, bezorgt hen een groter inkomen, meer zelfrespect, haalt hen uit het isolement, geeft kansen op meer menselijke contacten en een sociaal netwerk. Indien werk als leerwerknemer moeilijk is, kan er worden ingestapt in een vrijwilligerstraject bij verenigingen of het vervullen van andere zinvolle taken.
- 363.** Uitzonderlijke financiële hulpaanvragen die een tijdelijke nood oplossen moeten zeker kunnen. Deze vragen worden in het Comité Sociale Dienst besproken op basis van een voorstel van de sociale dienst.
- 364.** Wanneer school- en energierekeningen maar ook medicatie en levensnoodzakelijke producten niet betaald kunnen worden, zal op individuele basis, na onderzoek van het gezinsbudget en het uitgavenpatroon, een beslissing worden genomen. Voor deze toetsing herbekijken we wat de actuele menswaardige basisbehoeften en -middelen zijn om in onze moderne samenleving te leven en te functioneren (gsm-kosten, internet, TV,...).
- 365.** In Mechelen werken we een aanpak uit die alle mensen toegang garandeert tot (drink) water en energie. Dit is immers een basisbehoefte en een fundamenteel recht.
- 366.** Met het Wijkgezondheidscentrum Wel & Wee zoeken we naar een nieuwe, grotere locatie zodat ze hun werking kunnen versterken. We onderzoeken in overleg met Wel & Wee of een tweede wijkgezondheidscentrum zinvol is.
- 367.** We onderzoeken samen met de sector hoe kwetsbare mensen met beperkte financiële middelen een betere en betaalbare toegang krijgen tot geestelijke gezondheidszorg
- 368.** We versterken de kennis rond patiëntrechten. [Op basis van sp.a]
- 369.** Het sociaal restaurant heeft zijn succes bewezen. Het bestaande aanbod van gezonde maaltijden in de lokale dienstencentra van het Zorgbedrijf Rivierenland wordt ook op geregelde tijdstippen in de dorpen uitgebouwd. Ook daar zullen mensen in armoede kunnen eten tegen een laag tarief.
- 370.** Bij de maaltijdbedelingen van de stad en het Zorgbedrijf Rivierenland zal zoveel mogelijk gewerkt worden met duurzame en lokale producten. Ook wordt er waar mogelijk beroep gedaan op sociale tewerkstelling voor de voedselbereiding en samenwerking met de plaatselijke (ouderen)verenigingen. Ook blijven we aandacht hebben voor kwalitatieve

en betaalbare baby- en kindervoeding.

- 371.** We werken een vernieuwend en slagkrachtig sociaal kruideniersplatform uit met een sterke regie en veel ruimte voor vrijwillig engagement en bijdrage van het lokaal en regionaal ondernemersveld. Deze werking gaat ook voedselverlies tegen en creëert sociale tewerkstelling. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 372.** In de voorbije periode werden de zorgfuncties van de Stad en Sociaal Huis ondergebracht in het verzelfstandigd Zorgbedrijf Rivierenland. Het Zorgbedrijf organiseert onze kinderopvang en thuiszorg en verzorgt de exploitatie van onze woonzorgcentra en lokale dienstencentra. Ook de mobiliteitsvoorzieningen zoals Minder Mobielen Centrale (MMC) en Dienst Aangepast Vervoer (DAV) worden door het Zorgbedrijf uitgebouwd. Het is de taak van het Zorgbedrijf om de betaalbaarheid van de zorg te garanderen met 'de beste zorg voor de beste prijs' als leidraad. Daarbij willen we marktregulerend optreden in onze keuzes voor de levering van optimale zorg.
- 373.** We willen andere gemeenten uit onze regio overtuigen van de meerwaarde van Zorgbedrijf Rivierenland en met hen nieuwe samenwerkingsverbanden afsluiten. Tevens kan onderzocht worden of er eventueel via een statuut van gedeeld beheer met de gebruikers of coöperatie 'in eigen hand' een meerwaarde kan bieden.
- 374.** Na de vernieuwing van de diensten- en ontmoetingscentra in de wijk Mechelen-Noord en de wijk Tervuursesteenweg willen we, indien de Vlaamse overheid een erkenning geeft, een nieuw diensten- en ontmoetingscentrum openen in de wijk Nekkerspoel. De vernieuwde NOVA-site is hiervoor een geschikte locatie.
- 375.** We ondersteunen en promoten de uitbouw van een regionaal welzijnsoverleg.
- 376.** We organiseren collectieve autonome dagopvang (CADO) voor mantelzorgers. Het zorgt ervoor dat mantelzorgers hun zorgbehoevende, één of enkele dagen per week, in goede en deskundige handen kunnen achterlaten zodat ze tijd voor zichzelf kunnen nemen en even kunnen bijtanken. [Op basis van N-VA]
- 377.** Mechelen heeft inzake kinderopvangplaatsen de Vlaamse norm voor 2020 nu al overschreden. In onze stad zijn nu al voor 66% kindplaatsen waar de Vlaamse norm voor 2020 62% bedraagt. We garanderen dat we de evolutie verder monitoren en indien nodig extra impulsen zullen geven.
- 378.** In tijden van digitalisering zorgen we voor voldoende en uniforme «digipunten» in onder meer het Sociaal Huis, dienstencentra of de bibliotheek. Het zijn punten waar mensen die geen computer of internetverbinding hebben terecht kunnen en begeleid worden bij digitale aanvragen of het afdrukken van documenten.
- 379.** We opteren voor een sociaal tarief voor een aantal documenten voor burgers die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming. [Op basis van CD&V]

F.4. Mensen met een beperking

Een stad die diversiteit omarmt moet bijzondere aandacht hebben voor mensen met een fysieke beperking. Deze stadsgenoten ondervinden vaak problemen van toegankelijkheid. Vaak is het

vinden van een aangepaste woning erg moeilijk..

- 380.** Bij het vernieuwen van voetpaden, pleinen, parken en gebouwen moet er uitdrukkelijk aandacht zijn voor de toegankelijkheid.
- 381.** Voor de toegankelijkheid van historische gebouwen moet een toegankelijkheidsstraject uitgewerkt worden. Het Sociaal Huis en het Huis van de Mechelaar zijn vlot toegankelijk. Nu moeten in eerste instantie de raadszaal en trouwzaal voor alle burgers toegankelijk worden gemaakt.
- 382.** Er wordt een gezamenlijke aankoop georganiseerd voor lichte wegneembare 'drempelhulpen' voor horeca en winkels waarbij de overheid een deel van het aankoopbedrag betoelaagt.
- 383.** Wanneer we cultuur- of sportevenementen organiseren, zorgen we ervoor dat mensen met beperkingen op een vlotte manier kunnen participeren.
- 384.** Er wordt een samenwerkingsovereenkomst met vzw Sjarabang afgesloten. Deze vzw heeft een bijzonder belangrijke inclusieve werking. Zowel hun dagelijkse workshops als het jaarlijkse kunstproeven festival kan uitgroeien tot een nationaal driedaags evenement. We betrekken Sjarabang ook verder bij Maanrock en bij het nieuwe driejaarlijkse straattheaterfestival.
- 385.** De stad ondersteunt logistiek de projecten die Foundation Mechelen opzet. Foundation Mechelen steunt de G-sportwerkingen van Racing en KV Mechelen, maar ook de G-werkingen voor basket, volley en andere sportverenigingen. Ook cultuurverenigingen die werken met personen met een beperking komen in aanmerking.
- 386.** Creatieve woonvormen waarbij personen met een beperking zelfstandig kunnen wonen worden in grotere projecten opgelegd.

G. Mechelen verbindt

G. Mechelen verbindt

Mechelen is een superdiverse stad met meer dan 86.000 unieke mensen: jong en oud, man en vrouw, rijk en arm, hetero en holebi, met en zonder een beperking, hoogopgeleid en laaggeschoold en alles daar tussenin. Mechelaars hebben roots in meer dan 130 landen, we hebben verschillende levensbeschouwelijke overtuigingen, uiteenlopende culturele tradities, smaken en voorkeuren. Maar we hebben allemaal gemeen dat Mechelen onze thuis is. En daarop zet dit beleid actief in.

Samenleven in grote verscheidenheid is niet altijd gemakkelijk. Onbegrip, misverstanden en frustraties kijken gemakkelijk om de hoek of worden uitvergroot. Soms ontstaan er conflicten en voelen mensen zich bedreigd of geïsoleerd. We mogen onze ogen daar niet voor sluiten. Wantoestanden moeten kordaat worden aangepakt, fout gedrag gesanctioneerd. Samenleven is trouwens nooit eenvoudig. Het lukt alleen als we daar allemaal onze nek voor uitsteken. Eerder dan problemen uit te vergroten, kunnen we beter werk maken van oplossingen. Want diversiteit is de realiteit van de 21e eeuw.

In tijden van angst en verdeeldheid wil Mechelen mensen verbinden. Voor ons staat voorop dat we allemaal Mechelaars zijn, één gemeenschap in diversiteit. We willen een stad zijn waar niet uw afkomst maar uw toekomst telt. We hebben de ambitie om van onze verscheidenheid een sterkte te maken, een troef. Dat kan, als we samen dezelfde fundamentele spelregels en waarden respecteren. Zij garanderen net de rechten en vrijheden van iedereen.

We moeten met en niet naast elkaar leven. Mechelen wil daarom werk maken van gemengde scholen, buurten, sport- en jeugdclubs. Onze middelen en inspanningen gaan naar initiatieven en plaatsen waar mensen met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten. We ondersteunen geen gettovorming of segregatie, noch gekleurde noch witte. Op die manier bouwen we effectief aan één Mechelse gemeenschap en wordt diversiteit een echte meerwaarde in het leven van mensen.

De kennis van het Nederlands en de vaardigheden om actief deel te kunnen zijn van de samenleving en de arbeidsmarkt zijn belangrijke voorwaarden om iedereen kansen te geven en om succesvol samen te leven. In Mechelen blijft het bijbrengen van deze vaardigheden cruciaal. Nieuwkomers worden warm onthaald en ondergedompeld in onze Mechelse samenleving.

Mechelen wil de 'Stad van Rechtvaardigheid' zijn. Waar iedereen gelijk is. Een stad die mensen niet in hokjes duwt, maar net wil emanciperen. Vanuit het inzicht dat we allemaal verschillende identiteiten hebben en allemaal uniek zijn en zelf bepalen wie we zijn. We kijken daarom op de eerste plaats naar Mechelen als een stad van mensen en niet van gemeenschappen.

Een stad die verbindt is ook een stad van verantwoordelijkheid. Mechelen werkt maar als mensen mee hun nek uitsteken. We motiveren en vragen actief burgerschap. Zodat mensen zorg dragen voor elkaar. We werken aan een cultuur van wederzijds respect. We dragen samen zorg voor onze publieke ruimte.

Mechelen heeft al een hele weg afgelegd. Vandaag zijn we in ogen van velen een stad van hoop in tijden van polarisatie. We moeten op dit pad verder succes boeken. Als één stad dat kan, dan zijn wij het.

G.1. Sociale cohesie

- 387.** De fierheid op Mechelen en de betrokkenheid van de Mechelaars bij hun stad wordt een rode draad door het stedelijke beleid en de stadscommunicatie. De Mechelaars zijn onze belangrijkste partners en ambassadeurs. Community-versterkende communicatie met aandacht voor ambassadeurs is meteen ook de beste citymarketing. [op basis van memorandum stadsadministratie]
- 388.** Sociale cohesie wordt een afzonderlijke bevoegdheid. We willen nog meer inzetten op ontmoeting en verbondenheid, op initiatieven en mensen die Mechelen een warm hart toedragen. [Op basis van N-VA]
- 389.** We blijven ontmoetingsinitiatieven op niveau van straten en buurten actief ondersteunen. Straatfeesten, buurtfeesten, bebloemingsacties,... brengen burens bij elkaar.
- 390.** Met een raamaffiche kunnen Mechelaars aangeven dat ze graag 5 minuten tijd maken voor hun burens. De stad promoot deze actie en neemt initiatief om de raamaffiche via haar diensten te verdelen. [Op basis van CD&V]
- 391.** Om Mechelaars elkaar te laten ontmoeten aan de voordeur, bieden we de mogelijkheid aan om gevelbanken te installeren. Deze gevelbanken worden gemaakt in het kader van sociale tewerkstelling.[Op basis van sp.a]
- 392.** We dagen straat- en buurtcomités uit om met nieuwe en originele initiatieven te komen. De beste drie realiseren we elk jaar.
- 393.** We plaatsen afwisselend andere dorpen, stadswijken of stadsdelen in de kijker. Alle Mechelaars zijn er dan welkom onder het motto 'Vakantie in eigen stad'. We geven ze een extra schoonmaakbeurt en organiseren een reuzebarbecue voor alle bewoners. We organiseren rondleidingen en maken een brochure over de geschiedenis van de wijk en haar actuele samenstelling. We mobiliseren het verenigingsleven en organiseren in die periode culturele en sportieve evenementen op verplaatsing.
- 394.** Vrijwilligers zijn onze Mechelse helden. We creëren een actief platform waar vragen van mensen en organisaties gematcht worden met vrijwilligersaanbod (« Mechelaars voor Mechelaars »).
- 395.** We geven Mechelaars de kans een rol te spelen in het onderhoud en het open houden van parken in hun buurt (bijvoorbeeld een uur langer in de zomermaanden via zo'n systeem). Ambassadeurs met een passie voor groen zijn een goede garantie op nette, onderhouden en juist gebruikte parken. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 396.** Elk jaar vieren we op de Dag van de Vrijwilliger al die mensen en worden de Mechelse Helden verkozen en als rolmodel naar voor geschoven. Samen met de stadsartiest zijn ze voor een heel jaar Mechelse ereburger én ambassadeur.
- 397.** Naast Buurt-informatie-Netwerken (BIN) waar burgers mee waken over onze veiligheid, komen er Buurt-engagements-Netwerken (BEN), waar burens samen initiatieven nemen om de buurt gezelliger en beter te maken. Deze netwerken melden ook positieve daden van medeburgers. Zij krijgen daarvoor geen GAS (Gemeentelijke Administratieve Sanctie), maar een GAF (Gemeentelijke Administratieve Felicitatie) in de vorm van een

Mechelenbon.

398. Terreinmedewerkers zijn onze ogen en oren in de stad. Ze worden aangemoedigd om hun antennefunctie proactief aan te wenden, bijvoorbeeld rond sociale cohesie en het openbaar domein. We integreren terreinwerk waar het kan en proberen zo de aanwezigheid per gebied zo goed mogelijk te organiseren. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
399. We ontwikkelen een ambitieus actieplan tegen de eenzaamheid. Op de Mechelse Week tegen de Eenzaamheid motiveren we zoveel mogelijk jeugdbewegingen om bij eenzame mensen op bezoek te gaan, een babbeltje te slaan. Op niveau van onze dorpen en wijken bouwen we een netwerk uit waarbij vrijwilligers eenzame mensen een keer per week gezelschap houden.
400. We richten een meldpunt op om vereenzaming te melden. Dit initiatief is een samenwerkingsverband van lokale actoren in de wijk die binnen 24u reageren op meldingen van sociaal isolement. We hebben bij dit beleid ook aandacht voor jeugdvereenzaming. [Op basis van N-VA]

G.2. Superdiversiteit

401. Diversiteit is een realiteit, een deel van onze identiteit als Mechelen en bijgevolg een evident uitgangspunt doorheen alle beleidsdomeinen. Diversiteit krijgt een volwaardige plaats in het communicatiebeleid.
402. De geschiedenis van de migratie en de diversiteit in onze stad wordt de komende jaren gedocumenteerd en in kaart gebracht, onder meer in samenwerking met het KADOC. Dit kan leiden tot publicaties en/of (tijdelijke of permanente) tentoonstellingen.
403. We investeren in dialoog en duiding rond alle vormen van eerbetoon aan figuren of gebeurtenissen die als pijnlijk worden ervaren zoals genocides of kolonisatie. [Op basis van sp.a]
404. Mechelen maakt van zijn superdiversiteit een opportuniteit, onder meer om internationale bedrijven en dus jobs naar Mechelen te brengen. De stad zet diversiteit in als een hefboom om een sterk klimaat van economische en culturele creativiteit tot stand te brengen dat talent en investeringen aantrekt en start-ups in nieuwe sectoren faciliteert.
405. Het beleid stoelt niet op groepsdenken, waarbij mensen ingedeeld worden in gemeenschappen. Voor ons is elke Mechelaar uniek, hebben we allemaal verschillende identiteiten en bepaalt iedereen zelf tot welke gemeenschap(pen) hij al dan niet behoort.
406. Mechelen en zijn beleid dragen de fundamentele waarden van onze samenleving uit en verdedigen ze consequent: de gelijkheid van man en vrouw, de vrijheid van meningsuiting, het respect voor de rechtstaat, de scheiding van kerk en staat, het non-discriminatiebeginsel. Deze waarden garanderen net de vrijheid van elkeen en beschermen de rechten van minderheden op eigen keuzes. Tegelijk kijkt het stadsbestuur in de geest van de vrijheid en van de open samenleving hoe we de veranderende diversiteit met respect voor die fundamentele waarden kunnen accommoderen. Vrijheid en diversiteit zijn voor het Mechelse stadsbestuur immers twee kanten van eenzelfde medaille.

- 407.** Mechelen is één gemeenschap in diversiteit. We maken werk van gemengde buurten, scholen, sport- en jeugdverenigingen. Evident is er de vrijheid van vereniging en kunnen etnisch-culturele organisaties zich ontplooiën. Maar het stadsbestuur stimuleert vooral initiatieven, verenigingen en activiteiten waar mensen met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten, samen initiatieven nemen en samenleven.
- 408.** We zetten verder in op «School in Zicht». De afgelopen jaren kon de werking meer dan 150 gezinnen overtuigen om hun kinderen naar de school in de buurt te sturen. Vier concentratiescholen werden daardoor opnieuw meer divers. Door middel van dialoog, het creëren van goede randvoorwaarden en een sterke betrokkenheid van de schooldirecties overtuigen we ouders om hun kinderen naar de concentratieschool om de hoek te sturen. We hebben daarbij uitdrukkelijk aandacht voor het welbevinden van de kinderen en de kwaliteit van het onderwijs. We ondersteunen daarbij zowel de ouders, de directie als de leerkrachten. We doen dit zowel met 'witte' ouders richting gekleurde scholen als met 'gekleurde' ouders naar witte scholen.
- 409.** Ons land kent evident het grondwettelijk recht inzake vrijheid van onderwijs, maar initiatieven, zoals een school exclusief voor moslims, leiden tot een vorm van segregatie, wat we net willen vermijden. We willen vooral de redenen waarom zulke plannen worden geformuleerd wegwerken met een inclusief (onderwijs)beleid. We staan principieel open voor elk pluralistisch, experimenteel onderwijsinitiatief dat uitdrukkelijk wil vertrekken vanuit een actieve cultuur van respect voor de diversiteit en voor de levensbeschouwelijke eigenheid van elk kind.
- 410.** We brengen met het project « Jeugdwerk voor Alleman » meer diversiteit in onze jeugdverenigingen. We gaan daarbij verder in overleg met de leidingsgroepen en volwassenbegeleiders. Een concreet actieplan dat stoelt op rolmodellen, brugfiguren, huisbezoeken, het wegwerken van drempels, vormingspakketten en opleiding en een actieve ondersteuning vanuit het stadsbestuur moet ervoor zorgen dat de tegen 2024 onze chiro's en scouts een spiegel zijn van onze stedelijke diversiteit. We mikken tegen het einde van de komende bestuursperiode op minstens 200 jongeren met migratieroots die actief zijn bij Chiro en Scouts. Deze jeugdbewegingen zijn immers de ideale omgeving om vertrouwd te geraken met diversiteit, vriendschappen op te bouwen en maatschappelijke vaardigheden op te bouwen.
- 411.** J@M blijft een belangrijke hefboom om kinderen, ook uit meer kwetsbare gezinnen, kansen te bieden. Met haar gedecentraliseerde werking in verschillende wijken zorgt J@M voor een zinvol vrijetijdsaanbod, een veilige en aangename plek waar jongeren zich thuis voelen en zich kunnen ontspannen. Tegelijk zet J@M in samenspraak met de scholen en waar nodig ook in op huiswerkbegeleiding, ouderlijke betrokkenheid en het bijbrengen van maatschappelijke vaardigheden. J@M is een organisatie die ook actief inzet op gendergelijkheid, een plek waar jongens en meisjes gelijk zijn en waar diversiteit centraal staat. De uitdrukkelijke ambitie is empowerment : het creëren van meer kansen en sociale mobiliteit.
- 412.** De komende jaren start de stad Mechelen samen met J@M een nieuwe, unieke jongerenplek die zich expliciet richt tot jongens en meisjes. Waar elders vaak vanuit de logica van jongens vertrokken wordt en dan bruggen worden geslagen naar meisjes, doen we hier net het omgekeerde. Dit jeugdhuis moet symbool staan voor de kracht van vrouwen, moet

meisjes aanmoedigen hun plaats op te eisen en leiding te nemen in onze stad.

- 413.** Sport is een hefboom voor ontmoeting en integratie. Het brengt jongeren discipline, ambitie, fairplay, doorzettingsvermogen en sociale vaardigheden bij. Steeds meer sportclubs zijn ontmoetingsplaatsen voor mensen met een diverse achtergrond. Wij moedigen die evolutie aan en ondersteunen ze waar nodig. Steeds meer clubs gaan nog een stap verder en willen naast hun sportief engagement ook expliciet sociale doelstellingen nastreven: kwetsbare jongeren uit hun isolement halen, huiswerkbegeleiding, positief leren omgaan met diversiteit, een actieve rol spelen in het buurtweefsel van hun clublokaal. We ondersteunen clubs die meer willen inzetten op diversiteit met expertise op vlak van ouderparticipatie, cultuursensitieve vraagstukken en/of de maatschappelijke setting van bepaalde gezinnen. We zetten onze diversiteits- medewerkers in om deze clubs bij te staan en we leiden vrijwilligers uit die clubs op. We onderzoeken of we een gelijkaardig project als "Jeugdwerk voor Alleman" kunnen uitbouwen in samenwerking met de Vlaamse overheid.
- 414.** Vandaag hebben reeds 20% van onze ambtenaren een migratie-achtergrond. Dat percentage neemt jaarlijks toe. Ook het middenkader wordt meer divers. Met een actieplan zetten we deze positieve evolutie verder zodat het ambtenarenkorps tegen het einde van de volgende bestuursperiode een juiste spiegel is van de diversiteit in onze stad. De kwaliteit van de individuele kandidaat blijft steeds het doorslaggevende aanwervingscriterium, maar een positieve attitude ten aanzien van diversiteit kenmerken zowel het personeelsbeleid en de ondernemingscultuur van de stad. Zo werken we maximaal onnodige drempels weg en investeren we in opleiding op het vlak van interculturaliteit. Gemengde jury's bevorderen gender- en cultuurneutrale beoordeling. We screenen aanwervings- en bevorderingstesten op hun cultuurneutraal karakter. Naast diplomavooraarden worden Elders Verworven Competenties (EVC) volkomen naar waarde geschat in het aanwervings- en bevorderingsbeleid.
- 415.** Vandaag is er te weinig diversiteit bij de politie, ook bij de politie Mechelen-Willebroek. Een politie functioneert nochtans het best wanneer de samenstelling van haar korps divers is. Want dat versterkt zowel het vertrouwen van mensen in de politie als de informatiepositie van het korps. Diversiteit in het korps is dus zowel goed voor de gelijke kansen als voor de veiligheid in onze samenleving. We zitten met de hogere overheid aan tafel, omdat het aanwervingsbeleid op de eerste plaats een federale aangelegenheid is. We werken aan voortrajecten, wegwerken van drempels en stagekansen voor mensen die interesse hebben in politiewerk. We werken aan een upgrade van de recruteringscampagne 'The Force van Mechelen'.
- 416.** We versterken een positieve diversiteitscultuur bij de politie, zowel in het commissariaat als op het terrein, onder meer met extra vorming en trainingen. We zetten het registreren van identiteitscontroles verder en laten ons daarbij extern begeleiden.
- 417.** In Mechelen is er geen plaats voor racisme en discriminatie. Dat geldt voor discriminatie op grond van gender, leeftijd, levensbeschouwing of religie, seksuele voorkeur, etnisch-culturele achtergrond of ten aanzien van mensen met een beperking. We voeren hierrond een actief sensibiliseringsbeleid en treden actief op tegen discriminatie en racisme, waar we nauw samenwerken met het Openbaar Ministerie. Via toegankelijke en laagdrempelige meldpunten motiveren we mensen om klacht in te dienen wanneer ze hiermee worden

geconfronteerd.

418. We voeren praktijktesten in op de private huurmarkt en de arbeidsmarkt. We doen daarbij beroep op professionele en academische ondersteuning. We richten ons zowel op discriminatie omwille van etnisch-culturele achtergrond, seksuele geaardheid, discriminatie van mensen met een beperking en mensen met een vervangingsinkomen. Samen met UNIA werken we aan een begeleidingstraject voor hardleerse overtreders van de discriminatiewetgeving.
419. Mechelen is een stad waar mannen en vrouwen, jongens en meisjes niet alleen gelijk en gelijkwaardig zijn, maar ook samen leven, samen werken en samen vrije tijd doorbrengen. We wijzen afzonderlijke werelden voor de twee seksen af. We voeren een actief gendergelijkheidsbeleid en gaan in tegen elke vorm van segregatie op basis van gender, seksisme en vrouwonvriendelijke denkbeelden. De stad waakt erover dat in Mechelen meisjes dezelfde kansen krijgen als jongens en dat ze niet worden uitgesloten. De acties tegen seksuele intimidatie en geweld worden verder gezet.
420. Mechelen voert een actief LGBT-beleid. Ze ondersteunt holebi-organisaties en brengt hen in contact met andere verenigingen en scholen. De politie treedt kordaat op tegen elke vorm van homofoob geweld en zorgt voor een adequaat onthaal van de slachtoffers.
421. We onderschrijven het belang van positieve rolmodellen. Ze doorbreken vooroordelen en bieden perspectief aan mensen die vandaag nog moeten opboksen tegen discriminatie en achterstelling. In het beleid van de stad en in onze communicatie brengen we rolmodellen dan ook actief in beeld.
422. Nieuwkomers verdienen een warm onthaal in onze stad. Samen met Welcome in Mechelen werken we verder aan een goed onthaal voor vluchtelingen. Het succesvolle buddyproject, waarbij vrijwillige Mechelaars en nieuwkomers gedurende een afgebakende periode samen optrekken en zo de stad en elkaar beter leren kennen, zetten we verder.
423. We zetten het feestelijk uitreiken van de inburgeringsattesten verder. De "welkom-waarde" van deze plechtigheid is van groot belang voor nieuwe Mechelaars. [Op basis van N-VA]
424. Het jeugdhuis ROJM blijft ook de komende jaren een belangrijke partner voor de stad. Moeilijk bereikbare en vaak kwetsbare jongeren vinden hun weg ernaar toe. Het biedt deze jongeren een thuis aan en een plek waar ze zich kunnen ontspannen. Maar ROJM heeft tegelijk de ambitie om jongeren te helpen wanneer ze geconfronteerd worden met achterstelling, discriminatie, conflicten problemen. We willen ROJM de volgende jaren nog verder zien evolueren waar een jeugdhuis waar alle jongeren van het superdiverse Mechelen zich thuis voelen. Respect voor diversiteit is daarbij het uitgangspunt. Het moet verder inzetten op gendergelijkheid en meer inspanningen doen om meisjes en jonge vrouwen volwaardig te betrekken bij de werking en in haar organisatie.
425. We zetten de inspanning van het actieplan Nederlands onverdroten verder. Zonder een behoorlijke kennis van het Nederlands kan men immers moeilijk volwaardig deelnemen aan het sociale leven, is men beperkt in zijn contacten met anderen en heeft men onvoldoende kansen op de arbeidsmarkt. Voor anderstalige nieuwkomers die in Mechelen komen wonen is dus de kennis van het Nederlands cruciaal. Een

actieve politiek inzake Nederlands combineren we met een grote waardering voor meertaligheid. Ons streefdoel tegen 2024 is dat 85 procent van de Mechelse kinderen ook het Nederlands als thuistaal hanteren. Tegelijk gaan we niet verkrampd om met taal thuis en elders. Meertaligheid is immers een troef, de kennis van de taal van ouders en voorouders zelfs een meerwaarde.

- 426.** We verlengen dus het Taalactieplan Mechelen en stimuleren daarbij ook de taalverrijking bij kinderen en jongeren in hun moedertaal. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 427.** Binnen de brede waaier van zorg in Mechelen zetten we in op cultuursensitiviteit. Mechelen is één van de meest diverse steden en iedereen dient zich te herkennen en goed te voelen binnen het zorgaanbod, gaande van kinderopvang, over medische zorg tot ouderenzorg. [Op basis van sp.a]

G.3. Kinderen en jongeren

Mechelen Kinderstad is een begrip geworden. Onze stad telt ook steeds meer jonge gezinnen, kinderen, tieners en jongvolwassenen. Dat maakt onze stad levendig en bruisend. Hier wordt de toekomst gemaakt. Jonge mensen die zich kunnen ontplooiën en van hun jeugdijaren kunnen genieten worden gelukkige mensen. En een stad die een echte thuis is voor jonge gezinnen, is een aangename stad voor alle mensen.

- 428.** We willen alle Mechelse kinderen binnen de 400 meter van hun woning een seelpleintje aanbieden en 80 procent van hen zelfs op een afstand van minder dan 250 meter. Daarvoor breiden we het aantal speelplekken verder uit, in de eerste plaats in dichtbevolkte wijken en buurten met kleine of geen tuintjes. We leggen bij de inrichting de nadruk op natuurlijke speelelementen.
- 429.** De voorbije jaren werden verschillende nieuwe speelbossen gerealiseerd. De volgende bestuursperiode komen er zes nieuwe speelbossen bij.
- Vrouwvlietbos (aan Vrouwvliet en ziekenbeemden), Centrum
  - Hombekerbos (Zemsteweg naast nieuwe Chirolokalen), Hombeek
  - Galgenbergbos (tussen Oude Pleinstraat en Kurassiersstraat), Noord
  - Bethaniënbos (tussen Dijle en Battelsesteenweg), Battel
  - Stuivenbergbos (tussen Vaart, Uilmolenweg en Stuivenbergbaan), Zuid
  - Zennebeemdbos (tussen E19 en Zennebeemden), Zuid
- 430.** Het label «Mechelen Kinderstad» wordt verder uitgewerkt als een rode draad doorheen het Mechelse beleid, met onder meer toeristische wandelingen, museaal beleid, horeca, sport- en culturaanbod op maat van kinderen en jonge gezinnen.
- 431.** De jaarlijkse kinderspeeldag blijft het vlaggenschip van «Mechelen Kinderstad».
- 432.** Rommy Rombout wordt verder ingezet en uitgewerkt als icoon voor het kindvriendelijke Mechelen.

- 433.** Kindvriendelijkheid wordt een horizontale lijn doorheen alle beleidsdomeinen. Tegelijk bundelen we alle diensten met betrekking tot kinderen in het Sociaal Huis: Kind & Gezin, Opvoedingswinkel, Speel-o-theek,...
- 434.** Dankzij Technopolis, Planckendael, Speelgoedmuseum, kinderboerderij Tivoli en Figurentheater De Maan beschikken we over ijzersterke troeven. We investeren in een goede samenwerking met deze belangrijke ambassadeurs in onze stad.
- 435.** Het Speelgoedmuseum wordt ondergebracht in het stadhuis. Daarmee wordt een belangrijke publiekstrekker naar het hart van de stad gebracht, zodat een gecombineerd bezoek museum en stad evident wordt. Mechelen is de eerste stad die haar stadhuis letterlijk aan de kinderen aanbiedt.
- 436.** Ouders staan centraal in het opvoedingstraject van kinderen en jongeren. Wij zetten in op het ondersteunen van ouders, onder meer met de opvoedingswinkel, kinderopvang, huiswerkbegeleiding en vele andere projecten. Tegelijk en in het belang van het kind wil Mechelen ouders ook aanspreken op hun verantwoordelijkheid.
- 437.** We zorgen voor veilige uitgaansmogelijkheden voor jongeren en bouwen daarom het project Nachtraven verder uit. Het zorgt voor veilige fietsverbindingen van een naar uitgaansbuurten en -plekken met aangepaste verlichting. Op strategische plekken installeren we verdeelautomaten met fietslichten. Er komen ontmoetings- en belevingsplekken langs drukke fietsverbindingen zodat men 's avonds en 's nachts in groep van en naar huis kan rijden naar fuiven en het stadscentrum. Er komt een ID-scan in De Club.
- 438.** We voorzien premies die eigenaars aanmoedigen om hun zaaltjes fuifklaar te maken.
- 439.** We bouwen de site tussen Dijle, Afleidingsdijle en N15 verder uit tot het Mechelse jongereneiland Transit M. We herlocaliseren het aanwezige transportbedrijf. In de plaats kan een nieuwe (afdeling van de) hogeschool komen met ruimte voor creatieve, jonge ondernemers. Behoudens de standplaats voor autobussen (voor toeristen) verdwijnt de asfaltparking. Het wordt een groene hang- en evenementenplek.
- 440.** We breiden het skatepark Douaneplein uit met streetskate en installeren op de site verlichting met tijdsturing. We onderzoeken de haalbaarheid van een grote indoor skateruimte in de buurt van het station en een kleiner skatepark aan de andere kant van de stad.
- 441.** We zorgen voor extra en actieve ondersteuning van jeugdbewegingen wanneer ze kampen met leidingtekort, om nieuwe leden aan te trekken, bij het aanleveren van ideeën om centen in het bakje te brengen, bij nieuwe initiatieven onder meer in het aantrekken van kwetsbare jongeren of bij het ontwikkelen van een succesvol diversiteitsbeleid.
- 442.** We ondersteunen nieuwe vormen van jeugdwerk, bijvoorbeeld door te kiezen voor een laagdrempelige overeenkomst op maat voor jongeren met een goed idee.
- 443.** Het huidige subsidiesysteem voor nieuwbouw en renovatie van jeugdlokalen wordt verder gezet.
- 444.** We breiden het aanbod voor tieners uit (Jonge Wolven), verzamelen en communiceren de

bestaande initiatieven.

- 445. Er komen extra netwerkmomenten tussen jeugdverenigingen in navolging van de Dag en Nacht van de Jeugdbeweging.
- 446. We werken nauw samen met de Jeugdraad als decretaal erkend en verplicht adviesorgaan. We experimenteren met nieuwe instrumenten om participatie van jongeren te bevorderen.

G.4. Senioren

Mensen leven langer en dat is een fantastische zaak. Iedereen wordt op een andere manier oud, heeft andere interesses en behoeften. Sommige mensen zijn mondig, actief en onafhankelijk, andere zorgbehoevend.

Voor steeds meer mensen is het einde van de professionele carrière het begin van een tweede jeugd. Het zijn mensen die opgroeiden in de sixties, de eerste ontzuilde generatie. Ze delen opvallend veel waarden en hebben een erg gelijklopende levenservaring als 20-25-jarigen. Ze zijn actief, leer- en reisgierig. Ze willen zich vaak nog inzetten en nuttig bezig zijn. Voor deze mensen moet een volledig nieuw aanbod worden gecreëerd: eerder dan te praten over assistentiewoningen hebben ze misschien behoefte aan een clubhuis voor de tweede jeugd.

De zorgnoden worden vandaag meestal op heel wat latere leeftijd belangrijker. Nieuwe domotica, zorg op maat, assistentie- en kangoeroewoningen moeten toelaten mensen zo lang mogelijk thuis of in een andere vertrouwde omgeving te laten leven. Maar ook woonzorgcentra moeten zich radicaal aanpassen aan een nieuwe, mondige, hoger opgeleide en geëmancipeerde generatie senioren.

- 447. We breiden in overleg met de ouderenverenigen het vrijetijdsaanbod voor senioren uit. We creëren een sterk aanbod culturele en educatieve activiteiten die tegelijk sociaal contact en ontmoetingen faciliteren: lezingen, cursussen en voorstellingen. Daarbij houden we rekening met het feit dat een groeiende groep oudere Mechelaars (hoog)opgeleid zijn en hogere eisen stellen aan het aanbod. Dit aanbod vindt zoveel mogelijk overdag plaats.
- 448. Naar aanleiding van ouderenbehoefteonderzoek ondernemen we acties opdat ouderen langer in een aangepaste en duurzame woning in hun vertrouwde buurt kunnen wonen. We voorzien waar het kan in projecten kleinere aangepaste woonentiteiten en/of meegroeiwoningen. We stimuleren jongsenioren om hun eigen woning tijdig aan te passen ('denk vroeger aan later') en promoten daarbij de bestaande premies. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 449. In onze dorpen hebben we extra aandacht voor de woonnoden van senioren. Bijvoorbeeld in Leest is er nood aan een aangepast woonaanbod voor hen.
- 450. De bibliotheek werkt bijzondere programma's uit voor senioren. Het is een natuurlijke ontmoetings-, studie- en verblijfsplek voor oudere Mechelaars die zich willen vormen.
- 451. We onderzoeken of we geen club of werking voor de tweede jeugd kunnen uitbouwen, waar vroeg-gepensioneerden een ontspannings- en ontmoetingsruimte hebben op hun maat. Uit onderzoek blijkt immers dat deze generatie heel wat waarden en cultuurpatronen deelt met twintigers: ze reizen veel, willen genieten en nieuwe ervaringen opdoen, mensen

leren kennen.

- 452.** We creëren een sterk aanbod voor oudere Mechelaars die zich als vrijwilliger willen nuttig maken en hun kennis en ervaring ten dienste willen van de samenleving. We denken daarbij aan naschoolse studiebegeleiding, budgetbegeleiding, buddyprojecten, enzovoort.
- 453.** We investeren in de uitbreiding en de coördinatie van buddy-projecten, waarbij we gefaseerd nieuwe doelgroepen aansnijden, bijvoorbeeld bewoners die alleen komen te staan. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 454.** In het vrijetijdsaanbod hebben we extra aandacht voor intergenerationale activiteiten. We betrekken jong en oud ook bij de toetsing van toegankelijkheid. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 455.** We werken intergenerationale culturele en maatschappelijke projecten uit en bouwen allianties, waarbij jonge en oudere Mechelaars samenwerken aan een betere stad, ervaringen uitwisselen en zich ontspannen.
- 456.** Bij de aanleg van de publieke ruimte wordt er meer rekening gehouden met de noden van senioren. Waar nodig worden de nodige aanpassingen aangebracht:
- We plaatsen banken met leuning, zodat het zitcomfort van senioren verbetert.
  - We maken voetpaden rolstoel- en rollatorvriendelijk, met afschuinde boorden (zie eerder).
  - We plaatsen extra sanitaire voorzieningen in de publieke ruimte.
- 457.** Het proefproject waarbij we in samenwerking met de plaatselijke verenigingen in alle dorpen enkele keren per maand warme maaltijden aanbieden, wordt verdergezet via een project "Dienstencentrum on Tour".
- 458.** Voor een snelle interventie bij hartfalen mogelijk te maken, garanderen we dat er in elk publiek gebouw voldoende AED defibrillatie toestellen aanwezig zijn. [Op basis van sp.a]
- 459.** We zorgen ervoor dat deelnemers aan activiteiten in dienstencentra ook digitaal kunnen inschrijven en giraal kunnen overschrijven.
- 460.** We versterken de inspraak van de bewoners in de woonzorgcentra door het verder uitbouwen van de bewonersraden. We onderzoeken hoe de zorg meer afgestemd kan worden op de noden en wensen van de bewoners. Zo stimuleren we de zelfredzaamheid, bijvoorbeeld met glijdende eeturen. In afwachting van de nieuwbouw en de nieuwe werking installeren we in het Hof van Egmont een kleine gemeenschappelijke keuken per verdieping zodat bewoners die het zelf willen voor hun ontbijt en avondeten kunnen zorgen. Er komen kleine ontmoetingshoekjes en we kijken hoe we bewoners kunnen betrekken bij de was en het herstelwerk in het woonzorgcentrum.

G.5. Singles

- 461.** We houden rekening met de groeiende groep van alleenstaanden in onze stad. We

plannen in ons beleid een singlereflex die bij elke nieuwe regel eerst aftoetst of de (financiële) consequenties niet te belastend zijn voor alleenstaanden (al dan niet met kinderen).

- 462.** Mensen die op een adres als enige gedomicilieerd zijn krijgen al een singlebon ter waarde van 25€ in de vorm van een Mechelenbon. We breiden het gebruik ervan ook uit naar evenementen die specifiek door de stad georganiseerd worden en die voor alleenstaanden dan kunnen bezocht worden met korting van de 25€.
- 463.** De zoektocht naar een betaalbaar huis of appartement is niet makkelijk. Daarom versterken we het aanbod voor alleenstaanden door te investeren in pilootprojecten die wonen boven winkels, co-housing en kangoeroewonen aanprijzen.

H. Mechelen beslist samen

H. Mechelen beslist samen

De stad Mechelen heeft de voorbije jaren sterk ingezet op informatie, participatie en cocreatie van het beleid. Soms ging het om eenmalige experimenten, andere keren om duurzame projecten.

Zo werkten we onder meer met jaarlijks terugkerende, algemene bewonersvergaderingen in alle wijken en dorpen. Burgers konden zelf beslissen over de prioritaire projecten in hun buurt. De invulling van de nieuwe bibliotheek en museum Buysleden kwam tot stand door middel van referentiegroepen met geëngageerde burgers. In de wijk Nekkerspoel werd een groot participatieproject opgestart met ambassadeurs per straat, met een groot referendum, twee actiegroepen en budgetgames. Straten werden heraangelegd met actieve cocreatie van buurten. Mechelenmakers krijgen ondersteuning en middelen om hun sociale cohesieprojecten uit te voeren. Bij de aanleg van parken en tuinen worden steeds intensieve participatietrajecten doorlopen.

Die aanpak heeft heel positieve effecten op de stedelijke cultuur. Dat blijkt uit de resultaten van de Vlaamse stadsmonitor. Nergens is het vertrouwen in het stadsbestuur zo groot als in Mechelen. De bereidheid om mee te praten met het stadsbestuur is tussen 2008 en 2017 in Mechelen opvallend gestegen van 38% (de laatste plaats op 13 centrumsteden) naar 48% (derde beste stad). De tevredenheid over het consulteren van inwoners is nergens hoger dan in Mechelen. Na Antwerpen zijn er ook nergens zoveel digitale contacten tussen burger en lokale overheid als in Mechelen.

We willen Mechelen de komende jaren verder uitbouwen tot het participatielabo van Vlaanderen. We willen behouden wat reeds goed werkt, versterken wat beter kan en experimenten die goed resultaat opleverden duurzaam maken. Tegelijk willen we flexibel blijven experimenteren. Participatie en cocreatie is immers op de eerste plaats een instelling, meer dan een methode: de bereidheid je kwetsbaar op te stellen, op zoek te gaan naar knowhow en creativiteit in de stad, de bereidheid bij te sturen, de wil om te luisteren, de flexibiliteit bij te sturen, de wijsheid om doel en middel van elkaar te scheiden.

- 464.** Vragen, klachten of suggesties van Mechelaars nemen we au sérieux en worden consequent beantwoord. Er komt een centraal contactpunt voor alle vragen, meldingen, ideeën dat zowel telefonisch als digitaal bereikbaar is. Mechelaars krijgen ook feedback over de opvolging van hun melding, wanneer het probleem is hersteld bijvoorbeeld. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 465.** Het stadsbestuur gebruikt de meest kleinschalige inspraakformule, namelijk huiskamergesprekken, om contact te houden met buurten en mensen. Het College van Burgemeester en Schepenen organiseert maandelijks huiskamergesprekken bij Mechelaars thuis rond een concrete thema's. Op die manier doen we jaarlijks minstens vijftig van die gesprekken. Gedurende één bestuursperiode gaat het over minstens 300 huiskamers, 3000 Mechelaars of meer dan vijf procent van alle meerderjarigen.
- 466.** Elk half jaar staat één van onze twaalf wijken en dorpen in de kijker. Er wordt een tijdelijk en verplaatsbaar activiteitencentrum opgericht. We organiseren er sportieve, sociale en culturele activiteiten: een wijk- of dorpsfeest, wandelingen met gidsen, andere wijken en dorpen komen op bezoek. Gedurende zes maanden is die wijk of dorp het centrum van

de stad.

- 467.** Hetschepencollegestrijker projectmatig neer. Ze organiseren met de gemeenteraadsleden een wijkwandeling, kijken naar de pijnpunten, gaan in dialoog met de wijk. Welke plannen zijn er? Welke noden? Wat zijn de pijnpunten en de mogelijkheden? Wat leeft er? Een wijkwandeling, een degelijke analyse, een participatiemoment. De Mechelse stadsadministratie blijft een hele week actief in de wijk en we organiseren er een schepencollege en gemeenteraadscommissie op verplaatsing. Tegelijk organiseren we een grote schoonmaakactie. Zo komt het stadsbestuur op één bestuursperiode structureel twee keer een volle week in elke wijk en elk dorp.
- 468.** Tijdens de bestuursperiode organiseren we drie grote stadsdialogen. Daarin gaan we actief in debat en organiseren we een stadsbrede participatie. Telkens rond een belangrijk thema: hoe haalt iedereen een diploma? Hoe maken we verder de omslag naar een klimaatneutrale stad? Hoe ontwikkelt onze ruimtelijke ordening zich op lange termijn? Hoe zorgen we voor veilige buurten waar iedereen thuis is?
- 469.** Naast informatievergaderingen of het referendum zet het stadsbestuur in op modellen van deliberatieve democratie. Meer dan bij de klassieke participatiekanalen is daar een echt gesprek mogelijk en worden er samen voorstellen geformuleerd. Dat kan op projectbasis of meer structureel. Elk jaar loten we 50 of 100 Mechelaars om ze te laten functioneren als feedbackkabinet voor college en gemeenteraad. Ze komen regelmatig samen om thema's te bespreken en aanbevelingen te formuleren.
- 470.** De buurt is het toekomstige basisniveau om Mechelaars inspraak te geven. Buurten zijn vaak meer natuurlijke samenlevingsverbanden dan een abstracte wijk. In plaats van 12 wijken en dorpen moeten we naar evolueren naar een model met 88 buurten. Bijvoorbeeld: in plaats van Mechelen-Noord werken met Kauwendaal, Otterbeek, Tivoli, Oud-oefenplein, Pennepoel, Caputsteen, Galgenberg, Katanga, Molenberg en achter de Racing. We brengen de bestaande buurtcomités in kaart, betrekken ze actiever bij het beleid en brengen hen ook regelmatig samen zodat ze elkaar leren kennen en goede praktijken kunnen uitwisselen.
- 471.** Binnen de stadsorganisatie creëren we een nieuwe functie: die van de engagementscoach of netwerkmakelaar. Hij promoot organisaties (bijvoorbeeld tijdens de welkomstmomenten voor nieuwe Mechelaars), matcht vraag en aanbod en adviseert verenigingen in hun vrijwilligersbeleid. Deze engagementcoach wijst Mechelaars die zich willen engageren de weg en brengt verenigingen in contact met nieuwe vrijwilligers. Bijzondere uitdaging bij veel organisaties is het vergroten van de diversiteit. Tegelijk creëert de engagementscoach ook een platform waar niet alleen organisaties maar ook mensen met elkaar in contact komen ("Mechelaars voor Mechelaars"). Engagement loopt immers niet alleen via verenigingen maar kan ook rechtstreeks tussen mensen worden ingevuld.
- 472.** In Mechelen is iedereen commissaris. Bewoners gaan mee beslissen over een deel van de inzet van politie en preventie in hun omgeving. Ze zijn immers ervaringsdeskundige en kennen vaak het best de pijnpunten in hun wijk of buurt. Zo werken we samen aan de veiligheid en versterken we het vertrouwen tussen burger en politie, een vertrouwen dat in Mechelen volgens de stadsmonitor al hoog is.
- 473.** We versterken de cultuur om steeds netwerken uit te bouwen wanneer we maatschappelijke

uitdagingen willen aanpakken. We vertrekken van het inzicht dat de meeste knowhow en creativiteit zich in de stad en zich niet op het stadhuis bevindt. Bijvoorbeeld:

- Om ons winkelcentrum sterk te houden, bouwen we in de beleidsontwikkeling een sterke en functionele dialoog uit met handelaars, hun comités, onze culturele sector, toerisme, Mechelen Kinderstad en private kenniscentra.
- Om segregatie tegen te gaan zetten we in op de ervaring van sport- en jeugdverenigingen, scholen en bedrijven.
- In de organisatie van stedelijke evenementen trekken we de lijn door om daarbij zoveel mogelijk geëngageerde Mechelaars, kunstpartners, ondernemers en experts te betrekken.

474. Mechelen kiest tweejaarlijks een stadsartiest. Hij of zij neemt het voortouw met enkele creaties met en voor de stad. Maar voortaan willen we elke stadsartiest ook uitdagen om de stad en het beleid te challengen, te prikkelen. De kunsten hebben net immers die kracht: om uit te dagen, om conventies in vraag te stellen. De manier waarop beslist de stadsartiest zelf, maar we nodigen hem of haar uit om ook volop een rol op te nemen in het maatschappelijk debat.

475. Participeren is een werkwoord. We moeten blijven zoeken naar nieuwe manieren van participatie, zowel naar vorm, doelgroepen als naar inhoud: budgetgames, expertenpanels,... We stellen ons open voor experimenten en voorstellen vanuit de samenleving.

476. We herdenken en versterken in overleg de werking van de gemeenteraad. In de gemeenteraad proberen we vaker dan nu een thematisch debat te voeren dat dieper graaft en meer op hoofdlijnen een beleid uitdiept.

477. We herdenken de werking van de gemeenteraadscommissies. Door een commissie per schep en verhogen we de betrokkenheid van het schepencollege en hopen we een meer intensieve samenwerking op poten te zetten tussen schep en raadsleden, ook van de oppositie.

478. We gaan door met het live streamen van de gemeenteraadsvergaderingen, verbeteren de kwaliteit en maken het initiatief meer bekend. [Op basis van CD&V]

479. Burgerparticipatie kan ook verder gaan dan 'alleen maar' inspraak. Heel wat burgerinitiatieven zijn tot meer in staat. Met een 'uitdaagrecht' kunnen we hen de kans geven om een alternatief voorstel in te dienen voor de uitvoering van collectieve voorzieningen. Een concept voor het buurtpark? Een app voor de stad? Een lokale voedselstrategie? Een invulling voor het wijkhuis? Met een versterkte vorm van het uitdaagrecht, een 'overnamerecht', kunnen we lokale verenigingen of buurtbewoners zelfs het recht gunnen om maatschappelijke opdrachten over te nemen. Lukt het niet, dan kunnen we nog zoeken naar een andere, meer klassieke oplossing of actor.

I. Mechelen kijkt verder

I. Mechelen kijkt verder

I.1. Duurzaamheid en klimaat

De ondertekening van de eerste Europese burgemeestersconvenant heeft geleid tot een boost aan initiatieven om deze ambities te realiseren (tegen 2020 20% minder CO₂, 20% eigen groene energieproductie en 20% minder energieverbruik). De ondertekening van de tweede convenant moet een doorstart zijn voor een bijzonder ambitieus duurzaam Mechels klimaatbeleid.

Deze ondertekening stelt de ambities scherper. We engageren ons tot een globale aanpak in het tegengaan van de klimaatverandering (mitigatie) en we nemen maatregelen om de effecten ervan op te vangen (adaptatie). Binnen de twee jaar na ondertekening stellen we een Actieplan voor Duurzame Energie en Klimaat voor met als doel tegen 2030 onze CO₂-uitstoot met minstens 40 à 50% te verlagen en onze stad en burgers weerbaar te maken tegen de effecten van de klimaatverandering.

Onze ambitie is om ten laatste tegen 2050 een klimaatneutrale stad te zijn. De komende jaren zetten we ook in op een drastische reductie van de emissies van de eigen stadsdiensten (85% minder tegen 2030). Want Mechelen moet een klimaatleider zijn. We scherpen daarom onze ambities en acties verder aan.

Het thema duurzaamheid blijft een horizontale doelstelling en een belangrijke kerntaak voor de stad. Haar ambities en alle projecten of keuzes worden hieraan getoetst.

- 480.** We bundelen het lokaal klimaatbeleid, zowel ambtelijk als politiek. Ook de bevoegdheid duurzaamheid, klimaat en energie blijft behouden. Het middenveld en de Mechelse burgers worden actief betrokken. Een slimme klimaatstrategie moet per definitie één zijn van cocreatie.
- 481.** We blijven onze ambities uitdragen in binnen- en buitenland. In 2018 was de stad één van de vier genomineerden voor de Green Leaf Award van Europa. Volgende keer winnen we deze prestigieuze Europese prijs. Deze prijs is geen doel op zich, maar het motiveert ons om onze ambities inzake duurzaamheid nog aan te scherpen.
- 482.** De Europese projecten om onze ambities te realiseren hebben duidelijk hun meerwaarde bewezen en worden actief verder gezet om hefboomen in hand te hebben om te sensibiliseren (renovatiemobiel), duurzaam te benoveren (blokrenovaties), eigen groene energie te produceren (het project "Zonneklaar) en CO₂ te besparen (campagne Mechelen klimaatneutraal).
- 483.** We streven ernaar om Mechelen asbestvrij te maken. We werken aan samenlevingsvervangingen van daken, golfplaten, isolatiematerialen en niet-hechtgebonden asbest, zowel voor particulieren als professionelen. [Op basis van CD&V]
- 484.** We zetten in op een rollend fonds en bouwen zo middelen op om initiatieven financieel te kunnen ondersteunen (deel van de uitgespaarde winst op de energiefactuur wordt geherinvesteerd).
- 485.** Windmolens op Mechels grondgebied zijn eindelijk binnen handbereik. Nu de overeenkomst

door de windenergiepartners getekend is, ligt alles klaar voor de eerste windmolens in onze stad. De ambities in het kader van eigen groene energieproductie worden aangescherpt. We gaan voor een verdubbeling van de groene stroomproductie met PV-panels tegen 2024. Wanneer we meerdere windmolens realiseren op ons grondgebied, is een enorme verhoging van de groene energieproductie bijzonder haalbaar.

486. We maken werk van een gebiedsdekkend warmtebeleid, cruciaal voor onze klimaatambities. Met een warmtezoneringsplan matchen we vraag en aanbod qua warmte. Bij ruimtelijke uitvoeringsplannen en grote projecten onderzoeken we systematisch de mogelijkheden van hernieuwbare warmte. De stad screent haar eigen patrimonium en vergoent er de warmtevraag. Bij gebouwen met meerdere wooneenheden ambiëren we stevast collectieve stookplaatsen.
487. We willen een proeftuin zijn in onze eigen projecten maar ook in nieuwe woonontwikkelingen om nieuwe technologieën te introduceren (zonnepanelen, windenergie, warmtepompen, opslag batterijen, ...).
488. We formuleren strategieën hoe we met Mechelen kunnen evolueren naar een stad zonder fossiele brandstoffen met daarin duidelijke doelstellingen en details van een gebiedsgerichte aanpak.
489. We verduurzamen de werking van onze uitvoeringsdiensten en versterken de samenwerking tussen hen en de diensten van groenontwikkeling. We werken bij de uitvoeringsdiensten maximaal met elektrische wagentjes en vrachtfietsen. Het maakt terreinwerk extra wendbaar en werkt ook inspirerend naar de Mechelaars.
490. Bij projecten inzake hernieuwbare energie voorzien we altijd minstens een deel burgerparticipatie, waardoor Mechelaars mee deel kunnen zijn van de klimaatoplossing.
491. De campagne Mechelen Klimaatneutraal waarbij al 4800 gezinnen actief worden betrokken, wordt uitgebreid met ambities voor de klimaatadaptatie waarbij waterbuffering, bewaren open ruimte en vergroenen sleutelbegrippen zijn.
492. Op basis van de gerealiseerde thermokaart rollen we een dakisolatieprogramma uit. Via energieleningen vanuit AGB Energiepunt voor de doelgroepen en via het rollend fonds voor niet-doelgroepen isoleren we zoveel mogelijk Mechelse daken. We formuleren op dat vlak een ambitieuze doelstelling voor 2025 en 2030.
493. Het succes van de verschillende duurzame samenaankopen willen we verderzetten en uitbreiden. Naast groene stroom, zonnepanelen, elektrische toestellen, ... zetten we ook in op warmtepompen, groendaken, ...
494. Het succes van de reglementen van 'Paraat voor het klimaat' en 'Klimaatneutrale initiatieven' wordt verdergezet en uitgebreid met de bedrijven als nieuwe doelgroep.
495. AGB Energiepunt blijft een belangrijke partner voor de stad om energieleningen aan te bieden aan kansengroepen en nieuwe initiatieven te ondersteunen.
496. Met o.a. het Hombeeks plateau en de aanwezige landbouw kunnen we inzetten op lokale en duurzame voedselstrategieën (korte keten realiseren, biolandbouw stimuleren,...). Onze kinderdagverblijven en woonzorgcentra zijn de eerste plaatsen waar we inzetten

op lokale duurzame voeding.

- 497. We stellen herbruikbare bekertjes ter beschikking bij ondermeer fuiven, evenementen, in De Loods, De Club en bij de uitleendienst. Zeker bij stedelijke evenementen kiezen we resoluut voor duurzaamheid (zie eerder).
- 498. Stadsontwikkelingsprojecten en stadsvernieuwingsprojecten zorgen er mee voor dat de energietransitie een duw krijgt in onze stad door vernieuwende technieken – zoals bijvoorbeeld het gebruik van aardwarmte – mee op te nemen in de nieuw te ontwikkelen stadsdelen aan Ragheno, Comet, Eandis, enzovoort.
- 499. Gezien de voordelen ondersteunen we initiatieven rond collectieve renovatie van woningen.
- 500. We ondersteunen sociale huisvestingsmaatschappijen bij een grondigere en snellere energetische renovatie van sociale woningen in onze stad.
- 501. De bijenpopulatie is van groot belang. De stad zet in op bijenhôtels en bij-vriendelijke plantkeuze. We ondersteunen private initiatieven die de bijenpopulatie in Mechelen ten goede komt. [Op basis van N-VA]

NOOT: Aangezien duurzaamheid een horizontale doelstelling is, zijn heel wat acties ondergebracht bij de andere thema's in dit programma. Mobiliteit is de grootste uitdaging voor ons lokaal klimaatbeleid. De ambities daaromtrent vind je onder het thematische hoofdstuk. Uiteraard is ook de uitbouw van een nationaal natuurpark regio Mechelen een cruciaal onderdeel van onze klimaatstrategie.

I.2. Financiën

De voorbije jaren hebben we intensief geïnvesteerd. Dat was noodzakelijk. Veel van de bestaande infrastructuur was totaal versleten en dringend aan vervanging toe. Net zoals bij een onderneming zijn stedelijke investeringen noodzakelijk om nieuwe inkomsten te genereren. Investeren hebben onze stad uit een diep dal gehaald. Investeren heeft bedrijven en gezinnen aangetrokken waardoor de stad Mechelen vandaag een welvarende referentiestad is. Bij onze verkiezing tot overheidsorganisatie van het jaar 2017 haalde de jury expliciet onze investeringspolitiek aan als motivatie voor onze nominatie.

Om deze investeringen mogelijk te maken heeft de stad leningen aangegaan. We hebben daarbij gebruik gemaakt van de historisch lage rentevoeten, waardoor investeringen uitzonderlijk goedkoop waren. Deze leningen hebben bovendien bijna allemaal lage vaste rentevoeten, zodat, mochten rentevoeten oplopen, dit het relatieve gewicht van de aflossingen alleen maar kleiner maakt. De stedelijke ontvangsten van de stad zijn immers in belangrijke mate gekoppeld aan de index en dus aan de evolutie van de rente.

In 2018 bedraagt het totale aantal uitstaande leningen 268 miljoen euro, een stijging met 46,3 miljoen euro sinds 2012. Daar staan natuurlijk nieuwe eigendommen en activa tegenover (bijvoorbeeld de eigendom van de bouwgronden waarop park Caputsteen en park Kalverenstraat is gebouwd, de aankoop en renovatie van het Predikherenklooster en de grond rond, de nieuwe brandweerkazerne, het erfgoeddepot aan de Leuvensesteenweg, nieuwe sporthallen, dienstencentra, enzovoort).

Dat is trouwens ook het grote verschil met de hogere overheden. Waar de hogere overheid leent om haar personeel te betalen, of haar jaarlijks terugkerende uitgaven, of soms zelfs om haar interesten op haar leningen te betalen, konden lokale besturen tot voor kort alleen maar lenen om investeringen te realiseren, nieuwe eigendom of nieuwe activa te verwerven. Dat is in Mechelen vandaag nog altijd zo. Meer nog: onze stad heeft elk jaar meer inkomsten dan ze uitgeeft aan haar exploitatie (haar personeel, de subsidies die ze geeft, de werkingsmiddelen die ze nodig heeft).

Bovendien mag men niet uit het oog verliezen dat lokale besturen slechts een bescheiden rol spelen in het schulddebat van ons land. Lokale besturen zijn maar verantwoordelijk voor minder dan 7 procent van alle schulden, terwijl ze instaan voor ongeveer 50 procent van alle investeringen. Als de Mechelaars gemiddeld voor 2800 euro lokale overheidsleningen hebben lopen, bedraagt de totale overheidsschuld per inwoner en dus per Mechelaar 41.500 euro

De leninglast - aflossingen en interesten van leningen - bedraagt ongeveer 15 % van de totale inkomsten van de stad. Met andere woorden: van elke 100 euro die de stadskas ontvangt, gaat er 15 euro naar terugbetalingen van leningen en naar interesten. Als je dat vergelijkt met een modaal gezin dat een lening afbetaalt voor een huis is dat een heel redelijk percentage.

We konden deze investeringen en bijhorende leninglasten financieren en afbetalen zonder dat we de belastingen moesten verhogen.

Integendeel, de afgelopen 18 jaar hebben we de lokale belastingen een vijftal keer verminderd. We deden de onroerende voorheffing stapsgewijze dalen van 1663 naar 1510 opcentiemen. De aanvullende personenbelastingen daalden van 7,8 naar 7,4%. De forfaitaire algemene gemeentebelastingen werden afgeschaft, evenals tal van kleine stadsbelastingen zoals bijvoorbeeld de terrassentaks.

Dit is mogelijk om twee redenen. Vooreerst is de bevolking toegenomen en zijn er ook heel wat nieuwe bedrijven zich in Mechelen komen vestigen. Dit zorgt voor meer inkomsten, zelfs met lagere belastingtarieven. En we hebben de werking van onze stad efficiënter gemaakt en bezuinigd waar mogelijk. Zodat we minder jaarlijks minder geld nodig hebben voor onze lopende uitgaven en meer konden uitgeven aan investeringsleningen.

De grote investeringsgolf is nu achter de rug. De komende jaren is er ruimte om de schulden van de stad stadsgewijs te verminderen. Maar tegelijk willen we ook de komende jaren blijven investeren, weliswaar op een wat kleinere schaal dan de afgelopen jaren. Maar de vernieuwing van de stad mag onder geen enkel beding stilvallen.

502. Nu de grote investeringsgolf achter de rug is, willen we de stadsschuld in de periode 2019-2024 met meer dan een vijfde laten dalen tot minder dan 200 miljoen euro.

503. We streven naar een eigen investeringscapaciteit van 110 miljoen euro voor de periode 2019-2024 of gemiddeld 18 miljoen euro per jaar. In het eerste jaar van de bestuursperiode wordt een meerjarig investeringsplan opgemaakt met daarin alle grote en middelgrote investeringsdossiers.

504. We sluiten geen bulletleningen meer af. [Op basis van CD&V en sp.a]

505. De structureel recurrente uitgaven moeten steeds lager zijn dan de recurrente inkomsten. [Op basis van N-VA]

- 506.** We streven bij onze investeringsambities maximale samenwerking na met de andere hogere overheden. Zo willen we werk maken van een (co)financiering met de hogere overheid van de nieuwe podiumzaal, de heraanleg van de Vesten en de verkeersknoop Mechelen-Noord, (ver)nieuw(d)e sportinfrastructuur in de Nekker,... Ook win-win mogelijkheden met private partners worden bekeken.
- 507.** Bij grote private ontwikkelingen gebruiken we het instrument van de sociale lasten om private partijen onze investeringsprojecten mee te laten financieren, in de eerste plaats op het vlak van ons parkenplan en de fietsinfrastructuur.
- 508.** Bij grote maatschappelijke investeringsprojecten - bijvoorbeeld in groene energie, duurzame mobiliteitsoplossingen en culturele infrastructuur - onderzoeken we hoe we met onder meer crowdfunding, obligaties of coöperatieve modellen Mechelaars mee kunnen laten participeren.
- 509.** De opbrengst van mogelijke verkopen van activa wordt voor de helft gebruikt om schulden af te lossen. De andere helft mag uitsluitend worden aangewend voor investeringen en het verwerven van activa of als investeringsreserve worden opzij gezet.
- 510.** Met de integratie van het Sociaal Huis in de stadsorganisatie dringt zich een nieuw efficiëntie- en kerntakendebat op. Daarbij willen we op de eerste plaats onze dienstverlening verder moderniseren en onze werking stroomlijnen.
- We onderzoeken welke taken achterhaald zijn, aan belang verloren hebben of kunnen worden afgeschaft zonder dat de burger daar nadeel van ondervindt
  - We kijken hoe onze overheidsorganisatie efficiëntiewinsten kan boeken door meer beroep te doen op slimme oplossingen, informatisering en kortere beslissingsketens.
  - We versterken onze bovenlokale samenwerkingsverbanden. Na de samenwerking in de vervoersregio, de brandweersonde, de politiezone, met de regionale gemeentelijke administratieve ambtenaar zijn er op vlak van ruimtelijke ordening, milieubeleid, sociale huisvesting en ondersteunende diensten (ICT, juridische advies, personeelsbeleid) nog synergieën denkbaar. Zo geven we praktisch vorm aan de stadsregio Mechelen en kunnen we voor minder geld betere dienstverlening aanbieden.
  - Voor sommige taken is samenwerking met of uitbesteden aan het middenveld of private organisaties zinvol. Deze beleidskeuzes worden steeds geëvalueerd vanuit de prijs, toegankelijkheid en de kwaliteit van de dienstverlening.
  - We betrekken burgers en ambtenaren actief bij het zoeken naar efficiëntiewinsten en naar betere dienstverlening aan dezelfde of goedkopere prijs. De beste ideeën worden jaarlijks beloond.
- 511.** Mechelen zal zijn lokale fiscaliteit analyseren en waar mogelijk groener-, gezins- en arbeids- of ondernemingsvriendelijker maken.
- 512.** De komende zes jaar wordt de Mechelse fiscale druk niet verhoogd. Waar mogelijk worden de verschillende belastingen vereenvoudigd en verminderd.

I.3. Mondiaal beleid

'Think local act global' blijft voor Mechelen een belangrijk uitgangspunt. Wereldwijd zullen de volgende jaren de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen van de Agenda 2030 van de Verenigde Naties iedereen moeten inspireren om beter te doen, ook Mechelen. De doorstart die we deze legislatuur hebben gemaakt wordt verder gezet met volgende acties.

- 513.** De 17 ontwikkelingsdoelen van Agenda 2030 worden vertaald in het Mechels beleid. Ze dienen als leidraad in de beleids- en beheerscycli van alle Mechelse diensten tijdens de komende bestuursperiode. De stad voorziet eveneens de nodige professionele en coördinerende ondersteuning.
- 514.** We werken verder aan een dynamisch Noord/Zuid- beleid. We sensibiliseren en zetten in op educatie, ondersteunen de lokale afdelingen van NGO's, steunen duurzame ontwikkelingsprojecten in het Zuiden en verlenen noodhulp.
- 515.** Het financieel groeipad voor Noord-Zuid werking, gestart in de vorige legislatuur, wordt verder gezet en binnen de beschikbare financiële mogelijkheden opgedreven. Hiervoor bouwen we samen met de Mondiale Raad verder aan een evenwichtig subsidiereglement en een maximale ondersteuning.
- 516.** Als eerste centrumstad behaalden we de 5 sterren van het fair trade label. Onze ambities blijven hier ook in toekomst scherp.
- We gebruiken en promoten systematisch het gebruik van fair tradeproducten zowel binnen de eigen stadsdiensten als bij de externe organisaties en bedrijven.
  - Op dit vlak zijn we toonaangevend in Vlaanderen en die positie willen we behouden door vernieuwende initiatieven als M-Fair en Fair trade handelstraten.
  - We kiezen voor een duurzaam aankoop- en investeringsbeleid en promoten dit bij externe organisaties en bedrijven. Ook in het aanbestedingsbeleid bij openbare werken onderzoeken we hoe we clauses kunnen inbouwen die garanderen dat de gebruikte materialen en geleverde presaties overeenstemmen met de criteria van de wereldarbeidsorganisatie en met eerlijke handelslabels.
- 517.** Om deze doelstellingen te realiseren gaat de stad partnerschappen aan met middenveldorganisaties, bedrijven en andere (lokale) overheden. Hierbij is de Mondiale Raad de eerste gesprekspartner.

I.4. Dierenwelzijn

- 518.** Mechelen stelt een charter op voor een dierenvriendelijk beleid. Zo komt er geluidsarm vuurwerk, voorzien we vegetarisch eten op stadsfestivals en komt er een hondenweide in elk wijk.
- 519.** We voorzien voldoende losloopzones voor honden. [Op basis van CD&V]

- 520.** Bij de politie wordt een cel dierenwelzijn opgericht. Deze cel fungeert als aanspreekpunt voor inwoners over problemen en klachten over mishandeling, verwaarlozing en opzettelijk doden van huisdieren en wilde dieren. Zij verdiepen zich in de dierenwelzijnswetten, kijken toe op de naleving van die wetten en treden zowel preventief als repressief op. Het bestaan van de agenten wordt bekend gemaakt via de website en de infobrochure. Ze zijn vlot bereikbaar via het meldpunt dierenwelzijn (e-mailadres en telefoonnummer dat wordt gepromoot op de website & in de brochure)
- 521.** Bij de politie verhogen we de kennis rond dierenwelzijn. We duiden enkele agenten aan die het gezicht zullen worden en zich in het thema zullen bijscholen. [Op basis van N-VA]
- 522.** We hebben een goed uitgebouwd zwervkattenbeleid en zetten intensief in op sensibilisering. We ondersteunen de dierenbescherming bij de sterilisatie van zwervkatten.
- 523.** We starten een samenwerking op met de dierenambulance. Zij halen alle gewonde dieren zonder eigenaar op die zich op het openbaar domein bevinden om ze naar de dierenarts te brengen voor de nodige zorgen. [Op basis van N-VA]
- 524.** We laten huisdieren toe in sociale woningen en serviceflats.
- 525.** We onderzoeken de mogelijkheid tot het toelaten van huisdieren in woonzorgcentra. Uiteraard moeten er redelijkerwijs beperkingen kunnen worden opgelegd. [Op basis van CD&V]
- 526.** Een van de schepenen krijgt uitdrukkelijk dierenwelzijn toegewezen in haar/zijn bevoegdheidsportefeuille. Er wordt ook een ambtenaar binnen dienst milieu bevoegd voor dossiers rond dierenwelzijn.
- 527.** Mechelen communiceert actief over zijn dierenwelzijnsbeleid, onder meer in De Nieuwe Maan en op de website.
- 528.** We streven een nauwe en constructieve samenwerking na met de Dierenbescherming, die onze eerste partner wordt in alles wat met dierenwelzijn te maken heeft.
- 529.** Als overgangsmaatregel heeft het Sociaal Huis beslist om de bestaande jachtrechten op zijn gronden met één jaar te verlengen tot 2019. We gaan in principe geen jachtrechten meer toestaan en onderzoeken hoe we wildschade of andere eventuele nevenwerkingen van de afschaffing kunnen beperken of 'verzekeren'.

I.5. Slimme stad

Mechelen heeft de afgelopen jaren sterk geïnvesteerd in de omslag naar een slimme stad. We digitaliseerden de administratie, experimenteerden met een driverless shuttledienst, zette resoluut in op ledverlichting en light as a service. We hebben een groot ANPR-cameranetwerk. We denken na over open data en big data en we lanceerden een fietstrackingsysteem om fietsdieven het leven moeilijk te maken.

Toch gaat slimme stad niet alleen over technologie. Het is voornamelijk het aanpakken van stedelijke uitdagingen op een vernieuwende wijze, met maximaal gebruik van expertise uit het bedrijfsleven, de wetenschap en de burger.

- 530.** In het "Citylab2800" dagen we burgers en actoren uit om te zoeken naar vernieuwende concepten om maatschappelijke uitdagingen in bijvoorbeeld veiligheid, armoede, duurzaamheid, ... aan te gaan. Voor de realisatie ervan doen we beroep op een partnerschap van stadsdiensten, kennisinstellingen, bedrijven en de financiële sector. De resultaten ervan worden ontsloten naar de buitenwereld.
- 531.** Mechelen zet resoluut verder in op de digitalisering en automatisering van zijn administratieve processen. Hierdoor maken we mensen en middelen vrij om de Mechelaar, voor wie digitalisering minder evident is, op een menselijke manier te begeleiden.
- 532.** We bouwen www.mechelen.be verder uit tot een Digitaal Huis van de Mechelaar dat 24/7 toegankelijk is. We sluiten Mechelen aan bij 'het Burgerloket' en streven naar een dienstverlening die plaats- en tijdsafhankelijk is (any time, any place, anywhere en any device). [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 533.** We werken een digitale atlas uit waar we per buurt inventariseren welke private en publieke buurtinitiatieven of organisaties er actief zijn. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 534.** Mechelen investeert in nieuwe technologieën. We verhogen het ICT-budget de komende jaren om dit mogelijk te maken.
- 535.** Mechelen werkt actief samen met de Vlaamse en Federale overheid, de andere centrumsteden en intercommunales om te komen tot een efficiëntere en toegankelijke overheid. Inzichten en realisaties worden per definitie gedeeld met anderen.
- 536.** Mechelen zet verder in op open data waardoor burgers en bedrijven nieuwe toepassingen kunnen creëren, die ten goede komen aan alle Mechelaars.
- 537.** We werken het 'Mechelen in cijfers'-platform verder uit en stellen open data ter beschikking. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 538.** Mechelen werpt zich op als een voortrekker van samenwerking en netwerking tussen steden in binnen- en buitenland. Bijvoorbeeld met de Vlaamse centrumsteden willen we dit actief doen rond het fietsbeleid, klimaatneutrale steden, cultuur en ondernemerschap.
- 539.** Mechelen werkt mee aan 1 webpagina voor elke burger waar deze alle producten van federale, Vlaamse en lokale overheden, waarvan hij/zij gebruik maakt, geïntegreerd kan consulteren.
- 540.** Mechelen zet verder in op het slim aanpassen van het openbaar domein om maatschappelijke overlastfenomenen tegen te gaan. We deden dit al rond het fenomeen wildplassen en gaan nu verder op hetzelfde pad.
- 541.** We trachten dienstverlening zo veel mogelijk te clusteren zodat je op 1 plaats terecht kan voor vele diensten en producten. We denken hierbij aan de nieuwe bibliotheek, lokale dienstencentra, dorpshuizen, scholen, etc. Door slim te verdichten, creëren we een aanbod nabij de burger.
- 542.** We organiseren regelmatig burgerpanels, die Mechelaars van diverse pluimage samenbrengen om een bepaalde dienstverlening onder de loupe te nemen en samen tot

verbeterpunten te komen. We vertrekken hierbij expliciet vanuit de klantenervaring.

- 543. We verbeteren onze dienstverlening door gebruik te maken van focusgroepen en besteden hierbij bijzondere aandacht aan kwetsbare doelgroepen. [Op basis van memorandum stadsadministratie]
- 544. We zetten in op gedeeld ruimtegebruik. Organisaties die rationaliseren in ruimtegebruik, verdichten of gaan samenwerken op 1 locatie, kunnen rekenen op de steun van de stad.
- 545. Mechelen experimenteert met een zone van circulaire economie, waar vernieuwende concepten uitgetest worden in samenspraak met bewoners en lokale actoren.